Amigoe

96STE JAARGANG – No.: 261 VRIJDAG 9 NOVEMBER 1979

Vandaag

JACQUES ROJER
......isolement......

ONTEVREDENHEID IN MEP

Nog vóór installatie

Kabinet-Martina wankelt

BETICO CROES (MEP)
......plotseling......

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — Hoewel MEP-leider Betico Croes het vanmorgen ontkende botert het niet al te best tussen de coalitie-genoten MAN en MEP op enkele punten. Dat is gebleken uit navraag in politieke kringen op Aruba en Curacao. Binnen de MEP zijn stemmen opgegaan om de coalitie met MAN te verbreken, aangezien de MAN-vertegenwoordiger in de Koninkrijkswerkgroep zich met de Curacaose politieke partijen schaarde achter de wens voor een federatief verband voor de Antillen in de onafhankelijkheid. MEP had verwacht dat MAN zich achter de de Arubaanse onafhankelijkheidswensen zou scharen. MEP, MAN en UPB steunen de coalitie van het huidige interim-kabinet en zouden ook het definitieve kabinet-Martina de volgende week in het zadel helpen.

Betico Croes verklaarde vanmorgen categorisch na plotselinge aankomst uit Nederland op Aruba dat de stellingname van MAN-vertegenwoordiger Winston Lourens in de Koninkrijkswerkgroep aanleiding is voor het uitstel van de Statenvergadering. Hij zei dat de reden daarvoor eerder gezocht moet worden in enkele formaliteiten rond ontslag van de kandidaat-ministers als Statenleden en de behandeling van de geloofsbrieven van de nieuwe Statenleden.

Tijdens de vergadering van de Koninkrijkswerkgroep evenwel liet de heer Croes zich in felle bewoordingen uit aan het adres van de Curacaose delegatie, inclusief de MAN. Hij zei dat een federatie van zes eilanden van de Antillen even effectief is als een federatie van zeven. Voor Aruba kan een dergelijke constellatie in werkelijkheid niet bestaan.

In politieke kringen wordt de stellingname van Aruba in de Koininkrijkswerkgroep een poging van de MEP genoemd om een wig te drijven tussen de Curacaose partijen die het recht hebben hun mening te vertolken, zoals Aruba dat ook doet. Er wordt er tevens op gewezen dat niet gesteld is dat de mening van Curacao de enig zaligmakende is, een pretentie die de MEP wel heeft. Daar komt nog bij dat de Curacaose delegatie is opgetreden conform een mandaat van de Centrale Commissie van de Eilandsraad.

Uit goede bron is vernomen dat de heer Don Martina in de loop van de dag uit Trinidad wordt verwacht waar hij enkele dagen heeft verpoosd sedert zijn vertrek uit Nederland afgelopen zaterdag. Vandaag nog zal overleg gestart worden tussen MAN en MEP om te zien waar de eventuele knelpunten zijn en wat er aan gedaan kan worden.

In MEP-kringen bestaat eveneens ontevredenheid over het regeerprogramma zoals dat is overeengekomen met MAN en UPB. Vooral het feit dat er nog geen regeling is getroffen ten aanzien van de gevolmachtigd ministersschappen in Caracas en Bogota bevalt een groep niet. Daarover moet evenwel eerst een formeel verzoek worden gedaan aan de Nederlandse minister van Buitenlandse zaken, Chris van der Klaauw, die al heeft verklaard in principe daartoe bereid te zijn.

Voor meer details wordt verwezen naar de pagina's drie en vijf.

Dropjes voor concerthoester

BALTIMORE — Het Baltimore Symphony Orchestra heeft 28.800 dropjes uitgedeeld in een poging de vijand van musici - de concert-hoester - te verslaan.

Woordvoerder John Brain zei dat voor een recent concert 400 doosjes hoestdropjes in de hal van het concertgebouw waren neergelegd en dat deze in een minimum van tijd verdwenen waren.

"Ik geloof dat de actie zeer geslaagd is. Het schijnt dat de mensen niet alleen de dropjes weggristen, maar dat men zich heel goed bewust is geworden van de wenselijkheid dat men zich in de concertzaal rustig houdt".

Guevara houdt vast aan presidentschap Bolivia

Natusch zoekt wettige stempel voor bewind

LA PAZ — Ex-president Walter Guevara Arze van Bolivia, die vorige week bij een militaire staatsgreep ten val gebracht werd, heeft gisteren voor het congres verklaard dat hij zijn mandaat niet op wil geven ten gunste van een uit twee personen bestaande junta. De nieuwe machthebber, kolonel Natusch, had voorgesteld - nadat hij op ongedacht zware tegenstand was gestuit in zijn poging de staatsgreep een wettig karakter te geven - dat hij samen met de leider van het congres - mevrouw Gueiler - Bolivia zou regeren tot in mei 1980 algemene verkiezingen zouden leiden tot de terugkeer van een burgerbewind.

„Op 6 augustus heb ik het mandaat gekregen door middel van een resolutie van het congres en u hebt dat op 1 november bekrachtigd", zo zei Guevara tot het congres.

De voormalige president verklaarde niet verrast te zijn door de staatsgreep van Natusch. Hij had tevoren het militaire kader van het land gewaarschuwd dat „een nieuwe militaire staatsgreep neer zou komen op zelfmoord van het leger op een moment dat het Boliviaanse volk weer enig vertrouwen in het leger begon te krijgen na 15 jaar militair bewind".

Guevara maakte bekend dat het opperbevel zijn bevelen niet had uitgevoerd toen hij opdracht gaf officieren van wie hij wist dat ze verraders waren, met pensioen te sturen of over te plaatsen.

Het bleef onduidelijk of het congres in zal stemmen met de junta Natusch-Gueiler. Zegt het ja, dan komt er officieel een eind aan 83 dagen burgerbewind, het eerste bestuur krachtens een grondwet in Bolivia in 15 jaar tijd.

Mysterie

HET GONST WEER VAN nieuwtjes op politiek geb[ied] nadat er een week v[an] betrekkelijke rust is geweest [op] de Antillen toen de "politie[ke] top" verleden week om uitee[n] lopende redenen in Den Haa[g] vertoefde. Deze ontwikkelingen hebben wel tot gevolg dat er al barsten zijn te ontdekken in het kabinet-Martina dat nog ingezworen moet worden.

Betico Croes vanmorgen sprak categorisch tegen dat de stellingname van MAN in de Koninkrijkswerkgroep aanleiding is geweest voor onenigheid met MAN en voor uitstel van de Statenvergadering die voor begin volgende week stond gepland. Inderdaad vergt de afwikkeling van de formaliteiten van uittreden van de kandidaat-ministers uit de Staten en intreden van de nieuwe Statenleden tijd. Van de andere kant is het wel een erg grote toevalligheid dat deze dagen de discussie over de opstelling van MAN in de Koninkrijkswerkgroep vooral op Aruba weer is opgelaaid. In MEP-kringen bestaan zelfs twijfels over het nut van een in zee gaan met MAN op grond daarvan.

Croes heeft er verstandig aan gedaan dat toch niet als grondslag voor de laatste ontwikkelingen aan te wijzen. Immers, het is het recht van elke partij om zijn eigen wensen en denkbeelden uit te dragen. Vooral in de Koninkrijkswerkgroep die bedoeld is om de denkbeelden voor de toekomstige structuur te inventariseren. Aruba heeft dat al bij eerdere gelegenheden heel duidelijk gedaan. Curacao, pas na de laatste plenaire wakker geschud, heeft dat ook gedaan en gebleken is dat alle Curacaose partijen hetzelfde standpunt voorstaan, namelijk de Antillen in een federatief verband. Of Betico Croes dat ireeel vindt of niet, hij kan er op grond van het protocol van april vorig jaar niet om heen dat ook die mogelijkheid grondig aan de orde moet komen in de werkgroep.

Ook de kritiek op het punt van de gevolmachtigde ministers in Venezuela en Colombia treft geen grond. Het is onmogelijk onder de huidige omstandigheden een zodanige kwestie in de formatie-periode af te wikkelen. Dat is namelijk een zaak die in Den Haag beslist wordt door de minister van Buitenlandse zaken. Die heeft verleden week al openlijk verklaard in principe geen bezwaren te hebben. Van de heer Croes en elk ander Statenlid wordt verwacht dat hij of zij de Staatsregeling en het Statuut kent en weet dat voor een dergelijke benoeming een formeel verzoek moet worden ingediend door de Antilliaanse regering bij de Koninkrijksregering. Die neemt de uiteindelijke beslissing. De heer Croes en de heer Martina zijn zelf tot die conclusie gekomen na raadpleging van alle formaliteiten die daarvoor nodig zijn.

Het is te hopen dat de politieke mysterie die gisteren en vandaag is ontstaan snel zal optrekken. Zo niet dan heeft het er alle schijn van dat er een nieuwe politieke chaos ontstaat die gepaard kan gaan met een nieuwe ophitsing van de bevolkingen van twee eilanden tegen elkaar, in casu Aruba en Curacao. Dat is in het belang van geen van beiden, noch in het belang van de overige eilanden.

Overigens is het een triest gegeven dat reeds voordat het kabinet-Martina zitting heeft kunnen nemen al barsten zijn waar te nemen in de samenwerking tussen MAN en MEP. Een gegeven die niet veel hoop geeft voor de nabije toekomst.

SA KEO, THAILAND — Gehurkt wachten voor de verschrikkingen in hun land gevluchte Cambodjanen in het Thaise opvangkamp Sa Keo op voedsel, dat door internationale hulpverleningsorganisaties ter plaatse aan tienduizenden vluchtelingen wordt verstrekt. Voor het lenigen van de nood heeft Nederland tot nu toe 37.5 miljoen gulden beschikbaar gesteld door bemiddeling van verschillende instanties. Mevrouw Rosalynn Carter is gisteren in Bangkok aangekomen om zich op de hoogte stellen van het probleem van de vluchtelingen uit Indo-China. Vandaag zal zij kampen met Laotianen en Cambodjanen in oost-Thailand bezoeken.

Caribische reunie in Santo Domingo

SANTO DOMINGO — De minister van Buitenlandse Zaken van de Dominikaanse Republiek, Ramon Emilio Jimenez Reyes is van plan een bijeenkomst te beleggen van de ministers van Buitenlandse Zaken der Caribische landen als inleidende stap om diplomatieke betrekkingen te vestigen. Als een van de deelnemende landen wordt door het Dominikaanse persbureau Dom-Press genoemd Bonaire naast Antigua, Barbados, Haiti, Turks- en Caicos-eilanden, Dominica, Grenada, Guyana, Jamaica, Montserrat, Martinique, St Lucia, en St Vincent onderhouden, waarvan de meeste geen betrekkingen met Santo Domingo.

De bijeenkomst zou aanvankelijk in september worden gehouden, maar moest worden uitgesteld vanwege de verwoestingen veroorzaakt door de orkaan David. Het doel van de conferentie is begalve het vestigen van diplomatieke betrekkingen, het formuleren van een gezamenlijke politiek van de landen in het Caribisch gebied tot het vormen van een blok in internationale organisaties.

Marienburg lamgelegd

PARAMARIBO — De suikerfabriek Marienburg is gistermorgen stilgelegd. Alle 1600 werknemers zijn in staking gegaan. De direkteur van de suikeronderneming Marienburg en de voorzitter van de werknemersbond, hadden woensdag jl. de arbeiders voorgehouden dat woensdagavond - naar mededelingen van de voorzitter van de bemiddelingsraad aan partijen - zeker een oplossing zou zijn gevonden m.b.t. de nieuwe loonvoorstellen. Nu partijen geen overeenstemming hebben bereikt hebben de arbeiders het werk neergelegd.

Het SNA verneemt dat partijen tot vier uur in de ochtend t.o.v. de bemiddelingsraad hebben onderhandeld, waarbij een kleine vooruitgang is geboekt.

Het mandaat echter van de directie en de vertegenwoordigers van de beheerders van Marienburg is thans geexpireerd, waardoor de onderhandelingen niet kunnen worden voortgezet. De heer Derby heeft besloten vandaag met minister Lesley Goede van Financien te praten in aanwezigheid van de voorzitter van de BR. Minister Goede is een van de beheerders van de suikeronderneming Marienburg. Het beheer over de suikerfabriek, wordt gevoerd door de ministers van Financien, LVV en Economische Zaken.

Hulp aan Ethiopische vluchtelingen

GENEVE — De liga van Rode-Kruisverenigingen in Genève heeft gisteren opgeroepen 350.000 Zwitserse franken (ongeveer 360.000 gulden) bijeen te brengen voor een program dat Somalia heeft opgesteld om de ongeveer een miljoen Ethiopische vluchtelingen in dat land te helpen.

Rechtstreeks contact tussen de VS en Iran

Geen verandering in kwestie gijzeling

WASHINGTON — Er zou voor het eerst sprake zijn van Amerikaans-Iraans contact in **de crisis tussen beide landen over de gijzeling in de Amerikaanse ambassade in Teheran. Een woordvoerder van de crisisstaf van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington zei vandaag dat de Amerikaanse zaakgelastigde Bruce Laingen in contact staat met Abdul Hasan Bani-Sadr, die door de regerende revolutionaire raad is gemachtigd namens hem te spreken.**

Eerder had de ayatollah Chomeini alle contacten met de Amerikanen verboden. Laingen, die "onder toezicht" zou staan van de groep die de ambassade heeft overgenomen, maar zich in het ministerie van Buitenlandse Zaken bevindt, heeft verscheidene besprekingen met Bani-Sadr gevoerd, maar deze hebben tot nog toe niet tot enige verandering van betekenis in de situatie geleid, aldus de woordvoerder in Washington.

Uit Turkije komen berichten dat de Turkse ambassadeur in Teheran toestemming zou hebben gekregen om de gijzelaars te bezoeken en in Ankara zou Amerika's speciale afgezant Ramsey Clark in contact staan met de Palestijnse bevrijdingsorganisatie (PLO) van welke zijde bemiddeling is aangeboden.

Onder het roepen van leuzen als "dood aan Amerika" betoogden vandaag weer tienduizenden voor de bezette ambassade. Zij waren daartoe na het gebed via luidsprekers opgeroepen door mullahs (priesters), die hun hadden gevraagd solidariteit met de bezetters te tonen.

Voorbereiding op Caracas

OPEC-commissie gaat olieprijs bespreken

WENEN — De economische commissie van de Organisatie van Olie Exporterende Landen (OPEC) komt aanstaande maandag in Wenen bijeen voor overleg over de olieprijzen, zo heeft een woordvoerder van het in de Oostenrijkse hoofdstad gevestigde hoofdkantoor van de OPEC meegedeeld. De commissie bestaat uit economische deskundigen van de dertien landen. Ze moeten proberen adviezen op te stellen voor de ministers van Olie die op 17 december in Caracas bijeenkomen.

De economische commissie vergadert kort voor de halfjaarlijkse vergaderingen van de ministers van olie. Zij heeft geen bevoegdheden om besluiten te nemen. Die zijn aan de ministers voorbehouden. De commissievergadering zal vermoedelijk verscheidene dagen gaan duren.

De woordvoerder in Wenen wilde niet ingaan op vragen over de mogelijkheid van prijsverhogingen. Hij zei alleen dat de commissie "alle factoren in ogenschouw zal nemen die met de economische aspecten van de olie te maken hebben".

In juni van dit jaar besloten de ministers van Olie een maximumprijs van 23,50 dollar in te stellen voor een vat (159 liter) olie van standaardkwaliteit. Inmiddels hebben drie landen -- Algerije, Libie en Nigeria -- hun prijzen tot boven die grens verhoogd. Op de vrije markt zijn de prijzen al tot boven de 40 dollar gestegen.

Saoedi-Arabie hanteert officieel nog een prijs van 18 dollar.

TEHERAN — Als gevolg van een bomontploffing is woensdag een deel van de olieleiding tussen Abadan en Teheran vernield. Volgens de Iraanse radio die dit bekendmaakte, kon de schade direct worden hersteld.

Noodzaak nieuwe zuidelijke pier

Havenfaciliteiten met UNDP besproken

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
...hoeve! z/n, Curaçao N.A.
Directeur 677
... 440.000
... krek. nr. 874.825-10
... duro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
...ntrale (alle afdelingen):
...2000
...teurice: Mayra van der Dijs.
Redaktie-raad: Goretti Salsbach, Frans Helligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chestein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suert (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus
Wil Steynis, Ingrid de Meyer.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag 7.30 - 16.30 uur en Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.
UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110, tel.: 4333-4334-4335.
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djiebis Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.
BONAIRE
CORRESPONDENT: NOTIBON, Terra Corra z/n, tel.: 8736.
SINT MAARTEN
Correspondente: Yolanda Cross, tel.: 2493.
Advertentie: Vance James, tel.: 2283.
SABA
Correspondent: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen) Curaçao, Districo n.v., tel.: 36300, 37768, 37769.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 4333.
Bonaire, Entrejol 153A
St. Maarten, Papergarden, tel.: 2283.
Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per kwartaal.
Binnenlanden elf gulden per maand. Buiten Antillen (Nederland): NAf. 30,30 per maand (luchtpost) of NAf. 16,90 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

KRALENDIJK — Dinsdagmorgen hebben op het Bonaireaanse bestuurskantoor besprekingen plaatsgevonden tussen het B.C. en de heer Midtra, vertegenwoordiger van de United Nations Development en expert op het gebied van het moderne havenwezen. Bij de besprekingen waren ook diverse diensthoofden aanwezig en de twee direkteuren van de Handelmij Kralendijk. Onderwerp van het gesprek was de geringe havenfaciliteiten van Bonaire, onder meer met betrekking tot de beide pieren. In feite missen de beide pieren van Bonaire alle faciliteiten van een normale haven. Het voordeel dat diepliggende zeeschepen kunnen afmeren aan de pier van Bonaire, wordt geheel teniet gedaan door het feit, dat het laden en lossen van een schip altijd bepaalde problemen met zich meebrengt.

Ook passagiersschepen, zoals in het verleden het grootste passagiersschip dat Bonaire ooit aandeed, de Canberra, kunnen de passagiers niet ontschepen, omdat op Bonaire geen landingstrap voorradig is. Containerschepen doen Bonaire nimmer aan, omdat een schip aan de rede van Bonaire moet beschikken over eigen los- en laadbomen. Het gevolg daarvan is, dat containerschepen met bestemming Bonaire op Curacao gelost worden, waarna de containers met kleinere schepen naar Bonaire vervoerd worden. Deze gang van zaken werkt niet alleen kostenverhogend, maar bezorgt ook veel ergernis vanwege tijdverlies, omdat in het verleden reeds gebeurd is, dat containers uit Europa, die in een tijdsbestek van twaalf dagen op Bonaire kunnen arriveren, eerst na tweeëntwintig dagen Bonaire bereikten. Deze containers stonden op Curacao.

Ofschoon Bonaire in Kralendijk zelf beschikt over drie pieren, de oude, de nieuwe en de roll off/roll on pier, heeft heeft het eilandgebied tot nog toe weinig geluk van deze pieren mogen ondervinden. De nieuwe E.E.G. pier, die [illegible] door minister [illegible] [illegible] werd geopend en gebouwd is door een Italiaanse firma onder toezicht van Poort en Grabowski, bleek al snel mankementen te hebben met de ducdalven, terwijl de Venezolaanse ferry niet naar behoren kon afmeren. De door een Duitse firma in E.E.G. verband gebouwde roll off / roll on pier bleek ook al niet van al te goede constructie, waardoor een zeer groot gat in de kademuur viel. Noch de 1.7 miljoen kostende E.E.G. pier, noch de 1.2 miljoen gulden kostende roll off / roll on pier hebben Bonaire geholpen bij de afhandeling van de aanlopende schepen. Tegen de ligging van beide pieren bijvoorbeeld is er van handels- en douanezijde reeds vaak aanmerking gemaakt, die kort na de aankomst van de eerste ferry een staking bij de Bonaireaanse douane veroorzaakte wegens het ontbreken van afhandelingsfaciliteiten. Dit is trouwens nu weer het geval met de pier, die ten zuiden van het douanekantoor ligt. Zoals bekend is er reeds meerdere malen geopteerd voor een veel zuidelijker pier, namelijk ter hoogte van de Bonaireaanse luchthaven, waar niet alleen alle mogelijkheid is tot het afhandelen van schepen, maar waar men tevens de ruimte heeft en niet gehandicapt wordt door de nauwe straatjes van Kralendijk. De UNDP-expert Midtra onderkende deze moeilijkheden en bij de besprekingen kwam dan ook naar voren, dat een nieuwe roll off / roll on pier zuidelijker dan de huidige (die tevens dienst kan doen als containerpier door het aanbrengen van een eigen bijskraan op deze pier), in de nabije toekomst gerealiseerd dient te worden.

***

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zat. gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Curacao tel.: 23575; Punda: Juliana: tel.: 54600.

***

VERLOF BEGRAFENIS
10 Nov.: P.A.J. Scherptong, Paradijs 8
11 Nov.: E.F. Cannister, Schottegatweg-Oost 25.

***

BIOSCOPEN
WEST-END: 19.00-21.00 en 24.00 Love and bullets.
DRIVE-IN: 19.00-21.00 Silver Bears; 24.00 Slaapkamermeisjes.
CINELANDIA: 19.15-21.15 The Interapter; 24.00 Two in black belt.

***

CINE-TRUCK: Hedenavond te Abrahamsz en morgenavond te Marie Pompoen.

***

DIVERSEN
AA GROEP: 20.30 uur bijeenkomst-Fensohnstraat 4.

FESSKA: 20.00 cursus (ond.: Vrijheid in het algemeen en religieuze vrijheid in het bijzonder).

CONCERT
20.30 uur Walter Hautzig - kerk Brievengat.

ONTVANGST
20.30 uur t.g.v. off. opening nieuwe kantoor Wilma Int. n.v. — Plaza hotel.

GALLERY RG
[illegible] uur expositie en gelegenheid om afscheid te nemen van de heer en mevr. van Rossum — Keukenstraat 20B.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van Walbeckplein 13):
(Afd. volwassenen): maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-20.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
(Afd. Jeugd): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 19.00-12.00 uur.

(FILIAAL BARBER): maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 uur; dinsdag en vrijdag van 14.00-19.00 uur.

(FILIAAL MUNDO NOBO): maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 uur; vrijdag van 14.00-17.00 uur en maandag en donderdag van 15.00-20.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.

BUR. VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 12358/12473): openingstijden: 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

TENTOONSTELLING
Gallery RG (Keukenstraat 20B) openingstijden: van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00/17.30 uur; [illegible] gesloten.

TOERISTENSCHIP: 10.00 20.00 uur Fairwind verk. Sebana.

AUTOBUSBEDRIJF (ABC) (dienstregeling): eerste rit vanaf St. Willibrordus en Otrobanda om 06.00 uur.
Vertrektijden: vanaf Otrobanda nr. Willibrordus en Lagoen: 06.30, 08.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30 en 18.30 uur.
Vertrektijden: vanaf Lagoen nr. Willibrordus en Otrabanda: 07.30, 09.30, 11.30, 13.30, 15.30/17.30 en 19.30 uur.

***

TELECURACAO: 16.30 Rocket Robin Hood; 16.50 Super Heroes; 17.50 Wonder Woman; 18.30 Bulletin tele-8; 18.30 Telenovela: Viviana; 19.30 Public Relations; 20.00 Notisiero tele-8; 20.20 Deporte tele-8; 20.30 The Next Step Beyond; 21.00 Starsky & Hutch; 22.00 Show di Job; 23.00 Wrestling; 24.00 Sign Off.

***

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDDIENST
eilandsgeneeskundigen van 10 november 1979 van 08.00 uur, tot 12 november 1979 om 07.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: Dokter Latchman, Spreekkamer Montagne Rey 59, tel.: 674931; Spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 674880.

van 9 november 1979 van 18.00 uur t/m 12 november 1979 om 06.00 uur:
Stads- en 1ste distrikt West: dokter [illegible], Gezondheidscentrum [illegible], tel.: 78280; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: [illegible]

In het derde distrikt: dokter Schultink, Gezondheidscentrum Barber, tel.: 641658; voor spoedgevallen tel.: Landhuis Dokterstuin, tel.: 641754.

***

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria nr. 17, tel.: 82947; kantoor geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00 t/m 16.00 uur; zat. gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 08.00-07.00 uur op tel.: 82746; de wacht heeft zuster Kwidama, tel.: 78099; ook te bereiken op pagebox 027-585 (maandag van 14.00-16.00 uur en kleuterbureau volgens afspraak).

***

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

WEEKEINDDIENST
eilandsgeneeskundige van 9 nov. 1979 om 18.00 uur t/m 12 nov. 1979 om 07.30 uur: dokter Welvaart, Playa tel.: 8316.

***

DIVERSEN
SGB: 20.30 uur bonteavond leerkrachten en leerlingen Jeugdhuis Jong Bonaire.

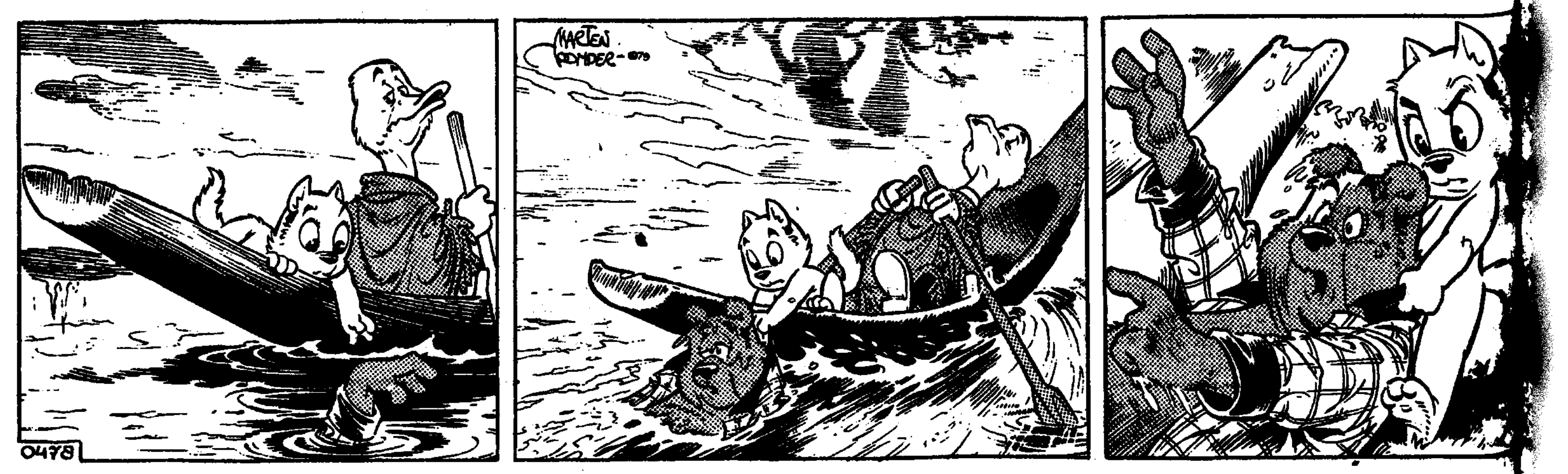
***

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.

BON. MUSEUM (oud politiewacht): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

Heer Bommel en de andere wereld

0478 — Door de sterke stroom en het roeien van Wammes Waggel raakte de boot al spoedig midden op het meer, waar het vaartuigje door vreemde kolkingen werd rondgedraaid.

„Wat raar", merkte de veerman op. „Het is hier anders altijd rustig, hoor. Gewoon maar rechtdoor. En ik heb mijn hoed vergeten".

„Deze kant uit!" riep Tom Poes, die in de mist hing te kijken. „Ik zie heer Ollie's hand. Hij drijft nog".

Wammes gehoorzaamde, en met enige moeite kon Tom Poes de kraag van heer Bommel's jas te pakken krijgen, zodat diens gelaat boven water kwam en hij weer adem kon halen.

„Verder gaat niet", zei Wammes. „Dan slaat de boot om en dat is niet zo enigjes. Ik zal wel trekken; daar ben ik reuze goed in".

Dat was waar, want met een slag, die men niet van hem verwacht zou hebben, roeide hij het scheepje tegen de stroom in, terug naar de kust.

„Het is mijn vak", verklaarde hij trots, toen ze ergens op stenen schoven. „Zodoende".

Tom Poes ging daar niet op in. Hij was al aan land gesprongen en zeulde hijgend de bewegingloze drenkeling op het droge. De sloeg echter de ogen op toen hij stenen onder zijn schroeiplek voelde en kwam meteen tot leven.

„Gelukkig", zei Tom Poes. „We waren net op tijd".

„Net op tijd", herhaalde heer Ollie vaag; doch toen begon hij wild met de armen te zwaaien.

„Niet op tijd!" riep hij. „Daar aan de overkant! Lieden in nood! D-daar vergaat de wereld. Gauw, Wammes. Ga ze redden".

„Natuurlijk", zei de veerman. „Dat doe ik toch zeker al de hele tijd? Het is mijn vak".

KRALENDIJK — In de afgelopen week werd er op de Scholengemeenschap Bonaire afscheid genomen van de heer Bert Keller, die gedurende enkele jaren als leraar verbonden is geweest aan de Scholengemeenschap. Door de directeur van de Scholengemeenschap werd de heer Bert Keller tijdens een korte plechtigheid [illegible] dank uitgesproken voor het werk dat hij tijdens zijn verblijf op Bonaire heeft verricht voor de Scholengemeenschap. Als blijk van waardering werd hem een klein aandenken aangeboden. Op de foto: Enkele collega's van de heer Bert Keller tijdens de korte plechtigheid, die plaats vond in één van de lokalen van de Scholengemeenschap.

St Nicolaas komt op 25 november

KRALENDIJK/MADRID — Het ontvangstcomité van Sinterklaas heeft bericht ontvangen dat de goed heilig man Bonaire dit jaar weer niet zal overslaan op zijn reis. Hij komt op (zondag) 25 november om vier uur 's middags aan en zijn schip zal afmeren aan de oude pier.

Als er zakenlieden of ander mensen zijn, die een gift willen doen of bezoek willen brengen van St. Nicolaas worden zij verzocht om voor vijftien november contact op te nemen met Antonio Nicolaas, telefoon 8241 of Papy Antoin, tel.: 8151. Het officiële programma zal in de loop van de komende weken bekendgemaakt worden.

Toerist bestolen

KRALENDIJK — Woensdagavond kwam de melding binnen, dat van een toerist werden gestolen zijn paspoort; zijn credit card, zijn reisbiljet, kortom alle belangrijke papieren, die hij nodig had om de volgende dag zijn reis te kunnen voortzetten.

Sportzaak in lichterlaaie

WILLEMSTAD — Bij de politie kwam gisterenavond omstreeks 11 uur de melding binnen, dat er brand was uitgebroken in Robert's Sportshop aan de Wolkstraat. Politie en brandweer rukten uit, doch bij aankomst in de Wolkstraat bleek het pand reeds in lichterlaaie te staan. De brandweer onder leiding van brandweer-officier de Lannoy concentreerde zich derhalve op de belendende percelen. Het kon worden voorkomen dat de brand oversloeg en de belendende percelen liepen alleen enige waterschade op. Omdat de oorzaak van de brand niet duidelijk was, heeft de recherche gisteren de eigenaar van de zaak, R.H. aangehouden voor verhoor.

Diefstal van geluidsapparatuur

WILLEMSTAD — Het inbrekersgilde was ook gisteravond en vannacht weer actief. Uit een restaurant annex nachtclub bij Julianadorp werd de geluidsapparatuur gestolen. De inbrekers verschaften zich de toegang door een raam open te breken.

Uit woningen aan de Montpellierstraat en aan de Poseidonweg werden ondermeer gouden sieraden gestolen, en in een woning aan de Paraleiweg werden enkele artikelen, waaronder onderwatercamera's buitgemaakt.

Ook het gebouw van een overheidsdienst te Pietermaai werd door een inbreker bezocht. Om binnen te komen forceerden ze een deur. Diverse bureau's in het kantoor werden doorzocht, blijkbaar vond de dader niets van zijn gading.

Kerkdiensten

KRALENDIJK — Ds. Baart is na twee maanden afwezigheid weer terug op Bonaire. Hij leidt op zondag 11 november twee diensten om 8 uur in Rincon en om 9.30 in Kralendijk. Degenen, die willen deelnemen aan de cursus "Wegwijs in de Bijbel" worden verzocht om zich zo, spoedig mogelijk op te geven bij één van de kerkeraadsleden of bij Ds. Baart. In het kader van deze cursus zullen 12 samenkomsten worden gehouden: in november - december 6 over het Oude Testament en in januari - februari 6 over het Nieuwe Testament.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Overwegend half bewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met enkele buien, mogelijk vergezeld van onweer; matige, af en toe vrij krachtige wind tussen oost en zuidoost.
Weeroverzicht: Het weer op de Benedenwindse eilanden staat onder invloed van de intertropische convergentiezone waardoor de aangevoerde lucht vochtig en onstabiel blijft. Hierdoor kunnen ook in de komende 24 uur buien tot ontwikkeling komen.

'Interview'

WILLEMSTAD — In het programma 'Interview', morgenochtend van kwart over negen tot tien uur op Radio Hoyer II, zijn te gast de heren C.T. [illegible] 'Sociedad pa Siegonan' en Cor van de Brink. De uit Nederland afkomstige Cor van de Brink, die zelf blind is, is in kader van technische bijstand een tijdje verbonden geweest aan de 'Sociedad pa Siegonan'. Morgenmiddag vertrekt hij weer naar Nederland. Het programma 'Interview' wordt gepresenteerd door Jacques Visser en Anneke van Arkel.

Zakenvaria

WILMA INTERNATIONAL nv opent vandaag haar nieuwe kantoor aan de Theaterstraat 17. Ter gelegenheid van deze opening heeft Wilma International nv besloten over te gaan tot oprichting van een studiefonds. Uit de gelden van dit studiefonds zullen een aantal beurzen worden verstrekt aan studenten, die aan de universiteit een financiële richting willen volgen. De acte tot oprichting van het studiefonds werd vanmiddag om 2 uur gepasseerd in het nieuwe kantoor van Wilma International nv.

WILLEMSTAD — De Curacaose Postzegelvereniging en de Vereniging Numismatica Curaçao organiseren op 24 november weer een postzegel- en muntenbeurs in jeugdhuis De Tamarijn te Mahaai. De beurs wordt speciaal gehouden met het oog op de komende feestdagen in december. De beurs is open van 3 tot 6 uur 's middags.

Belgisch filmfestival in de Tempel

WILLEMSTAD — [illegible] theater De Tempel wordt o[...] avonden van 11 tot en me[t ...] november een Belgisc[h] filmfestival georganiseerd. [...] evenement staat in het k[ader] van het cultureel acco[rd] tussen België en de Nederla[ndse] Antillen. Tijdens het festi[val] georganiseerd door het Bur[eau] Cultuur en Opvoeding, [in] samenwerking met de dir[ectie] van De Tempel - worden [...] vijftal Vlaamse films verto[ond] aangeboden door de Belgis[che] consulaat.

Elke avond zijn er t[wee] voorstellingen, om 7 uur en [om] 9 uur. Voorafgaand aan [de] hoofdfilm wordt telkens [een] animatiefilm vertoond. Het programma voor [het] festival: 11 november: Gol[den] Ophelia met onder meer H[...] van Ulsen, geregisseerd [door] Marcel Martin naar een b[oek] van Ward Ruyselinck; [12] november - "Salut en de kon[...]" van Patrick le Bon, met ond[er] meer Hanny Vree; 13 novem[ber] - Het dwaallicht met Eva K[...]; 14 november - De loteling [...] Roland Verhavert, naar [de] roman van Hendrik Consc[ience] met Jan Decleir en Ans Beentjes; 15 november nogmaals Golden Ophelia en [16] november - Dood van een n[...] naar een roman van M[...] Rosseels, met in de hoofdro[llen] Nellie Rossiers en Josine [van] Dalsum. Kaartjes [zijn] verkrijgbaar bij De Tempel.

Twee nieuwe raadsleden

WILLEMSTAD — [De] Eilandsraad van Curacao h[eeft] vanmorgen het h[...] Bestuurscollege bestemd[...] zijn functie en de heren Vi[...] Carolus (MAN) en Juan "S[...]" Garcia (DP) welkom geheten als nieuwe raadsleden.

De heer Carolus vult de pl[aats] op van ing. Willie Franco [die] zich uit de MAN en de p[...] heeft teruggetrokken. De [heer] Garcia vervangt mej. J[...] Cratz, die om persoonlijke redenen haar ontslag heeft in[ge]diend als raadslid.

PAPIAMENTU IN SCHOOLJAAR 1981/1982

Veel afhankelijk van afspraken met Land

In beleidsprogramma

BC weinig over financien

WILLEMSTAD — Binnen de perken van het financieel haalbare zal het BC van Curacao in de komende regeerperiode beantwoorden aan de noden van het volk. Dit is een van de basisstellingen in het bestuursprogramma voor de periode 1979 tot 1983 van het BC dat vandaag formeel werd gekozen door de eilandsraad. Het programma besteedt echter relatief weinig aandacht aan de financiele problematiek en oplossingen daarvan, terwijl uitgebreid wordt ingegaan op de plannen op onderwijsgebied. Onder meer wordt daarbij als streefdatum genoemd voor de introductie van het Papiamentu op scholen begin van het schooljaar 1981/1982. Vele bestuursplannen opgenomen in het programma zijn afhankelijk van afspraken met de centrale regering.

Voor wat de wijziging betreft in de staatkundige structuur zal een lichaam in het leven worden geroepen om bijstand te verlenen aan de Curacaose sectie in de koninkrijkswerkgroep en de lokale vertegenwoordiging in het Antilliaans Spoor. Alle politieke partijen in de eilandsraad zijn voorstander van een hecht Antillen vooral op grond van financiele, economische en functionele motieven, stelt het programma. De overheidsuitgaven moeten gereduceerd worden door prioriteiten vast te leggen, kredietbewaking, strengere controle op gebruik van uitkeringen en betere coordinatie bij de aankoop van goederen.

Ter verhoging van de eilandsinkomsten zal met de landsregering gesproken worden over overname van de Landsloterij. Verder wordt gedacht aan het heffen van parkeergelden in de binnenstad en de invoering van de landsverordening belastingvereffening bij vertrek. Verder zullen meerjarenbegrotingen worden opgesteld terwijl de jaarrekeningen geactualiseerd zullen worden.

Uitgaven in de personeelssector zullen tot een meer aanvaardbaar niveau worden teruggebracht. Het overheidsapparaat moet omgebouwd worden tot een doelmatig apparaat waarbij een sociale begeleiding noodzakelijk is. Ter verbetering van de kwaliteit van overheidspersoneel wordt naast de personeelsstop, een formatie-onderzoek ingevoerd. Natuurlijk verloop van de ambtenaren moet gestimuleerd worden onder meer via een algemeen bedrijfspensioen, vervroegde pensionering, en een premieregeling bij vrijwillige uitdiensttreding.

Verder zal met het bedrijfsleven de detachering van een bepaalde categorie van het overheidspersoneel verder besproken worden. Aanstelling en bevorderingseisen moeten herzien worden terwijl motivatiecursussen an andere scholingen van belang zijn, stelt het bestuursprogramma.

Op economisch gebied zal ter verbetering van het investeringsklimaat een geinstitutionaliseerd overleg tussen de drie sociale partners moeten komen.

Voor het Sociaal Economisch Planburo zal technische bijstand worden gevraagd terwijl zoveel mogelijk de beroemde 'red tape' van de overheid geelimineerd moet worden. Het eiland Curacao, zo staat in het programma, zal uitgebouwd worden tot een handels- en financieel centrum.

Behalve de reeds bekende plannen op het gebied van de ruimtelijke ontwikkeling, staat in het programma ook een verkeer- en vervoersplan opgenomen. Beloofd wordt onder meer de woningbouwverkavelingen voor particuliere bouw en erfpachtsuitgifte te richten op 500 tot 1000 kavels per jaar. Volgens het programma zal de eilands verordening Ruimtelijke Ontwikkelingsplannen tijdens deze bestuursperiode in werking treden.

Op onderwijsgebied zal via de landsregering de leerplicht worden ingevoerd, alsmede de reglementering van het peuteronderwijs. Een eilandelijke inspectie voor controle op de basisscholen zal worden ingesteld terwijl bijscholing van de zittende leerkrachten georganiseerd zal worden onder meer in de vakken natuurkunde, scheikunde en biologie. Verder zal een behoefte-onderzoek worden ingesteld naar technisch onderwijs terwijl het middelbaar beroepsonderwijs aangepast moet worden. Een MBO-school voor meisjes zal worden opgericht in dit kader. Gestreefd wordt naar hogere beroepsopleidingen in parttime-verband in samenwerking met de technische faculteit van de UNA.

Het Curacaos Avond Lyceum zal wellicht een herstructurering ondergaan tot een centrum voor ad hoc beroepsopleidingen. Ook bij beurzen zal meer rekening gehouden moeten worden met de behoeften terwijl de landsregering verzocht zal worden een regeling te treffen ten aanzien van erkenning van regionale diplomas.

Op cultureel gebied zal aandacht worden besteed aan stimulering van de vaderlandsliefde.

Op het gebied van de gezondheidszorg zal voorlichting geintensiveerd worden terwijl een overkoepelende raad wordt ingesteld ter bestudering en stimulering van beleidsontwikkelingen. Een medisch centrum te Montagne Abow zal worden geopend terwijl gedurende deze bestuursperiode extra-aandacht zal worden besteed aan de geestelijke gezondheidszorg. Volgens het programma zal een onderzoek worden ingesteld naar de oorzaken van het medisch toerisme.

Behalve de ontwikkeling van het toerisme vooral uit de regio, zal gestreefd worden naar de aanleg van een tweede industriehaven op Curacao.

Op het gebied van de energievoorziening belooft het programma een sanering van de DWD en de incorporatie van deze dienst in Kodela. Het saneringsbeleid en beperking van de overheidsuitgaven zal ook gereflecteerd worden in het beleid van de overheids-nv's.

Ing Yarzagaray legt ministers-functie neer

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — Ing Chenco Yarzagaray komt niet terug als minister van Economische zaken of zal die functie slechts korte tijd bekleden. Dat is vanmorgen uit goede bron vernomen.

De reden voor dit besluit is het feit dat de top van het Arubaanse waterbedrijf WEB verzwakt als het huidige WEB-hoofd Yarzagaray aanblijft als minister. De tweede man bij WEB, ing Roland Laclé wordt vice-gevolmachtigd minister in Den Haag en belast met de EEG-zaken in Brussel. Er wordt daarom overwogen om de de heer Yarzagaray in het toekomstige kabinet Martina te vervangen door mr Henry Fingal, die momenteel minister van Justitie is voor de MEP. Aanvankelijk was het de bedoeling van de MEP mr Fingal te benoemen als gevolmachtigd minister in Caracas (Venezuela). Daar komt nog bij dat uit kringen van het ministerie van Buitenlandse zaken in Den Haag is vernomen dat daar de voorkeur uitgaat naar een diplomaat op de post van gevolmachtigd minister in Venezuela en niet een politicus.

WILLEMSTAD — Gouverneur en mevrouw Leito, premier Pourier, gezaghebber Martina en de heer en mevrouw Van den Brink werden gisteren door de voorzitter van de Vereniging Sociedad Nacional pa Siegunan, Jacques Rojer, rondgeleid in het nieuw blindencentrum te Cas Corá, nadat gouverneur Leito de officiële opening had verricht.

Voorzitter Jacques Rojer bij opening:

Via centrum meer blinden uit hun isolement halen

WILLEMSTAD — "Bij de blindenzorg is het belangrijk de blinden uit hun isolement te halen waarbij het grootste probleem is de verzorgers, meestal de naaste familieleden, te overtuigen van de noodzaak daarvan". Dit zei de voorzitter van de Vereniging Nationale Blindenzorg Jacques Rojer gisteren bij de opening van het blindencentrum aan de Corrieweg te Cas Corá. Hij merkte daarbij op dat de schaamte voor blinde familieleden geen specifiek lokaal verschijnsel is.

De Sociedad Nacional pa Siegunan werd zeven jaar geleden opgericht waarna door de snelle uitbreiding van het ledental, de noodzaak voor een blindencentrum werd gevoeld. Van de 475 blinden op Curacao zijn 275 geregistreerd terwijl slechts 120 hulp ontvangen van de Vereniging. Voorzitter Rojer betreurde dit feit en zei dat een goed functionerend blindencentrum minstens 400 blinden kan opvangen door morele steun te geven, braille, zintuigtraining, opvang door een sociaal werkster, een blindenbibliotheek, terwijl nu gewerkt wordt aan de oprichting van een gesproken boek-bibliotheek. Het centrum draait met medewerking van 75 vrijwilligers die in de ochtenduren onder meer voor transport zorgen van de blinden. Het blindencentrum te Cas Corá werd voor 75 procent gefinancieerd door Nederland terwijl de Curacoase gemeenschap bijdroeg voor de eigen inbreng van 25 procent voor het projekt. Shell Curacao stelde het terrein beschikbaar terwijl de architect Julian kosteloos het ontwerp maakte.

De officiele opening van het centrum geschiedde gisteren door gouverneur drs B.M. Leito. In zijn toespraak wees hij op de overdreven kritiek die een negatieve sfeer schept zonder voldoende te wijzen op de positieve gebeurtenissen in de gemeenschap. Kritiek die geen rekening houdt met de omvangrijkheid van het werk dat gedaan moet worden om landgenoten met een fysieke of mentale handicap te helpen, schaadt in twee richtingen, zei hij. Niet alleen worden de hulpbehoevenden hierdoor geraakt, maar tevens wordt het enthousiasme en de energie van de hulpgevers gebroken.

De opening van het blindencentrum noemde de gouverneur een aanwijzing dat de Curacaose gemeenschap op de goede weg is in de toepassing van normen die als maatstaf dienen voor beschaving en cultuur van een land. Van fundamenteel belang achtte hij de integratie van gehandicapte groepen, zowel fysiek als mentaal, in het economisch, sociaal en cultureel leven van de gemeenschap. Gouverneur Leito vond echter dat ook de gehandicapten zelf moeten meewerken aan die integratie.

Speciale aandacht moet volgens hem besteed worden aan de opvoeding van jongeren die van kleins af aan moeten leren speciale medewerking te verlenen aan gehandicapten.

Cor van den Brink de blinde gevolmachtigd adviseur in Nederland van de Vereniging, deed een klemmend beroep op de bevolking om blinden, slechtzienden en andere gehandicapten als gelijkwaardige mensen te beschouwen. Hij drong er bij de slechtzienden die ook moeilijkheden ondervinden in de gemeenschap op aan, om zich aan te sluiten bij de vereniging. Tenslotte overhandigde hij aan de voorzitter van de vereniging een bedrag van 900 gulden voor een klok met slagwerk voor de hal van het blindencentrum. Het bedrag was afkomstig van de blinde en slechtziende bewoners van het bejaardencentrum Hendrik Kok te Rolde. Verder werd via een oproep in het maandblad van de Nederlandse blindenvereniging, een bedrag van 1625 gulden bijeengebracht, dat ook gisteren werd overhandigd aan de vereniging.

Gespreks onderwerp is definitief kabinet

Gouverneur nodigt Croes en Martina uit voor onderhoud

WILLEMSTAD — Gouverneur drs Ben Leito heeft de heren Don Martina (MAN) en Betico Croes (MEP) samen uitgenodigd voor een bespreking met hem over het definitieve kabinet. Dat onderhoud staat gepland voor maandagmiddag vier uur te gouvernementshuize. De heer Don Martina wordt vanmorgen terugverwacht van een korte vakantie op Trinidad, terwijl de heer Betico Croes al is teruggekeerd uit Nederland (zie pagina 5).

De bedoeling van de coalitiepartners was om maandag 12 november een Statenvergadering bijeen te laten roepen waarin de ministersvoordrachten voor het definitieve kabinet-Martina worden behandeld. Die regering zou het roer overnemen van het interim-kabinet-Pourier.

Verleden week echter is reeds besproken tussen de coalitiepartners dat het aan te bevelen is die geplande Statenvergadering een week uit te stellen. De heer Martina was zou enige dagen uitlandig zijn evenals de heren Croes en mr John van der Kuyp die in Nederland waren. Bovendien moeten die leden hun ontslag nog indienen als lid van de Staten en moeten de volgende daarvoor in aanmerking komende partijleden hun geloofsbrieven nog indienen.

Er werd gevreesd dat de formaliteiten daarvoor niet op tijd zouden zijn afgewikkeld. Statenvoorzitter Frans Figaroa zou daarom tot vanmiddag twaalf uur wachten - het uiterste tijdstip om een vergadering voor maandag op te roepen. - Als hij dan nog niet de ontslagbrieven binnen zou hebben van de leden en kandidaat-ministers Martina, Jules Eisden en Van der Kuyp, zou hij de vergadering een week uitstellen.

Gelijkertijd wordt echter uit doorgaans goed ingelichte bron vernomen dat in MEP-kringen ontevredenheid bestaat over de het feit dat de MAN-vertegenwoordiger in de Koninkrijkswerkgroep zich niet achter de MEP-standpunten voor een onafhankelijk Aruba heeft geschaard, maar de andere Curacaose partijen terzijde stond toen die zich voorstander verklaarden voor een Antillen in federatief verband. Bevoegde MAN-zegslieden zeiden vanmorgen dat de MAN-vertegenwoordiger geheel volgens denkbeelden van de MAN is opgetreden. Hij heeft voorts niet de afspraak geschonden die gemaakt is met de MEP, dat de wens van de Arubaanse meerderheid wordt geeerbiedigd. Bovendien kan die afspraak onmogelijk inhouden dat de eigen standpunten daarvoor moeten wijken. "De MAN is een Curacaose partij en zal de belangen van Curacao niet kunnen verloochenen" zei vanmorgen een zegsman.

Ten aanzien van het gevolmachtigd ministersschap in Bogota (Colombia) en Caracas (Venezuela) is door de coalitie-genoten een afspraak gemaakt, namelijk dat na installatie van het definitieve kabinet een verzoek zal worden ingediend bij Nederland om die twee posten geregeld te krijgen. Aan die afspraak is geen afbreuk gedaan. Toekomstig premier Martina heeft zelfs al over deze mogelijkheid gesproken met minister Chris van der Klaauw van Buitenlandse zaken, die op zijn beurt in principe al de toezegging ervoor heeft gedaan.

Omdat er nog wat onduidelijkheden zijn over enige gisteren en vandaag in de publiciteit gekomen standpunten, zal vandaag nog overleg gezocht worden door MAN met de MEP. Het moet niet uitgesloten worden geacht dat de heer Martina vandaag nog - na overleg met zijn partij-mensen - naar Aruba reist om met de MEP te praten.

In de vergadering van de Eilandsraad van Curacao werd vanmorgen zijdelings verwezen naar deze politieke ontwikkelingen. Er werd in de raad voldoening uitgesproken over het feit dat de MAN-fractie openlijk stelde zich ten allen tijde loyaal te zullen opstellen ten aanzien van het BC, waarin zij geen participatie hebben. Daarbij zullen de belangen van de bevolking van Curacao immer de leidraad zijn. Van de kant van de BC-coalitiegenoten werd gesteld dat met de ontwikkelingen op staatkundig terrein voor de boeg het meer dan ooit noodzaak is binnen de raad om naar buiten als een eenheid op te treden. In het verleden zijn de belangen van Curacao wel eens niet tot het uiterste verdedigd door onderlinge geschillen binnen de fracties.

In politieke kringen werd gesteld dat Aruba tracht de Curacaose partijen uiteen te drijven en de eilanden Aruba en Curacao weer tegen elkaar op te jutten. Dat wordt hem en zijn partij zeer kwalijk genomen. Het feit dat de Arubaanse delegatie al diverse keren de kans heeft gehad om zijn zegje te doen binnen en buiten de Koninkrijkswerkgroep geldt ook voor de delegaties van de andere eilanden, ook die van Curacao. Van dat recht en zich baserend op het protocol van april 1978 - waar Betico Croes zich voortdurend op beriep voordat zijn partij in de regering zat -- is gebruik gemaakt tijdens de plenaire vergadering van de Koninkrijkswerkgroep verleden week in Den Haag.

Tot vanmiddag twaalf uur was bij de griffie geen oproep binnen van de Statenvoorzitter Frans Figaroa voor een vergadering van de Staten op maandag. Hoewel het niet gebruikelijk is kan de voorzitter een vergadering ook telegrafisch bijeen roepen. Er is geen tijdslimiet daarvoor bepaald in het Reglement van Orde. De heer Figaroa is vanmiddag op Curacao. MAN en MEP beraden zich vanmiddag ook over de te nemen stappen.

Piano-recital

Walter Hautzig

WILLEMSTAD — De pianist Walter Hautzig, die momenteel een tournee door Zuid-Amerika maakt, geeft vanavond een recital in de kerk van Brievengat. Hij zal werken ten gehore brengen van Beethoven, Copland, Ginastera, Schubert, Chopin en Strauss-Grunfeld.

problemen met airco of elektriciteit ?
BEL 2188
voor comfort en zekerheid!
TEARASA N.V.

BONUS VALUE DAYS Quasar TV

F.936.⁹⁸
MARATHON ELECTRONICS

FOR SALE
USED OFFICE EQUIPMENT

NCR — NATIONAL 32 BOOKKEEPING MACHINE

STAVINGS 220 PHOTOCOPY MACHINE

PLUS OTHER ITEMS

CONTACT MR. EVERY TEL.: 4666

WE HONOR AMERICAN EXPRESS AND ALL OTHER MAJOR CREDIT CARDS

Strada

ALWAYS FIRST WITH THE LATEST FASHIONS

SPECIAL GARDEN SERVICE OFFER:

How can your house be beautiful if your garden is a mess? AGROCO N.V. offers a special garden-service to clean up your garden, fertilizer and spray your plants, this to ensure a nice garden at Christmas time.
We also have a large collection of garden plants.
Please visit us at AGROCO N.V. between 08.00 and 4.00 p.m. to discuss your interest, and to look at our beautiful collection of plants.

Bushiri 15-B
Telephone: 4965 - 4389

MAJOR HOTEL IN ARUBA
HAS VACANCY FOR AN
ASSISTANT MANAGER
REQUIREMENT: FRONT OFFICE (Front of the house) experience

Letters and resume under letter XY of this newspaper. Nassaustraat 110.

We need
GOOD PEOPLE
(we'll train)
HOTEL & RESTAURANT EMPLOYMENT
Office: L.G. Smith Blvd. 12

CEMPRO-TECHNICA N.V.
Aan de L.G. Smith Boulevard 124
BIEDT AL HAAR KLANTEN EEN:
Kerst Campagne met Cash prijzen
CASH
Voor elke aankoop van f25,- doet ook U mee!
Trekking op 21 December in het programma COCTAIL MUSICAL via Tele-Aruba.

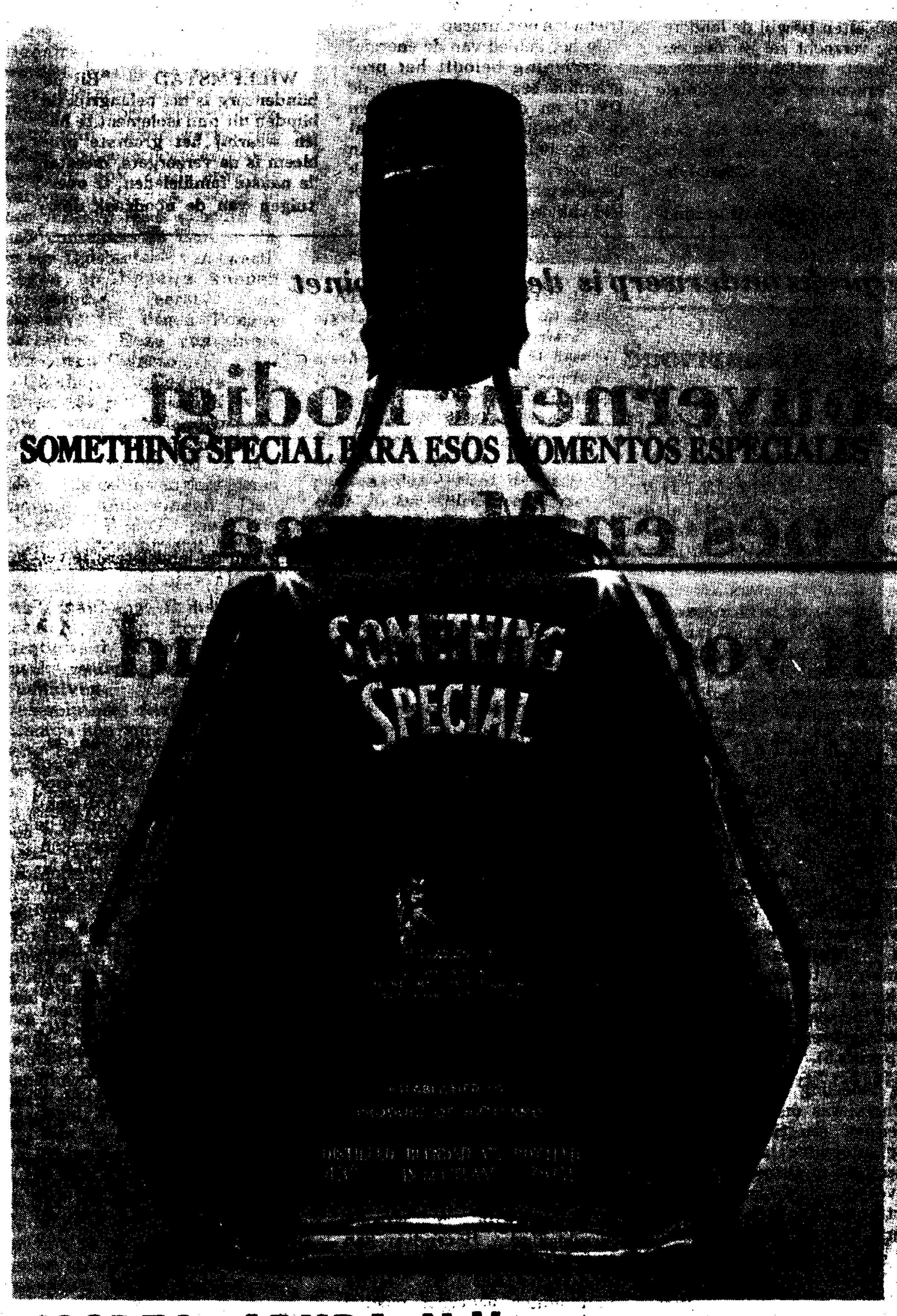
Speaking of Transmissions

Did You Know . . .

- There are over a million Allison transmissions in the aftermarket.
- Since World War II, DDA has supplied *95%* of all the transmissions for the track-laying vehicles in the U.S. Armed Forces.
- DDA is providing the transmission for the U.S. Army's new main battle tank, XM-1, which is best of its kind *in the world.*
- We manufacture over 25 models of off-highway transmissions, ranging from 70 to over 1050 HP.
- Allison transmissions are are used in *more* than three out of four off-highway vehicles available to them.
- Over 100 vehicle manufacturers rely on Allison transmissions to make their vehicles more productive.
- Since 1972, the use of Allison Automatics in trucks has quadrupled.
- Each week, over 1,000 trucks are sold through North American dealers with Allison Automatics.
- It took DDA *28* years to make the first half-million transmissions and took only *5* years to build the second half-million.
- In its market segment, the MT 600 automatic has grown to nearly 50% penetration.

Detroit Diesel Allison

Distributors:
DIESEL ANTILIANA N.V.
L.G. Smith Blvd. 106 Tel. 1481 - 3550
Maduro Plaza Building Tel. 76900 - 76755

LICORES ARUBA N.V. - ARUBA-TEL 1894-3564
J.A.J. SPROCK N.V. - CURACAO-TEL 12966

Sint Nicolaas koopt wederom al zijn geschenken bij:
CASA DE JUGUETES
Windstraat 7
die de mooiste, de beste en de goedkoopste sortering heeft.

FLOWERS
the right gift for all
IKEBANA FLOWERSHOP
Kaya Paloma 71

FOR RENT
104 M2 DOUBLE OFFICE SPACE, 2ND FLOOR MODERN BUILDING IN CENTER ORANJESTAD, FLOOR CARPETING, CENTRAL AIRCO, WALL PANELING ETC.
CONTACT HECON INC.
TF. 2922 — 1718

BO KLOMPI'ORO - BO KLOMPI'ORO - BO KLOMPI'ORO - BO KLOMPI'ORO
FM STEREO
CANAL 90 FM
E promé F.M. di Antillas.
radio cu superclase

ARUBAN DAILY ENTERTAINMENT

aruba caribbean Hotel & Casino
JAQUES KAYAL
Klompen Klub
8:30 p.m. Showtime
"LE PETIT BISTRO"
French Gourmet Restaurant
Seafood Specialties

Americana Aruba Hotel & Casino
PROUDLY PRESENTS
Star of Radio, Motion Picture Television and Recording
"MR. ENTERTAINMENT"
TONY MARTIN
Starting Nov. 10th, two shows nightly
Bobby Shields, last night Friday
For reservations call 4500 ext. 8 or 9

Aruba Sheraton Hotel & Casino
MARC ANTHONY
every night
8.30 - 11.30 p.m.

DAISY'S
International Business Lunch Menu
Komt eens gezellig bij ons lunchen.
UITSTEKENDE SERVICE.
Ook lokale gerechten.
We verwachten U spoedig!
Tel. 4140.

MOESJE NAGELEN beveelt onze vegetarische vrienden aan HEERLIJKE VERSE GADO GADO
Ook verkrijgbaar als "take away order"
FLOATING RESTAURANT BALI
TEL.: 2131 EN 3006
Open dagelijks van 12.00 a.m. — 11.00 p.m.
Op zondag gesloten.

CATTLE BARON
Now open for lunch
Monday — Saturday
12 noon — 3 p.m.
Dinner nightly
6.30 p.m. — 11 p.m.

Marlboro

ARUBA Holiday Inn
PALM BEACH ROOM
SHOWTIME 8:00 P.M. & 10:00 P.M. DANCING with Pancho Bonarriva Orchestra
EL TORO LOUNGE
Dancing until 2:00 a.m.
Music by Carmelo Heyer and Latin Fever

The French Steak House
Full menu selection
(always informal)
at MANCHEBO BEACH
Tel.: 3444

ZAKENLUNCH? GEZELLIG UIT?
maak een reservering, tel. 2847, in het beste Chinese restaurant van Aruba:
NANKING RESTAURANT
HENDRIKSTRAAT 5
Geopend maandag tot en met zondag van 10.00 voormiddag (op zondag vanaf zes uur n.m.) tot middernacht.

boulevard theatre
November 9 thru 14
at 8.30 p.m.
"MAN HUNT"
Mario Odorf
Henry Silva
SUSPENSE - DRAMA
IN ENGLISH
ENTRANCE: FLS. 5,00
ADMISSION: 18 YRS

DRIVE-IN:
November 11
at 6.30 p.m.
MATINEE
"PINKELTJE"
Aart Staartjes
Wieteke van Dort
IN DUTCH
ENTRANCE: FLS. 1,50
ADMISSION: ALL AGES

EILANDGEBIED ARUBA
De Ontvanger van het Eilandgebied Aruba maakt hierbij bekend dat de aanmaningen voor de waterrekeningen over de maand SEPTEMBER 1979 op 15 november 1979 zullen worden verzonden en dat de aanmaningskosten vanaf 16 november 1979 verschuldigd worden.

decor home fashions
(gelegen aan de Steenweg 16, naast La Venezolana)
PAS ONTVANGEN:
Gordijnen, kant en klaar, in ALLE MATEN, voor woon- en slaapkamers.
* * *
Pronkstukken, zijden kunstbloemen, tafellakens, wandspiegels, schilderijen, theetafeltjes, en nog veel meer
OOK
Fieldcrest

[A]GENDA [A]RUBA

[D]E NUMMERS op Aruba [...]ijks verkrijgbaar bij:

[ORA]NJESTAD: Zepp Wever, [...], La Fama, Popular en [S]odafountain.

[SAN] NICOLAS: Nicolas Store, [...]it Stores in Aruba Carib[...] en Sheratonhotel, Van [...]in Americana en Holiday [D]rugstore.

[Kant]ooruren: 08.00-[12.00, 1]4.00-17.30 uur; zaterdag [...]en.

[Telef]oon: 4333, 4334, 4335. [S]poedgevallen na kantoor[...]639, 2316 en 2950.

[...]rek. nr.: 248-1 Barclays

[...]entrale: 24 uur per dag, [...]116 of 1604.

[POLI]TIE: 4555
[BRANDWEE]RMCENTRALE: 4255

[...] het winkelen [...]r de

[...]pitaalstraat/naast Harsveld [...]g!!

[BI]SCOPEN
[ORA]NJESTAD
[...]evard: 20.30 Manhunt (18 [jr); 2]4.00 The love butcher (18 [jr])

[...]o: 20.00 Rolling thunder [...]r); 22.30 The female bunch [...]r).

[...]ASHI
[...]e inn: 20.30 en 24.00 [...]al house (18 jr).
[SAN] NICOLAS
[...]pal: 20.30 Black out (18 [jr); 2]4.00 The blue hour (18 jr).

[APO]TICA'S: Oranjestad: [...]a, tel.: 1081;
[San] Nicolas: San Nicolas, tel.:

[...]CHTREGELINGEN [DOK]TOREN:
[Oranj]estad, Sta Cruz, Paradera [...]oord: spreekuren: zat. en [...] van 09.30-10.30/17.30- [...] uur dokter J.C. [...]riks, tel.: 4484.
[San N]icolas: [...] dr. E. [...], tel.: 7290.

[HE]T GELE KRUIS: Oranje[stad...] 5168; Noord: [...]; Sta Cruz en Paradera: tel: [...]; Savaneta en Brazil: tel.: [...]; San Nicolas: tel.: 5906; [...]s kantooruren: Dakota, [...]traat 27, tel.: 4444.

* * *

[VERLOSKUNDIG]E WEEKEINDEDIENST
[...]rts van zat. 12.00 uur t/m [maan]dag 08.00 uur gelieve tele[...] te Dr. Horacio Oduber [zieke]nhuis op te bellen, tel.:

* * *

[...]RSEN
[...]GHT INFORMATION
[...]TER: dagelijks geopend [...]07.00-20.00 uur; na 20.00 [...] informations via verkeers[...]

* * *

[ZATE]RDAG
[...]RSEN
[...]A
[...] uur vergadering — verga[...] van "Trocadero", [...]straat 152.

[...]T
[...]LBOROBANEN: ope[...]tijden: dinsdag t/m vrij[dag] van 15.00-23.00 uur; zat: [...] 08.00-11.00/16.00-19.00 [...] zondag van 15.00-20.00 [...] (maandag de gehele dag [...] ivm. jeugdtrainingen).

* * *

[TE]LEARUBA: 17.00 little [...]s; 17.25 tele-match; 18.15 [...]s; 18.30 Eng. nieuws; [...] noti-deportivo; 19.60 [nove]la: Viviana; 19.30 300 [...]es; 20.00 telenoticias; [...] Maude; 21.00 switch; [...] Sanford & son; 22.30 [...]

[...]persressen[...]
[...]adering uitgesteld
[ORA]NJESTAD — De maan[delijkse] bijeenkomst van de [...] Secretaries Association [...] zoals oorspronkelijk [...] aanstaande zondag [...] volgende week [...] plaatsvinden. [...] wordt des morgens [...] in de Aruba Beachclub [...] woord zal worden [...] door Dr. Oswaldo [...]

MEP-leider na aankomst op Aruba:

In 1983 eerste fase van onafhankelijkheid

Verzoek om uitstel Statenvergadering

ORANJESTAD — Van Nederland hebben wij ter overdenking meegekregen de onafhankelijkheid in fasen te laten verlopen. In de eerste fase een Aruba los van de rest (aparte status) en in tweede fase los van Nederland en met eigen nationaliteit. Dat verklaarde vanmorgen Betico Croes na aankomst uit Nederland.

De heer Croes ziet 1983 als het jaar waarin de eerste fase gerealiseerd kan worden, terwijl tien jaar later (1993) de tweede fase voltooid kan worden. Een abrupte onafhankelijkheid voor Aruba ziet de heer Croes niet meer zitten. Het Arubaanse volk zal weer gevraagd worden om middels een consultatief referendum zich uit te spreken over deze overgangsperiode voor de onafhankelijkheid. Hij benadrukte nogmaals dat in 1981 de blauwdruk voor de onafhankelijkheid klaar zal zijn.

Wat betreft de eerste fase zei Betico Croes dat wanneer het zover is dat er geen statenverkiezingen meer worden gehouden doch alleen verkiezingen voor het eilandelijk parlement met eigen eilandelijke ministers, de ministerraden van de eilanden gezamenlijk overleg zullen plegen over de verschillende vormen van samenwerking. In deze fase zal de Nederlandse nationaliteit en de banden met Nederland worden gehandhaafd. De ronde tafel conferenties, waarop besluiten genomen worden, zullen blijven plaatsvinden. De heer Croes bevestigde vanmorgen dat hij vanuit Nederland reeds de Statenvoorzitter heeft verzocht de Statenvergadering van aanstaande dinsdag uit te stellen. Reden hiervoor was dat de fracties van MEP, MAN en UPB eerst willen vergaderen over benoeming van de gevolmachtigde ministers in Caracas en Bogota, omdat dit nog niet geregeld is. [...] had de hoogste [...] deze coalitiebespreking, [...] dag nog van start kan gaan wanneer MAN-leider Don Martina op Curacao is aangekomen.

Wat betreft de uitlatingen van AVP-er Henny Eman over 'volksverlakkerij' en dat de AVP zich niet leent voor dergelijke leugens aan de bevolking, zei Betico Croes dat de MEP nooit verklaard heeft dat de onafhankelijkheid in het Koninkrijksspoor gerealiseerd wordt, maar slechts bestudeerd en voorbereid wordt. De uitspraak van Eman - aldus Croes - dat het Koninkrijksspoor 'een komedie' is, is bij de Nederlanders in zeer slechte aarde gevallen. "Ik heb toen duidelijk moeten maken dat Eman namens de AVP sprak en dat ik als delegatieleider namens de meerderheid het woord voerde. Ik heb de heer Eman zowel in het Koninkrijksspoor als in een persconferentie moeten desavoueren. Ik heb Koninkrijksspoor heeft hij nog verontschuldiging aangeboden, doch op de persconferentie heeft hij naast mij zijn mond niet opengedaan. 'Daar had hij moeten zeggen dat zijn woorden uit hun verband waren gerukt'". Op Aruba komt hij [...] spelen, omdat hij bij de laatste verkiezing een kleine sukses geboekt heeft met zijn partij".

Betico Croes verklaarde nog uit Nederland te zijn gekomen met het nodige huiswerk voor de sub-commissies voor de onafhankelijkheid. Het idee is om deze commissies wekelijks te laten vergaderen als voorbereiding op de komst van generaal Lamens in januari aanstaande alsmede voor de plenaire zitting op Aruba.

Komt men hiermee tijdig gereed dan kan de statenvergadering aanstaande dinsdag normaal doorgang vinden. Tevens zal de MEP in eigen boezem ook nog moeten beslissen over de successie van de statenleden.

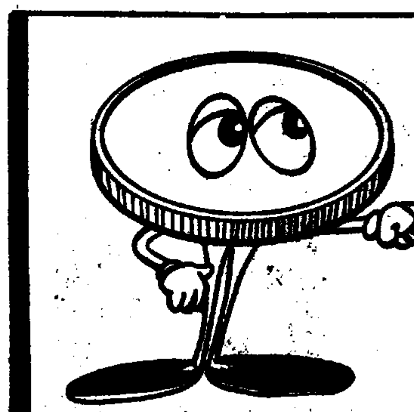
Hij erkende dat het bijeenroepen van een Statenvergadering het prerogatief is van de voorzitter, doch gezien het feit dat de Statenvoorzitter een MEP-functionaris is en tevens voor een goed verloop van de nieuwe regering, voorziet de heer Croes dat de Statenvoorzitter wel accoord zal gaan met uitstel.

Betico Croes ontkende dat de vergadering van de coalitiegenoten te maken heeft met een of ander conflict onder de coalitie-genoten. De heer Croes ziet de uitspraak van MAN-exponent Lourens in Nederland niet als een gevaar voor de coalitie MEP-MAN: "Toen de heer Lourens in Nederland een verklaring gaf die tegenstrijdig is met het regeer accoord MEP-MAN heb ik hem – aldus Betico Croes – gevraagd of hij namens de MAN sprak. De heer Lourens gaf hierbij te kennen dat hij niet op de hoogte was van het programma dat de MEP aangegaan is met MAN en UPB. Om de goede verstandhouding niet te bederven, hebben wij besloten hiervan geen 'issue' te maken", aldus Betico Croes.

Na zijn gesprek hierover met de heer Don Martina, had de heer Croes ook geen reden om over deze zaak verder te gaan.

"Wel heb ik de heer Martina gevraagd de heer Lourens er op te wijzen dat hij voorzichtiger met zijn woorden moet zijn, en dat hij (Martina) een betere communicatie met zijn mensen moet onderhouden.

Ik geloof dat de heer Lourens er nu dezelfde gedachte op nahoudt als de heer Martina", aldus Croes.

Ook Aruba krijgt jeugdverkeerspark

Stichting is in oprichting

ORANJESTAD — Binnen afzienbare tijd zal op Aruba een stichting worden opgericht welke zich zal bezighouden met de aanleg en de exploitatie van een jeugdverkeerspark, in dezelfde geest zoals Curacao reeds vele jaren een dergelijk park heeft. Dit is een initiatief van de onlangs door het Bestuurscollege ingestelde "Coordinatie Commissie Veilig Verkeer Aruba".

De stichting Jeugdverkeerspark Aruba heeft ten doel het oprichten en in standhouden van een jeugdverkeerspark: organiseren van verkeerscursussen en mogelijkheid voor afnemen van verkeersexamens. In het bestuur van de stichting zullen zitting nemen, onder andere vertegenwoordigers van politie, Dienst Openbare Werken, chef verkeerspolitie, algemene en juridische zaken, Schoolverkeerscommissie en Vereniging voor Veilig Verkeer Aruba. Enige tijd geleden had de commissie reeds contact opgenomen met architect Dan Oduber, die zich bereid verklaarde de plannen te ontwerpen en daarvoor enige malen besprekingen op Curacao voerde, waarbij de voorzitter van Vereniging Veilig Verkeer, broeder Smetsers alle mogelijke medewerking toezegde.

De commissie heeft in haar laatste vergadering een ontwerp statuten voor de stichting nader besproken, terwijl ook reeds een "wegenplan" voor het jeugdverkeerspark in ontwerp klaar is. Het wachten is op een stuk grond, waarbij gedacht wordt aan een terrein in de omgeving van TeleAruba langs de oude verkeersweg Oranjestad naar San Nicolas. Wat de financiering van dit jeugdverkeerspark betreft, had de coordinatie commissie reeds contacten met de Cebemo, terwijl ook getracht zal worden financiele medewerking van de landsloterij te verkrijgen. In eerste instantie werd gedacht dit park aan te leggen nabij het park — de botanische garden — van de Jaycettes in San Nicolas, doch uiteindelijk werd beter gevonden hiervan een afzonderlijk plan te maken en aanleg te doen geschieden in de omgeving van de verkeerspolitie post te Balashi.

De coordinatie commissie Veilig Verkeer Aruba heeft zich enige tijd geleden gewend tot de autohandelaren op Aruba om te bewerkstelligen dat alle ingevoerde auto's voorzien zijn van veiligheidsgordels en linker buitenspiegels. Dit verzoek werd door de autohandelaren organisaties aan alle autodealers op Aruba doorgegeven. Tot op heden werd alleen van de heer Hans Schnog van garage Cordia Aruba bericht ontvangen dat aan dit verzoek zal worden voldaan begin van volgend jaar bij de in te voeren wagens door zijn bedrijf.

Internationale week colegio Key club

ORANJESTAD — De Internationale Week van de Kiwanis Key Club van het Colegio Arubano, wordt vanaf zondag tot en met zondag volgende week gehouden.

De Key Club is een service club voor Havo- en VWO studenten en gesponsord door de Aruba Kiwanis Club. Key Club International telt in de Verenigde Staten, Canada en Caribische eilanden 3600 clubs met negentig duizend leden. Het internationale-week programma vermeldt voor zondag, drie uur op het Imeldahof, een culturele middag voor de kinderen van Bibito Pin, Dun'un Man, Casa Cuna en de afdeling slechthorenden van de Emmaschool.

Op maandag wordt de nodige aandacht besteed aan de publiciteit met een "bulletin board" bij Colegio Arubano. Dinsdag wordt een bezoek gebracht aan de oudjes van Maria Stella, waarbij folkloristische muziek en dansen opgevoerd zullen worden. Woensdagavond vindt een gezamenlijke vergadering van de Key Club en Kiwanis Club Aruba in Trocadero, terwijl op donderdag de banken en de cantine van het Colegio Arubano een verfbeurt zullen krijgen.

Zaterdagmorgen tien uur wordt op het Caribeveld een softballwedstrijd gespeeld tussen de Key Club en de Aruba Kiwanis. De internationale week wordt op zondag afgesloten met een gebakverkoop, planten- en vlooienmarkt, van tien tot vijf uur, bij de marktballen te Oranjestad.

DE KRAB

JUIST HAD IK mij voor een middagje heerlijk menssen kijken op een stretcher neergelegd (horizontaal ziet men de verticalen immers het best!) toen ik HEN in de gaten kreeg. Hen – dat wil zeggen: haar en hem. Zij was meisje dik op een [...] Zij [...] op de [...] van postuur het een bolvormig en [...] schildpad danken. Zijn ronde oogjes knipperden in het witte licht, maar gelden [...] zij [...] hoofdje langs hinnen de bescherming van zijn schouders.

Een jongen duwde hun welgevoede koffers naar hun bungalow en van daar kwamen zij zich na een uurtje installeren onder de palmen bij de pool. Zij rolde zich op haar rug in de schaduw, hij kwam naast haar terecht op een stoel met plastic draadwerk. Dat hij luisterde naar de heam van Felix ontdekte ik meteen. Telkens tenminste wanneer zij: "Felix!" riep schrok hij op alsof zij hem een machinistoot op de borst had gegeven. Felix - gimme a cigarette. Felix - pick up my lighter. Felix - go and get me a drink. En Felix ging af aan een pauze [...] was [...] naar haar - maar eenmaal aan te kijken.

Toch ken ik bij ondeugend zijn, die Felix. Want telkens wanneer een mooi meisje langs de poolrand passeerde, kwam zijn schildpadkopje verbeelijkt uit de schouders omhoog, om [...] kijk [...] zij overluid. Met haar hand klopte zij hem net zo snel op het hoofd tot hij oogknipperend in zijn schulp was teruggekropen. Die correctieve behandeling moet zij nogal eens herhalen, want Felix wilde maar niet ingetogen zijn. Het was immers ook vakantie!

Maar toen was daar dat kind. Een engelachtig wezentje van zo'n drie jaar met een enorme bonte speelbal. Toen die bal tussen Felix' beentjes terecht kwam was het mannetje niet meer te houden. Zijn schildpadkopje stulpte omhoog, en [...] Felix, de vrijheid tegemoet. De massieve [...] van zijn stoel.

Felix speelde met het kind in de pool, later droogde hij het op, zijn arm in de zon - en toen [...] zij de krab. Een heleboel krabjes was het, hij lag in het water [...] zij armen hadden gespeeld, met de scharen wijd. Met een stok visten zij hem omhoog. Op de hurken bogen zij zich over hem heen, griezelend, toch genietend. Wat een dikke krab, hè? zei meer [...] hoog stemmetje het meisje. Ja, een hele dikkel [...] hij nadrukkelijk.

FELIX!! riep de Stem. Felix SCHOOI WEG! Hij had het gehoord, en meteen was hij weer schildpad. Zijn kopje zakte met schokjes terug in de pre-historie van zijn schouders. Een rooie sprong er een rebelse vonk in zijn ogen. Ja, gooi weg! herhaalde hij nadrukkelijk. Ik weet dat zijn wenpersoon gen mij aankeken in een blik van man tot man.

Felix gooide het dier aan de stok, zo zag ik ze gaan naar de zee die achter de palmen ligt. Daar gaat Felix langs de vrijheidsgodinnen in bikini, de man, het kind - en een dikke krab.

MR [...]

46.6 miljoen tekort op eilandsbegroting

ORANJESTAD — De leden van de Arubaanse Eilandsraad hebben de eilandsbegroting 1979 - een jaar te laat - ontvangen. Hieruit blijkt dat bij de gewone dienst een tekort is van bijna 38 miljoen gulden en bij de kapitaaldienst 8.6 miljoen gulden.

In de memorie van toelichting worden geen aanbevelingen door het college gedaan om een oplossing voor deze grote tekorten te dekken of te verminderen. Het nadelig saldo van de gewone dienst wordt zwaar beinvloed door het bedrijfstekort bij het water en energiebedrijf dat ruim twaalf en half miljoen gulden bedraagt. Voorts tekorten bij telefoondienst van 785.000 gulden en luchthavendienst 1.7 miljoen gulden.

Van het begrotingsjaar zijn inmiddels reeds ruim tien maanden verstreken.

Over de liquiditeitspositie van het eilandgebied kan men in de begroting geen duidelijk beeld krijgen. Zes weken geleden heeft de oppositie hierover aan het Bestuurscollege vragen gesteld welke binnen een week werden toegezegd doch tot op heden niet ontvangen.

Accoord Lago-IOWUA

ORANJESTAD — De besprekingen, die na het afkondigen van de afkoelingsperiode van dertig dagen op 22 oktober, plaatsvonden tussen de onderhandelaars van de Lago directie en het bestuur van de IOWUA, onder leiding van landsbemiddelaar Eddy Maduro, werden gisteren met een in principe bereikte overeenkomst afgesloten. De bereikte overeenkomst zal zondagmorgen tien uur door het bestuur van de IOWUA aan haar leden in het IOWUA centre worden voorgelegd.

IOWUA voorzitter Chinto Gerriman wenste gisteren nog geen commentaar te geven over de bereikte overeenkomst, omdat zijn bestuur eerst de leden wil inlichten. Op de vraag of er iets verbeterd was sedert het afbreken van de onderhandelingen voor de staking antwoordde de IOWUA voorzitter "we hebben zeker iets gekregen, aangezien we anders geen overeenstemming hadden bereikt".

Voertuigen in brand gevlogen

SAN NICOLAS — De brandspuit van San Nicolas moest twee keer assistentie verlenen voor een auto en een motorfiets die in brand waren gevlogen.

In de Bernardstraat naast een wasserij, stond een auto in brand die door de brandspuit werd geblust. Waarschijnlijk is de oorzaak een kortsluiting.

In de Torenstraat vloog een motorfiets tijdens het rijden in brand. De bestuurder, een 24 jarige man, kreeg lichte brandwonden aan zijn armen. Bij aankomst van de patrouille was de bestuurder niet meer ter plaatse.

Dronken man aangehouden

SAN NICOLAS — Gedurende controle bracht een patrouille van San Nicolas een bestuurder op de politiewacht die onder de invloed van alcohol verkeerde. Hij werd getest en bleek ongeschikt te zijn. In zijn auto trof de politie een stuk papier op de vloer met een kleine hoeveelheid marihuana. De 30-jarige man werd ingesloten en voor verder onderzoek.

Man mishandeld met blok cement

BRAZIL — Een vader wenende te Brazil meldde bij het politie politiebureau dat zijn zoon met een kapwond aan zijn voorhoofd van ongeveer twee en half cm thuis gekomen was. De zoon verkeerde onder invloed van alcohol.

Het slachtoffer werd overgebracht naar de politiewacht en daarna per ambulance naar het hospitaal. Hij verklaarde dat hij door H.R. mishandeld was met een blok cement gedurende een drinkpartij onder een boom. Ze hadden met elkaar gevochten. De politie is op zoek naar de dader.

Onderzoek naar Koraalriffen

ORANJESTAD — Door leden van de Cousteau Society wordt in samenwerking met Aruba een onderzoek ingesteld naar de toestand van de koraalriffen voor de kusten van Aruba. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de boot van Subsea Safaris. Het lijkt in de bedoeling dat men over vier maanden weer verder gaat met de onderzoekingen van het land van de eerste bevindingen.

De boot van de Cousteau Society, "de Calypso Caper", is bekend uit de filmwereld, ligt op het ogenblik in de haven te Curacao.

Richmond team naar Venezuela

ORANJESTAD — De [...]balclub Richmond heeft [...] nen op om dertig november aanstaande naar Venezuela te gaan en daar een wedstrijd [...] Radio Caracas Television. [...] sportdag [...] Label [...] King [...] De wedstrijden beginnen des morgens tien uur. De finale is om [...]

FCCA

FUNDACION CAS PA COMUNIDAD ARUBANO

zoekt contact met belangstellenden voor de functie van:

MEDEWERKER HUURINCASSO

Taak: administratie huren van de volkswoningen; bewaken en afhandelen van de incasso van huren; invorderen huurachterstanden.

Vereisten: M.U.L.O. M.A.V.O. of gelijkwaardig niveau; niet jonger dan 30 jaar; goede contactuele eigenschappen.

Sollicitanten dienen bereid te zijn zich aan een psychologische test te onderwerpen.

Schriftelijke sollicitaties met de gebruikelijke gegevens zo spoedig mogelijk zenden aan:

F.C.C.A., Pitastraat z/n P.A., Oranjestad — Aruba N.A.

MEDEDELING

Het Hoofd van de Telefoondienst Aruba deelt mede dat de telefoonnummers op Aruba per 12 januari 1980 5-cijferig zullen worden.

De huidige telefoonnummers die nu beginnen met een 1, 2, 3, 4 of 8 krijgen een 2 ervoor.

De telefoonnummers die met een 5, 6 of 7 beginnen, krijgen een 4 ervoor.

Het Hoofd van de Telefoondienst.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

f. 4,50

TOT 10 WOORDEN
ELK WOORD MEER Fl. 0,25!
UITSLUITEND à CONTANT

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

DODGE Dart 1975, airco, power steering etc., P.Lawender, Montezumaweg 83, tel.: 9-3942/3242, financiering mogelijk.

CHEVELLE Malibu, bj. 72, 2-door, power steering and brakes, sport riem, Venetian blinds, motor di overhauled, den perfecto condision. Adres: Bonacaweg 8A, Sta. Maria, tel.: 83237.

GROTE ijskast, 1 jaar oud, tel.: 35363.

VOOR liefhebber: zeilboot (Bonaire), 6-2-1.5 mtr., pr. overeenkomen, tel.: 55354.

PEUGEOT '70 404, fl. 1.300,-. Inl.: tel.: 12711/55174.

SET di sala bunita, Cubaweg 127.

DATSUN 120Y, bouwj. '75, Julianaplein 17 naast Radio Hoyer.

HONDA Civic, bouwjaar 1975. Inlichtingen: tel.: 82098.

AUTO cassetteplayer + FM radio, nieuw fl. 190,-, speakers 2x6W + grill fl. 50,-, Biesheuvel 23, tel.: 35879.

CHEVROLET Impala y un VW, den perfecto condision. Inf.: Oost Jongbloed 94 of tel.: 674035.

STENEN woonhuis op erfpachtsgrond. Inlichtingen: tel.: 81987 na 16 uur.

EEN herenhuis (2 verdiepingen), Zaantjessteeg 40/42. Inl.: tel.: 34529.

KAVEL groot 1150 m2, gelegen nabij "Playa Forti". Informaties op tel.: 81449.

RENAULT 16, automatic TS, bouwjaar '73, i.z.g.st., redelijke prijs, tel.: 24652/672932.

STUDEERKASTJE fl. 55,-, eetkamerset + kastje fl. 350,-, zitkamerset + tafel fl. 425,-, keukenkastje fl. 35,-, tapijt fl. 18,-, tel.: 673493.

AUTO merk Ford Cortina 1975, fl. 3.200,-, Edisonstraat 58, Veeris.

GROTE koelkast, 2 deurs, 2 trafo's, 1 auto Imperial, tel.: 43152.

IJSKAST, als nieuw, helft van de prijs, tel.: 81209.

MOTORBOOT met kajuit (3 slaapplaatsen), met 6 cylinder Mercury 115 HP motor, z.g.a.n., vele extra's: snelheidsmeter, ampèremeter, verlichting, schijnwerper, kussens 2, gasolinetanks, skitrap en trailer. Te bezichtigen: Hydraweg 16, tel.: 76926.

INBOEDEL te Jean Rodierstraat 18 (Mundu Nobo) op zaterdag en zondag tussen 3 en 6.

TAFEL + stoelen fl. 150,-, sofa fl. 150,-, bed, keukenkast + wasbak, flush size 90, cassette rec. fl. 35,-, Dr. J.Ellisweg 8.

1 CASSETTE deck Sony TC-204, 1 reel to reel deck Akai 4000 DB, 1 Ford Maverick '75, Winston Churchillweg 57 vanaf 6 uur.

WEGENS vertrek: een Pick-up Pony, bouwjaar 1979, tel.: 641627.

PONTIAC Firebird, bouwjaar 1975, vraagprijs fl. 7.500,-, financiering mogelijk, tel.: 81723.

LANCER EL, 1977, Mauritslaan 4, Emmastad, tel.: 44226.

CHEVROLET Impala 1971, i.z.g.s., fl. 3.500, tel.: 35745, Gr. Davelaarweg naast 20.

BANKSTEL, z.g.a.n., bestaande uit 3 zitsbank, 2 zitsbank-voetenbank, lange tafel, fauteuil voor fl. 1.200,-, electrische stoof met oven, Sch. bij Nachtdoormanweg 79, tel.: 78004.

AQUARIUM stainless steel met stainless steel tafel, 77x32x31 cm, pomp, filter, visjes, plantjes, alles bij inbegrepen, in zeer goede staat, samen voor fl. 240,-, Boebiweg 4, tel.: 79259.

Z.G.A.N. opklapbad met ombouw + matras + gordijnen fl. 375,-, 1 hanglamp fl. 45,-, tel.: 35625, Rigelweg 1.

WINTERKLEDING voor 2 jr. à fl. 4,-, ook babykleding, zwangerschapsbadpak (nieuw), zwemvest (2 à 3 jr.), babykleding (1 jr.), kinderkamerwandkleed, tel.: 35625, Rigelweg 1.

WEGENS vertrek: Toyota 1000, Stationwagen, bouwjaar 1978, in uitstekende staat, slechts 13.000 km gereden, beschikbaar eind nov. Inl.: 84159.

STATIONWAGEN Oldsmobile Vista, Cruiser, bouwjaar 1974, prijs n.o.t.k., tel.: 9-4307.

ZEILBOOT Stern, tel.: 9-4307.

KLOPBOORMACHINE NAfl. 100,-, Philips stofzuiger NAfl. 200,-, kleine tekentafel NAfl. 100,-, Mahuma (G) Blok B-6 (Remar).

SUBARU 1600 4-WD, Stationwagon, bouwjaar 1978, factory-build airconditioning, electric whinch, roof-rack, tuff-koted, geregeld geserviced, voor inlichtingen: tel.: 23205 na 18.00 u, Beshiweg 11.

GEPOLITOURD, notenhouten, slaapkamerset en kinderslaapkamerset wit/oranje. Inl.: Fosfaatweg 35 na 7 u 's avonds.

VW Golf, prijs fl. 4.200,-, Jongbloed Kavel 216, straat t.o. Cassandraweg K.98.

DAIHATSU Charade 1979, z.g.a.n., 1 mnd gereden, fl. 7.500,-, tel.: 641910.

ELECTRISCHE bottle warmer fl. 10,-, handmixer fl. 45,-, non-electric bottle sterilizer set fl. 32,- (zonder flessen), full automatische wasmachine fl. 650,- (ideal voor flat), adres: Slokéweg 11, tel.: 77241.

LAPPENPOPPEN, -beesten vanaf fl. 2.50,-, Fransche Bloemweg 6.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

UN pida terreno na Sta. Rosa ±1000 m2, tel.: 672330.

BLANK/naturel houten babyledikantje + babystandaard, tel.: 673820.

DIVERSEN CURACAO

GOED tehuis gezocht voor twee ,,Curaçaosche herders" (teefjes), gesteriliseerd, 1/2 en 1 jaar oud, fl. 50,-, Salsbachweg 8.

ZOEKT u een passend afscheids-Sinterklaas- of Kerstcadeau voor uw vrienden? Geef hun een prent van onze haven anno 1870 en help Totolica, tel.: 77383-82234-82361.

NED. echtpaar op leeftijd (40 jr. op Cur. gewoond) zoekt oppashuis voor 6-8 weken vanaf ± 10 jan. tel.: 81268

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

JONG echtpaar zonder kinderen zoekt niet gemeubileerd huis tot fl. 200,- p. maand. Bereid 1 jaar huur vooruit te betalen, tel.: 24526.

SPOED een ongemeubileerd huis met 2 of 3 slaapkamers, huurprijs tot fl. 250,- per maand, tel.: 13332 kantooruren 8 a.m.-5.30 p.m.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

HULP in de huish., 5 ochtenden p.w., omg. Brievengat, tel.: 78712.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

DATSUN 120Y, 1978, 2-deurs, 52.000 km, in goede staat, tel.: 1909.

MONTE Carlo Landau '79, full equipped, elk aannemelijk bod, Ierlandstr. 13 na 6 p.m.

CAPRICE Classic, full equipped, airco, stereo, 4-door, like new, 9-2047.

JEEP Nissan Patrol, 2 jaar oud, tel.: 3009.

UN bote di 20 plaxé pia, fl. 1.500, tel.: 5340.

AUTO Dodge Galant '77, automatic, airco, phone: 6871.

UN cas, Boston 51, pa mas informacion yama tel.: 2019 entre 12-3 of 7.30-9.

UN Datsun SW 160J, '77, z.g.a.n., fl. 6.500,-, tel.: 3449 of 4987.

KWIHI table, tel.: 1947.

GRAMMOFOON-versterker + radio Philips fl. 650,-, houten tuinmeubelen, stofzuiger fl. 125,-, N.C.C. 68.

UN cas meubla na Noord 11A. Acudi 5 pa 7 p.m.

UN set di sala, beige cu donkerbruin cu mesa fl. 3.00,-, Ponton 10D, tel.: 3504.

LEUK wit/oranje zitkamerset, i.g.st., Nassaustraat 151, tel.: 1630.

TV ZENITH di kolor, set di komedó y diferente artikulonan di kas, Hooiberg 57.

KLEURENTELEVISIE 19 inch Zenith, remote-control en stand, z.g.a.n., fl. 800,-, tel.: 1339.

1974 GERMANmade VW, superbeetle, automatic, inquire: Jupiterstr. 7, Playa.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GROTE zitkamerset met kookgelegenheid, Savaneta 391.

GROTE gemeubileerde kamer met ijskast, J.G.Emanstr. 32.

BIG empty house, furnished and also, call: 6477.

GEM. appartement, tel.: 4984.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

UN MUCHA muher pa hasi trabao di cas. Pa 6 bez pa siman. Pa mas informacion yama 3504 of apela personalmente na Ponton 10D.

HULP in de huishouding voor 6 dagen per week. Voor nadere informatie, bel.: 3504, Ponton 10D.

DIENSTMEISJE, voor 5 ochtenden in de week, Bontemantelstr. 9, melden na 4 uur.

UN MUCHA muher pa trabao di cas, 5 bez pa siman, tel.: 4236.

UN MUCHA muher pa trabao di cas, 2 of 3 dia pa siman, tel.: 3861 of 8247.

DIENSTMEISJE voor 3 ochtenden per week, Wattstr. 3, tel.: 7575.

[illegible]ida Juliana a tira "one-hitter"

[illegible]wins i Pichingolo resulta vensedó

[illegible]LEMSTAD — Ayeranochi e di dos i tres enkuentro di e [illegible]nato di sòftbòl nobo a tuma luga den stadion di Rif, ku [illegible]toria pa Twins den kategoria maskulino dobel A i [illegible]golo den kategoria femenino AA. Tabata respektiva- Pichingolo. Cas Olympico ku mester a baha kabes ku 3-6 kontra di Twins i Cardenales kende na su turno a ser [illegible] por kompletu pa e aktual ekipo kampeon Pichingolo [illegible]ports, ku skor di 7-1.

E viktoria di Twins kontra di Pichingolo den kategoria maskulino sin duda tabata un sorpresa pa hopi di e fanatikonan di sòftbòl. Te den di seis entrada ainda Twins tabatin un bentaha bastante komodo di 6-0. Pichongolo tabatin hopi dolor di kabes ku e lansamentu di Eddy Sloop kende a lansa un tremendo partido.

E tres karedanan di Pichingolo a bini grasias na un bataso di kuater skina di Alfaro Asencion den di seis i un eror di e leftfielder kende no por a kontrola un bataso di Eithel de Caster den di shete entrada lokual a permiti dos kareda sushi.

Esaki tambe tabata e uniko tres karedanan ku e ekipo di Pichingolo a logra di anota kontra di Eddy Sloop kende a resulta e pitcher ganador.

Esnan [illegible] mas na bate pa Twins tabata Rafael Rojas [illegible] Elvis Anastasia [illegible] di 2-2. [illegible]

E heroe di e [illegible] kampeonan di dobel [illegible]

femenino i e sub-kampeon Cardenales tabata sin duda Soraida Juliana kende a permiti unikamente un hit na e ekipo kontrali. E uniko hit ku Juliana a permiti na e ekipo di Cardenales sin embargo tabata un homerun di M. Salesia. Pichingolo for di den e prome ining a tuma un bentaha komodo di tres kareda i den e di dos entrada nan a amplia e ventaha ku tres kareda mas. E deskontrol di e pitcher di Cardenales R. Molina tabata pa gran parti e motibu pa kual nan a perde e enkuentro. Den e entrada aki e pitcheo di Cardenales a regala no menos ku kuater pasashi gratis ku sigur tabata un aporte na e derota ku nan a sufri. E di shete i ultimo kareda di Pichongolo a [illegible] Rugiela Hazel kende a konekta dòblete pa left ku un koredo na base. Pa Pichingolo: 7 kareda: 9 hit i 1 eror. Pa Cardenales: 1 kareda; 1 hit i [illegible] eror. Miho bate pa Pichingolo tabata J. Paulina kende a bai di 3-2 pa Cardenales tabata M. Salesia kende a konekta e uniko hit pa su ekipo den tres turno.

Pitcher ganador [illegible] Soraida Juliana [illegible] henter e ruta i [illegible] unikamente un hit i un kareda na e ekipo di Cardenales.

Juliana [illegible] a lansa un [illegible] no [illegible]

[illegible]wichtheffen [illegible]aloniki

[illegible]ONIKI — De Russische [illegible]heffer Joerik Vardanian [illegible]steren zijn titel in het [illegible]rgewicht (tot 82,5 kilo) [illegible]ngeerd. Hij bracht een [illegible]an 170 kilogram omhoog [illegible]l als nummer twee, de [illegible]r Blagoj Blagoev, die [illegible]silver verwierf door een [illegible] lichaamsgewicht. Brons [illegible]or de Hongaar Bertolan [illegible]ak.

[illegible]ve ronde [illegible]er in Stuttgart

[illegible]GART — Betty [illegible] heeft zich gisteren [illegible] [illegible]. internationale tennis- [illegible] in Stuttgart geplaatst [illegible] Met de Aus- [illegible] Wendy Turnbull won [illegible] de Amerikaanse combi- [illegible] Pont/Walsh: 6-2, [illegible] [illegible] verrassing in het [illegible]

[illegible] De setstan- [illegible]n: 3-6; 7-6 en 6-2. Nina [illegible]plaatste zich door [illegible] voor de kwartfinales. De [illegible]ste geplaatste tweevoud- Wimbledon kampioene [illegible] Navratilova liet zich [illegible] door de Zuidafri- [illegible] Tanja Harford: 6-0; 7-5.

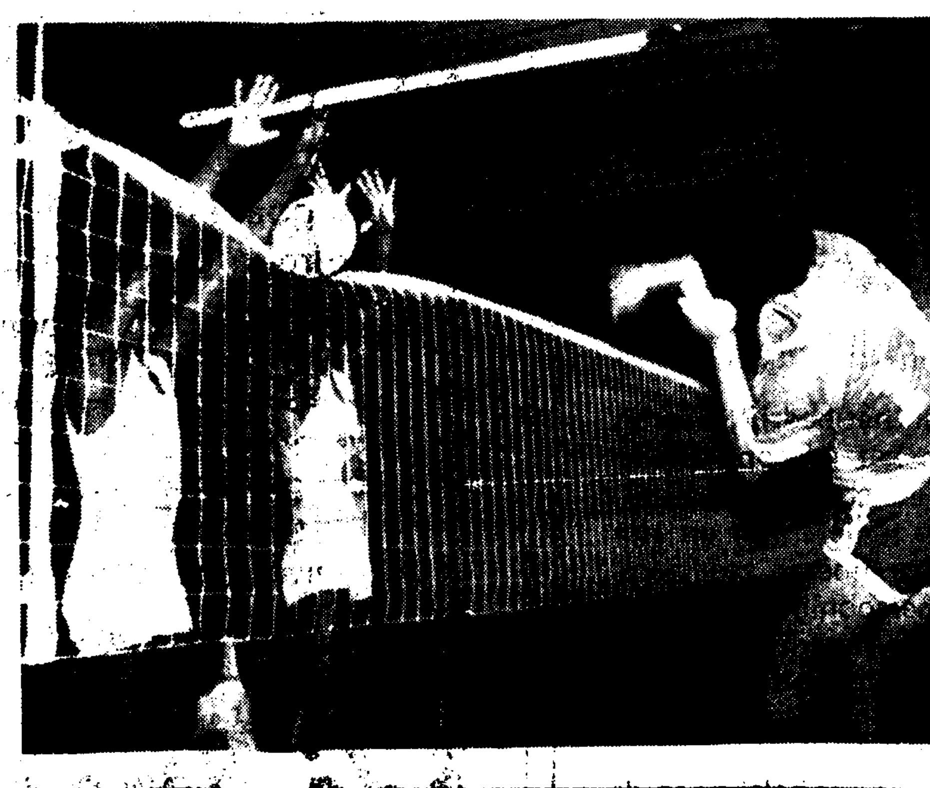
[illegible]na wordt [illegible]an FIFA

[illegible]CH — China wordt lid [illegible] FIFA. Woensdag [illegible] [illegible]

[illegible] Ook zullen wij ons [illegible] [illegible] de FIFA. Nu China [illegible] [illegible] 1982 [illegible] wordt [illegible]

[illegible]ORSPORT

[illegible]y Roberts, [illegible] in de 500 [illegible] februari [illegible] bij de 24 uurswedstrijd [illegible] [illegible] Walker [illegible] [illegible] Pontiac [illegible]

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di portret por mira algun akshon di e enkuentro djaweps nochi entre Warwaru i Red ABC.

Torneo na memoria di Willie Pieters

WILLEMSTAD — E torneo di beisbol hubenil ku lo a bai ser organisa pa e komishon hubenil i ku lo a bai karga e nomber di Willie Pieters mui probablemente lo no por kontinua, esaki pa motibu ku kasi tur e terenonan disponibel lo ta okupa. Esaki prinsipalmente riba e dia di inaugurashon di e torneo ku tabata programa pa djadumingu proksimo den stadion di Rif. Riba e fecha menshona stadion di Rif ya lo ta okupa [illegible] kampeonato [illegible] a [illegible] sta[illegible] Ko[illegible] lo [illegible] disponibel [illegible] evento.

Pero manera nos a [illegible] e komishon [illegible] [illegible] hubenil [illegible] besoor i dirigentenan di e komplejo deportivo. Esa sin [illegible]. Un total di [illegible]menos ku dies di e ekipo lo a tuma parti na e torneo na memoria di e pelotero, ke [illegible] pas [illegible] Willie Pieters, [illegible] tabata: Winston, Road Runner, Robert Sport Shop; Cambes; Kintore; Personna; Coco Rico; Botica '68; St. Augustinus; Nexaf; Planters i Radio Shack.

[illegible] bon direkshon

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl hubenil cu ta ser organisa pa di prome biaki na Corsow ta [illegible] den un direkshon hopi bon. Durante e fin di siman [illegible] termina e prome buelta di e kampeonato. E komishon hubenil cu tin na su cargo e direkshon di e kampeonato sin duda ta hasiendo un bon trabao [illegible] varios ekipo prinsipalmente den kategoria di mucha homber ku ta [illegible] bon direkshon.

[illegible] tin varios hungador [illegible] kategoria menshona [illegible] duda ta priminti di bira [illegible] yanan grandi den futuro. E intenshon di e komishon hubenil [illegible] [illegible] di elogio. Pasombra promoshon di un deporte mester [illegible] serka deportistanan [illegible] komishon ariba menshona ta trata di kumpli kune. Ta di spera ku nan lo hanja tur e kooperashon nesesario [illegible] [illegible] konservá di [illegible] [illegible] i bira un eksito di moda ku e rango aki di deporte [illegible] kosecha bon deportista en lo futuro.

E resultado di e enkuentronan ku a tuma lugar riba djasabra i djadumingu ultimo, hunto ku e posishon di e ekiponan despues di e prome buelta ta lo siguiente:

Kategoria damas A. (bou di 15 aña)
Shawatanari-Manita's Angels: 2-0 sets: 15-0; 15-3
Odesa-Stakamanaché: 0-2 sets: 1-15; 2-15

Kategoria kabayeros A. (bou di 15 aña)
Xavex-Xaverianen: 1-2 sets: 13-14; 7-15; 7-15.

Kategoria maskulino B grupo 1:
Volley Jokers-Zjuntum: 0-2 sets: 12-15; 9-15
Olympia-Trupial: 2-0 sets: 15-13; 15-8
Happy Boys-Warwaru: 2-0 sets: 15-9; 15-11
Olympia-Zjuntum: 2-0 sets: 15-13; 15-10
Volley Jokers-Warwaru: 0-2 sets: 15-8; 15-6.

E enkuentronan chekuta riba djadumingu a duna e siguiente resultado:

Kategoria damas B: (bou di 18 aña)
Green Socks-Manita's Angels: 2-0 sets: 15-7; 15-3
Atlantic Stars-Xaverianen: 0-2 sets: 0-15; 0-15.

Kategoria maskulino B grupo 2: (bou di 18 aña)
T.C.St. Jozef-Xaverianen: 2-0 [illegible]
Jowa-Vikings: 2-0 sets: 15-12; 15-5
Apollo Stars-Jupiter: 2-0 sets: 15-5; 15-6.
T.C.St. Jozef-Jowa: 2-1 sets: 15-5; 15-16; 17-15
Apollo Stars-Vikings: 2-0 sets: 15-9; 15-18.
Jupiter-Xaverianen: 1-2 sets: 15-9; 12-15; 7-15.

POSISHON DI EKIPONAN DESPUES DI PROME BUELTA:

Kategoria damas A (bou di 15 aña):

	wh	wg	wp	pto
1. Shawatanari	4	4	0	8
2. St. Rosa Stars	4	3	1	6
3. Stakamanaché	4	2	2	4
4. Odesa	4	1	3	2
5. Manita's Angels	4	0	4	0

Kategoria damas B (bou di 18 aña):

	wh	wg	wp	pto
1. Xaverianen	3	3	0	6
2. Green Socks	3	2	1	4
3. Atlantic Stars	3	1	2	2
4. Manita's Angels	3	0	3	0

Kategoria kabayeros A (bou di 15 aña):

	wh	wg	wp	pto
1. Xaverianen	2	2	0	4
2. Xavex	2	1	1	2
3. St. Rosa Stars	2	0	2	0

Kategoria kabayeros B (bou di 18 aña) Poule I:

	wh	wg	wp	pto
1. Happy Boys	6	6	[illegible]	[illegible]
2. Warwaru	6	5	[illegible]	[illegible]
3. Olympia	6	[illegible]	[illegible]	8
4. Zjuntum	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. Volley Jokers	[illegible]	[illegible]	4	4
6. Trupial	6	1	5	2
7. [illegible]	6	0	6	0

Kategoria kabayeros B (bou di 18 aña) Poule II:

	wh	wg	wp	pto
1. T.C. St. Jozef	5	5	0	10
2. Vikings	5	4	1	8
3. Apollo Stars	5	3	2	[illegible]
4. Jowa	5	2	3	4
5. Xaverianen	5	1	4	2
6. Jupiter	5	0	5	0

Serie di promoshon ó desgradashon

Prome viktoria pa Warwaru

WILLEMSTAD — Ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat a kuminsa e serie di promoshon ó degradashon entre e ekipo Warwaru ku a finalisa na e ultimo puesto den kategoria maskulino superior i Red ABC ku a titula subkampeon di klase A di e kampeonato di vòlibòl lokal. Warwaru a sabi di gana e enkuentro ku skor di 3-1. E partido sin duda tabata na un nivel hopi abou. Ambos ekipo ayeranochi tabatin momentunan hopi bon i despues nan tabata kai atras na un manera inekspikabel, prueba di esaki sin duda ta e sistema kual ambos ekipo a gana e setnan korespondiente.

E prome set a ser gana pa e ekipo di Brievengat i brindario ku skor perta di 15-13. Esaki despues ku nan, esdesir Warwaru tabata perdi 5-13. Sin embargo nan a logra di buta un rally hopi bon i gana ku e skor ariba menshona. E di dos set tambe a bai pa e ekipo di Warwaru ku skor un tiki mas kovinsente di 15-8.

Den e di tres set a bolbe sosode algu ku ta difisil pa hanya un splikashon pe. Despues di tabata dilanti ku un ventaha hopi komodo di 13-4 Warwaru a kai den otro por kompletu i perde e set ku skor di 15-13. Esaki ta nifika ku Red a logra di anota diesun punto kontra sero di Warwaru. Den e set aki e hungadornan di Warwaru a presta na surf tres biaha malu sigi i prinsipalmente e punto aki i varios otro fayo mas kurnan a kameta a favorese e ekipo di Red ku a probecha i gana e set. E ekipo di Red ku sigur a reakshona di un forma barbaro den e set anterior a kuminsa e di kuater ku mucho mas aspirashon. Esaki a kondusi nan tambe na un bentaha di mas komodo posibel ku ta eksistí den vòlibòl di 14-6; esdesir faltando un punto pa nan gana e set. Sin embargo Red no a logra di kapta esun solo punto ku nan tabatin mester i Warwaru a probecha na su turno di e fayonan ku e kontrinkante a komete i gana e enkuentro ku skor di 16-14.

Ku e viktoria di ayeranochi Warwaru a sigura su posishon den kategoria superior pa gran parti, ya ku un viktoria mas den e serie di tres partido lo nifika ku nan lo permanese den kategoria superior.

Red di su banda lo bai duna tur ku tin den e di dos enkuentro [illegible] djadumingu [illegible] sikiera forsa un di tres enkuentro.

E publiko di ayeranochi a presensha e enkuentro sin duda lo a sali for di e kancha di Sentro Deportivo Korsou ku varios dudas enkuanto henter e partido ku a konose hopi "ups and downs" di ambos banda.

CHEPACU n.v. is een groothandel in farmaceutische en chemische produkten op Curaçao. Wegens vertrek naar het buitenland van de huidige functionaris, zoekt men kontakt met gegadigden voor de funktie van:

direkteur

Hij is belast met de algehele leiding van het bedrijf, waarbij het ontwikkelen en konkretiseren van het inkoop- en verkoopbeleid van groot belang is. Zijn inzichten in de antilliaanse markt moeten voortdurend up-to-date zijn en zijn kontakten met buitenlandse leveranciers moeten zeer zorgvuldig worden bewaakt. Voorts is hij persoonlijk belast met alle management taken van een middelgroot bedrijf.
Kandidaten dienen over een goede commerciële achtergrond te beschikken en ervaring hebben op middelbaar management niveau.
De honorering is in overeenstemming met het belang van de funktie.

ref. no. 953

Schriftelijke sollicitaties voorzien van volledige gegevens moeten worden gericht aan Drs. Harold Arends, Psychologisch Adviesbureau, Postbus 751, Curaçao of J.G. Emanstraat 78, Aruba. Strikt vertrouwelijke behandeling gegarandeerd.
Gelieve ref. no. van de funktie te vermelden.

psychologisch adviesbureau
j.g. emanstraat 78, aruba — schaarloweg 75b, curaçao

PACIFIC ORES AND [illegible] n.v. is [illegible] treedt als agent van Compañia de Acero del Pacifico S.A. in Chile. Gaarne wil men in kontakt treden met gegadigden voor de funktie van:

manager

Hij is belast met het opstarten van het kantoor op Curaçao, wat in het begin voornamelijk administratieve werkzaamheden zal uitvoeren, welke verband houden met commerciële transacties en daarmee samenhangende contacten. Het is van belang dat hij zelfstandig leiding geeft aan het kantoor en zorg draagt voor een stipte uitvoering van de werkzaamheden.
De gedachten gaan uit naar een gepensioneerde met administratieve ervaring, die nog een aantal jaren wil werken.

ref. no. 950

secretaresse

Zij is belast met alle secretariële werkzaamheden, waarbij het typen, telexen, filen en de telefoon bedienen de meeste tijd in beslag nemen. Voorts verricht zij lichte administratieve en boekhoudkundige werkzaamheden.
Kandidaten voor deze funktie moeten beschikken over een MAVO-IV diploma benevens een beroepsopleiding of ervaring kunnen aantonen dat zij zich in het secretariële vlak bekwaamd hebben.

ref. no. 897

Schriftelijke sollicitaties voorzien van volledige gegevens moeten worden gericht aan Drs. Harold Arends, Psychologisch Adviesbureau, Postbus 751, Curaçao of J.G. Emanstraat 78, Aruba. Strikt vertrouwelijke behandeling gegarandeerd.
Gelieve ref. no. van de funktie te vermelden.

psychologisch adviesbureau
j.g. emanstraat 78, aruba — schaarloweg 75b, curaçao

BINGO!

Nu goedkope elektronische muziekinstrumenten verkrijgbaar!

Zoals: ORGELS in bepaalde modellen
VERSTERKERS
PIANO'S (slechts elektronisch)
XYLOPHONES (elektrisch)
STRING-ENSEMBLES
SYNTHESIZERS

Alles met garantie en service!

Nu hebt U de kans, mist U deze niet!
Natuurlijk bij

La Bonanza PUNDA N.V.

DESMOND & DUFF, D & D

Ta un whisky mundialmente reconocé.
Na 1976 ela wordu premiá ku e medaya di Ora na Londen.
Un whisky fini, ku no ta laga un sabor desagradabel, ora bo kaba di bebé.
Su edad 12 anja biew, ta bisa ku e ta di primera kalidad.
E forma ku D & D ta presenta den su cahá luhoso, ku e bota [illegible] lorá den papel fini, ta reda [illegible] categoria.

DESMOND & DUFF
un whisky ku no por falta [illegible] establicimentonan di categoria.

Agente exclusivo:
LICORES LODEWIJKS
Caracasbaaiweg 220

TE HUUR GEVRAAGD
Het Departement van Economische Zaken zoekt met spoed een
ongemeubileerd WOONHUIS
[illegible]

ARCHITECTENBUREAU ZINGEL BROOS VAN WERKHOVEN N.V.

Wij vragen op korte termijn een

BOUWKUNDIG OPZICHTER
met tenminste 5 jaar ervaring.

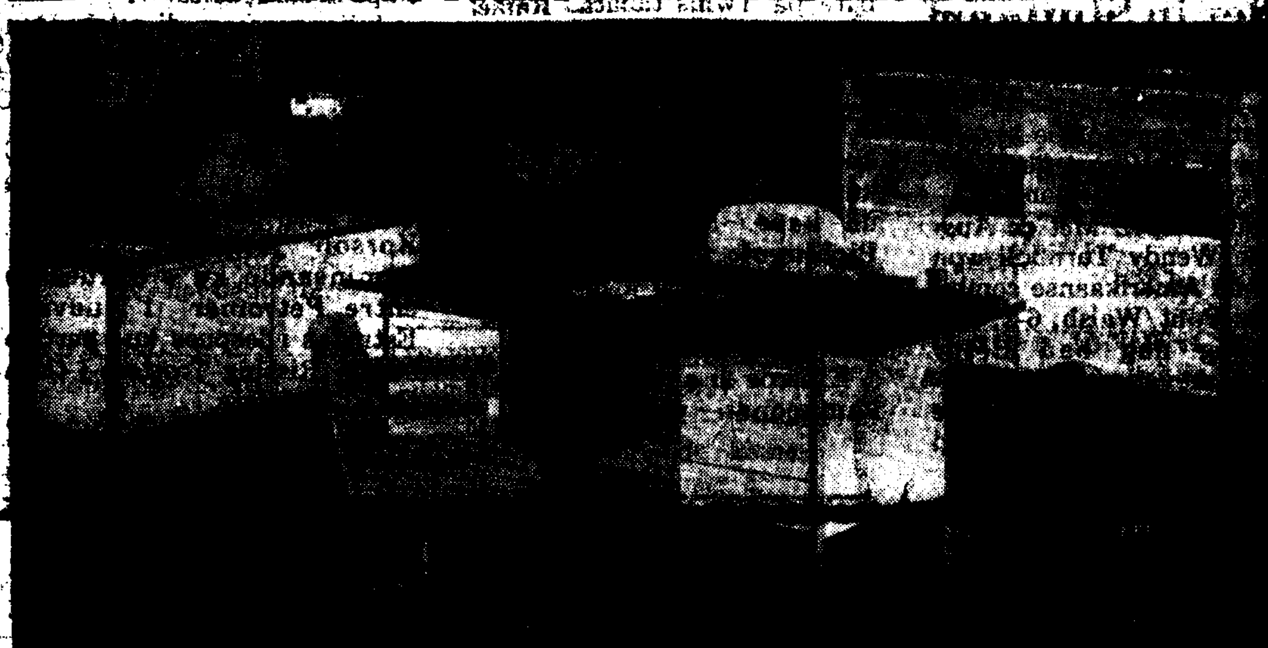
Voor nadere inlichtingen en/of sollicitatiegesprek gelieve een telefonische afspraak te maken via telefoon 13052/13452.

TE KOOP
NOVA 1977
automatic met airco
Tel. overdag 13231
na 18.00 uur tel. 35430

ontvangen
uit Israël
katoenen T. Shirts
voor elke gelegenheid
katoenen Blouses
uit Italië
en nog veel meer!
[illegible]
Vandaag Koopavond

FOTO/FILM DE VRIES
voor filmspoelen
Filmplakapparaten
WINKELCENTRUM [illegible]
tel. 76505

stalen kantoormeubilair

Degelijke kwaliteit/aantrekkelijke kleurstelling
Tot in de puntjes afgewerkt een kantoor meubel, dat U zult gaan waarderen.

van dorp eddine n.v.

Uit voorraad leverbaar
ald. kantoor inrichtingen tel. 26133
Showroom Roodeweg 13
ruime parkeerplaats achter de showroom

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

De Universiteit van de Nederlandse Antillen vraagt ten behoeve van de Faculteit der Sociale- en Economische Wetenschappen een fulltime

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Funktie — eisen:
- minimaal een
- doctoraalopleiding bedrijfskunde of master business administration
- beheersing van kwantitatieve management technieken
- kennis op het gebied van geautomatiseerde informatieverwerking
- goede kontaktuele eigenschappen

Praktische en/of wetenschappelijke ervaring strekt tot aanbeveling.

Salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring, met minima van f. 1.946 [illegible] f. 2.436 (gehuwd) per maand.

Aan hen, die voor deze funktie in aanmerking wensen te komen, alsmede [illegible] op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen, wordt verzocht zich vóór 16 november schriftelijk te wenden tot de Decaan van de faculteit, Drs. W.J. Curiel B.A., Postbus 682.

Sollicitaties en aanbevelingen zullen vertrouwelijk worden behandeld. Meetzending van een curriculum vitae wordt op prijs gesteld.

[illegible]

Augustiani

SPRITZER & FUHRMANN N.V. is een juwelliersbedrijf met 35 vestigingen op de Nederlandse Antillen en New York.
Aan het bedrijf zijn circa 600 personen verbonden.
Ten behoeve van de concern-administratie, gevestigd op Curaçao wil men in contact komen met kandidaten voor de functie van:

HOOFD-ADMINISTRATIE

Funktie informatie:
- verantwoordelijk voor planning en uitvoering van alle administratieve afdelingen;
- verzorgt liquiditeitsbegroting, kostenbegroting, kostenbudgetten, verkoopbegroting en verkoopbudgetten;
- werkt balans en verlies- en winstrekeningen uit en stelt de jaarstukken op van de Spritzer & Fuhrmann maatschappijen, zowel per maatschappij als geconsolideerd;
- [illegible] voor de fiscale- en verzekeringszaken van de N.V.'s;
- assisteert de directie in adviserende zin;
- geeft leiding aan een 30-tal medewerkers, die verspreid op de eilanden werkzaam zijn.

Funktie vereisten:
Voor deze gekwalificeerde funktie met direct rapporterende verantwoordelijkheid aan de Financieel-Directeur, gaan de gedachten uit naar een ervaren kracht in het bezit van de diploma's SPD I en SPD II, dan wel SPD I en studerende voor SPD II.
De administratie wordt voor een belangrijk deel verwerkt via een computer. Aangezien het automatiseringsproces in volle gang is, strekt ervaring hiermee tot aanbeveling.
De met de hand geschreven sollicitaties, voorzien van volledige gegevens, moeten worden gericht aan Drs. Harold Arends, Psychologisch Adviesbureau, Postbus 751, Curaçao.
Strikt vertrouwelijke behandeling gegarandeerd.

SPRITZER-FUHRMANN
ARUBA · BONAIRE · CURAÇAO · ST. MAARTEN · NEW YORK

Democracy passionately defended

Natusch yields to popular resistance

LA PAZ — At the end of a seven-day general strike which has paralysed the whole country, and after three days of bloody street fighting in various parts of the capital, the serious political crisis in Bolivia last night took a new turn. It appeared that the popular resistance had wrung significant concessions from the new regime, headed by colonel Alberto Natusch Busch.

At 1915 local colonel Natusch went on nationwide television and radio to speak to the nation. His speech contained some elements which suprised observers, in view of the firm tone of his previous announcements and his conduct since the coup on November 1 which overthrew the interim constitutional president, Walter Guevara Arze.

To begin with, Natusch admitted that the coup which brought him to power was, at the least, inopportune, but he reserved the right to explain himself publicy on a future occasion, saying only that powerfull "internal and external causes" had obliged him to act. Natusch once again made an effort to define his government as leftist nationalist, proclaiming himself to be a follower of colonels German Busch a relative of his and Gualberto Villaroel who governed the country at the end of the 1930s and in the mid 1940s respectively, carrying out policies of national liberation.

He implied that he was unhappy at having had to take emergency measures, and announced the lifting of martial law and of press censorship. He explained that the state of siege would have to remain in force for a few more days.

In addition, he made it known that the normal functioning of congress, closed on the day of the coup, would be guaranteed once more, as would the freedom of trade unions to operate and university autonomy. All political prisoners, he said, would be freed immediately.

At the end of his speech, and in addition to the prepared part of it, Natusch made what is considered his most important announcement: he invited the president of congress, Lidia Gueiler, to join him in government. The form in which this invitation was extended suggests that it was a last minute idea, and that it constitutes his most far reaching concession.

Minutes later, the Bolivian Workers Confederation (COB), which had led the general strike and the resistance from hidden headquarters, gave a press conference. It announced that it had decided to call a halt to the strike, in view of the partial achievement of its objectives.

The COB expressed its satisfaction over the response of the workers movement to the interruption of the democratic process, and made it clear that popular action had prevented the interruption being absolute and irrevocable.

It concluded by paying tribute to those who fell in three violent days of intermittent street fighting.

"All that now remains is for congress to reply to the offer made by Natusch. The two chambers of the legislature were due to meet this afternoon in order to study the proposal and give a reply.

Enquiries suggest that the offer will only be accepted if the military government agrees to a series of conditions, which could turn out to be unacceptable to the military. Even so, the basis may have been laid for fresh elections in May 1980.

Bolivia has been through a tragic week. There remain elements as yet unexplained of events which, though they came as no surprise, nonetheless produced unusual phenomena.

Observers agree that it was shown by events that, for example, the Bolivian labour movement no longer looks on merely indifferent of afraid when the legal order is broken by a coup d'etat. The understanding of the need for a democratic regime leads to moves to defend it - not only at trade union meetings and through party pronouncements - but in the heroic and unequal battles in the streets.

The tanks, armoured cars and massed ranks of troops were not enough. Popular resistance was expressed in barricades, stones and arms. People stationed themselves on rooftops, in unfinished buildings, anywhere they could find a safe place from which to resist attack.

The toll of the three days fighting could have been much heavier, but it seems that the troops were bolding back, either obeying orders from the new government, or because of opposition within the army itself to what was happening, or because of the courage of many civilians. In any case, there appear to have been several hundred deaths, and probably a greater number of wounded.

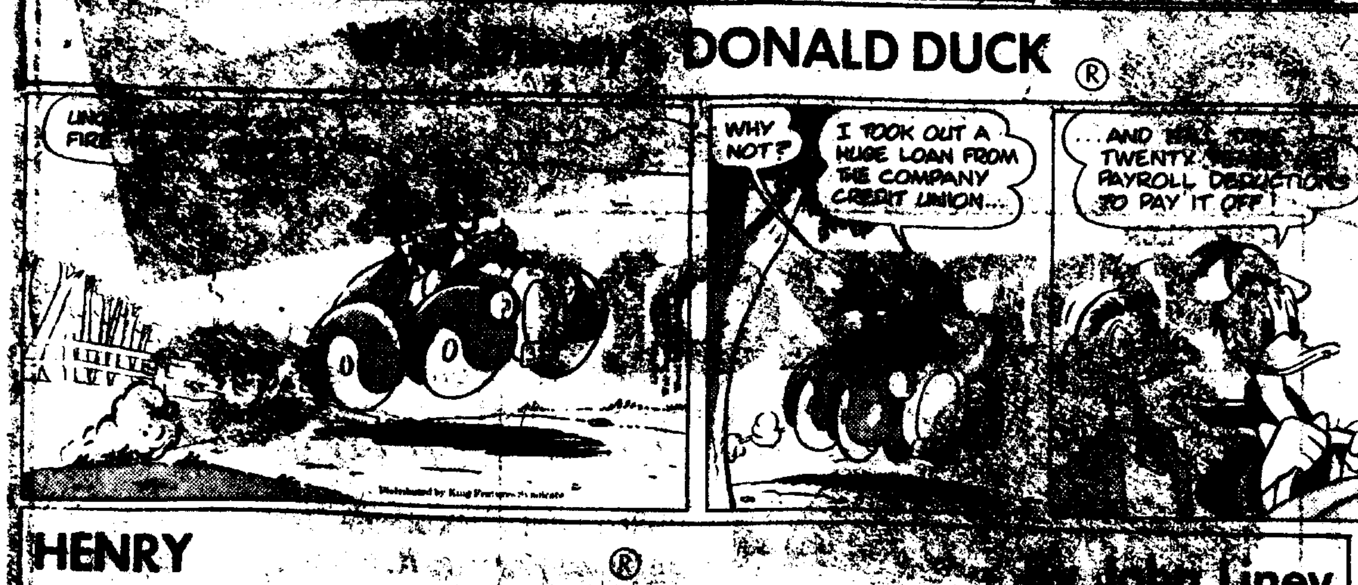
A possible solution to the crisis is becoming clear. The chief aim of the defensive action has been achieved: a total disaster for the fledgling democracy has been averted. The worker and popular organisations are still intact, their strength increased by the week's bloody struggles.

It is now time for hammering out agreements. The armed forces cannot decide anything on their own. They cannot control the country's future without cooperation from the national congress: in other words the political parties, and the labour movement represented by the COB.

Although the constitutionally elected president has fallen, democracy is still alive in Bolivia. But it has many more difficult hours still to get through.

English Companion

The world in a nutshell

WASHINGTON — The Palestine Liberation Organisation (PLO) emerged as the key element in Washington's attempts to free 60 American hostages held since Sunday in the US embassy in Teheran. President Carter, who postponed a visit to Canada, authorised presidential envoy Ramsey Clark to meet PLO officials in Istanbul. Mr. Clark set off on a diplomatic mission to Teheran but was halted in Istanbul when Iranian revolutionary leader Ayatollah Ruhollah Khomeini refused to meet him. A Palestinian spokesman said a PLO delegation headed by military leader Saad Sayel had been talking directly to Iranian authorities in Teheran and PLO chairman Yasser Arafat had been in contact with Ayatollah Khomeini. In Jeddah, Saudi Arabia, Ayatollah Abdullah Shirazi, a prominent Iranian revolutionary leader, told reporters that Iran would reject PLO mediation in the hostage drama. "If the PLO was pushed into such a role by the United States".

NEW YORK — The deposed Shah of Iran was ready to leave the United States if his departure could help secure the release of 100 hostages from the US embassy in Teheran, a spokesman said. The former Shah, being treated for cancer and other ailments in a New York hospital, did not say where he would go and the statement quoted doctors as saying that he could not be moved without risking his life. Workers refused to service an Iran Air Jumbo jet at New York's Kennedy Airport forcing the airliner to divert to Montreal on a flight from London. The workers said they would not handle the Iranian plane while Americans were being held hostage in the US embassy in Teheran.

WASHINGTON — Iran has cut oil deliveries to the west in order to divert supplies to the lucrative spot market, informed sources said. Exxon, Gulf, British Petroleum and Royal Dutch/Shell were among major oil companies reporting that Iran had reduced their supplies for the rest of the year by five per cent.

THE HAGUE — The Dutch parliament rejected an opposition Labour Party motion calling on the government to oppose NATO plans to produce and deploy new tactical nuclear missiles in Western Europe. The resolution would have tied the government's hands at crucial meetings of the Western alliance next month.

LA PAZ — Bolivian workers ended a week-long general strike against the overthrow of civilian President Walter Guevara Arze in a military coup. Labour leaders said they were calling off the strike to avoid bloodshed but were still opposed to Colonel Alberto Natusch who has taken over as President.

UNITED NATIONS — Prospect for a conference on Namibian (South West African) independence in Geneva next week improved after the South West Africa People's Organisation (SWAPO) agreed to attend and South Africa dropped a demand for prior military consultations.

PESHAWAR, PAKISTAN — Authoritative sources said an anti-rebel offensive by Afghanistan's Soviet-backed government had driven nearly 40,000 refugees across the border into Pakistan.

LONDON — British Prime Minister Margaret Thatcher told Zambian President Kenneth Kaunda of the need to press ahead quickly at the Zimbabwe Rhodesia peace negotiations, now nearing the end of their ninth week, British officials said.

DUBLIN — Irish Prime Minister Jack Lynch's Fianna Fail party was defeated in two by-elections in his native city of Cork.

LONDON — About 20,000 students at 60 British universities and colleges occupied administration buildings in a day of protest at government proposals to increase fees paid by overseas students.

WASHINGTON — After four months of intense scrutiny, the Senate foreign relations committee votes today to send the Strategic Arms Limitations Treaty (SALT II) with the Soviet Union to the full Senate for its ratification debate. The vote was expected to be either nine to six or seven to eight. An embarrassingly thin margin for the Carter Administration.

PARIS — A human rights organisation said that more than 200 young Zaireans were massacred by soldiers in the Kasai province of Zaire last July.

SAN SALVADOR — Beckman Industries of California paid a four million dollar ransom for the release of two kidnapped executives freed in El Salvador, business sources said.

WASHINGTON — President Carter told Irish Prime Minister Jack Lynch the United States would do all it could to keep Americans from aiding "terrorists" in Ireland.

LOS ANGELES — US rock star Leif Garrett, idol of the "teenyboppers", celebrated his 18th birthday facing a drunken driving charge after an accident last weekend.

BANGKOK — At least five Kampucheans were killed when Thai soldiers shelled a Kampuchean camp straddling the border between the two countries, a journalist who was in the area said today. Neil Davis of NBC News said at least 100 mortar rounds fell into the camp yesterday [illegible] which a Thai soldier was killed when a border patrol clashed with a Kampuchean force.

BANGKOK — President Carter's wife Rosalynn left here by air today to visit camps for Kampucheans and Laotians in northeastern Thailand and dramatise US concern for the plight of Indochinese refugees. She arrived last night only hours after fresh violence erupted along the Thai-Kampuchean border, but she was not due to visit the areas where clashes erupted between Thai and Kampuchean forces. Mrs Carter's first destination was a newly-created site for 30,000 Kampucheans at Sa Kaeo, about 35 miles (60 kms) form the border. Refugees there are dying at an alarming rate from the ravages of famine and medical shortages in Kampuchea.

WASHINGTON — The Carter Administration intends to resume sales of defensive weapons to Taiwan after the US-Taiwan mutual defence treaty expires at the end of the year, the State Department said today. Deputy Secretary of State Warren Christopher told a congressional hearing: "There is no substance to the rumour that we are planning an additional one-year moratorium on new arms sales to Taiwan". The United States would continue to provide Taiwan with selected defensive weapons when the treaty expired, he said. President Carter stopped weapons sales for one year moratorium when he severed formal diplomatic ties with Taiwan in January this year. The United States subsequently set up a semi-official relationship with the Taiwan government. Mr Christopher said the United States was not changing or ending all its agreements with Taiwan. Each agreement was being reviewed on an individual basis.

THE HAGUE — The Dutch parliament has adopted an opposition Labour Party motion calling for the secretary-general of NATO to be elected by member governments for a fixed period of five years and not for an open-ended term as at present. Labour Party Defence spokesman Braim Stemerdink said that NATO's Dutch secretary-general Joseph Luns had become a political figure instead of merely serving the governments of member states. Mr Stemerdink said military chiefs of NATO, including the supreme commander of allied forces in Europe, were also playing political roles for which they had not been appointed.

SANTO DOMINGO — Twenty-two children have died of smallpox and gastroenteritis in refugee camps in the Dominican Republic, a private refugee coordinating committee reported today. The refugee camps were set up to help victims of hurricane David which battered the country on August 31, killing an estimated 3,000 people and causing about one billion dollars in damage.

Guyana plans economic project

GEORGTOWN — Guyana has launched an all out offensive in a bold bid to solve the republics economic problems.

The overallplan includes improving trade relation with Caricom countries which have not been at their best over recent months. Sums totalling over seventy million dollars have been thrown into pipelines for the planned project.

Loans have been provided by three international organizations. One is the World Bank, another the International Development Association and the third is the Inter-American Development Bank. More than twenty-five million dollars will be used as foreign exchange to import key capital goods, also commodities described as intermediate products.

The Inter-American Development Bank loan will be spent on trawlers to develop the [illegible] five million dollar interest-free loan from the International Development Association goes towards producing forestry products to earn foreign exchange.

The government is also taking steps to take full adventage of credit facilities offered Guyana by three other states. One of these countries is Russia; the other two are Brazil and Venezuela.

CHICAGO — An 18-million dollar negligence suit was filed against western airlines and aircraft builder McDonnel Douglas today over the death of a television news producer in a DC-10 crash in Mexico city last week. producer Ken Lucoff, 35, who worked for the American Broadcasting Corporation (ABC), was one of [illegible] people killed when the western airlines plane from Los Angeles crashed on landing on a runway closed for repairs.

Beurs New York

afcindustr	32 1/4	intnick
akzona	12 3/8	intpaper
alcanalum	36 1/8	inttelt
alleghpow	14 3/4	japanf
allchemsy	43	jmanvill
allumcoam	51	kanscity
amxinc	38 1/8	kanspow
amhess	38 3/4	kennecott
amairlines	9 1/2	klm
ambrands	60 3/8	kraftco
abroadc	38 1/2	krogerco
amcanco	34 7/8	lohmanco
amcynco	30	littonin
ametecp	17 3/4	lockhord
amexpr	28 1/8	ltvcorp
amhome	26 1/2	marshfid
ammotorc	6 3/4	martinm
amnatgas	41 1/2	maydeps
amstandi	50 1/8	mcainc
amteltel	52 3/4	mcdonn
ampexc	15 1/4	merck½c
amfinc	14 5/8	metrogm
amcop	18 7/8	midlross
amstndind	35 7/8	minnesota
amrcostsel	23 1/2	mobiloil
amstedst	29 1/4	monsanto
asaltd	24	motorola
asarcoinc	38 5/8	nabisco
achlandoil	72 5/8	natcanc
atlantrich	40 3/4	natcashr
bendixcorp	20 1/8	natdist
bethlsteel	43 3/4	natgyps
boeing	15	natsteel
burlington	51 3/4	nattenc
bulninc	68 7/8	nigarem
burroughsc	28 5/8	nlindus
candapac	4 1/4	nornwest
carlinesk	50	nrdaihil
caterpilltr	41	millinois
celanesec	34 3/4	occpetr
chasemanh	25 3/8	olincorp
chessiesys	7 3/8	pacifgas
chryslerc	21	pacifligh
citicorp	74 3/4	panam
citiesss	33 1/2	pepsico
cocacola	14	phelpsd
colgate-p	32 5/8	phmorris
colourtile	42 5/8	philips
coltindinc	33 exd	phillpot
columgas	19 7/8	polaroid
		proctorg
commrd	36	publsc
commsat	21 3/4	quaker
consnatg	36 1/2	rcacorp
contcanco	28 1/8	reliance
contoil	42 1/2	repsteel
conttelc	14 1/8	reynolds
controld	42 3/4	rockwell
cpcint	54 1/8	royald
crownzell	36 3/8	safoind
cutbroc	7 3/4	schaefer
curtwrc	15 1/4	schlumb
curtwrca	22 3/4	searsr
dartind	40 7/8	shelloil
dowchem	29 1/2	southcn
dupont	38 3/8	southpa
eastrna	6	southre
eastkodak	48 3/4	sperryr
elpasng	20 1/8	stbrands
esmark	26 1/2	stoilcal
exxonc	55 7/8	stoilind
fairchc	---	stdrugs
florida	27 1/2	sunoilc
fluorc	46 1/2	sunoilcp
fordmot	36 1/8	syntexc
fruhayf	26 3/4	tandyc
gatxcorp	35 1/4	tandycraft
gencabl	20	tenneco
genelect	46 3/4	texatcoinc
genfoodc	32 7/8	texasinstr
genmot	54 3/8	texasutil
genput	7 1/4	toledoed
gentelt	26 1/2	trandwa
gettyoil	64 1/2	twcentrf
gillet	24 1/2	unilever
goodrich	18 1/4	unioncarb
goodyear	13 1/8	unionel
grace½c	35 1/4	unoiloal
greyhnd	13 5/8	unionpac
gulfoilca	79 5/8	uniroyal
gulfoil	32 5/8	unbrands
heinzco	36 3/8	untechn
hollcri	16 3/4	usstel
hiltonh	28 1/2	warnerlt
honeyw	70	kwecbac
illcentr	25	westeniona
impoil	34 3/4	westinr
insilco	11 3/4	wheelabr
intbus	61 7/8	woolworth
intflav	18 5/8	wriglies
intharv	35 1/4	aetnax

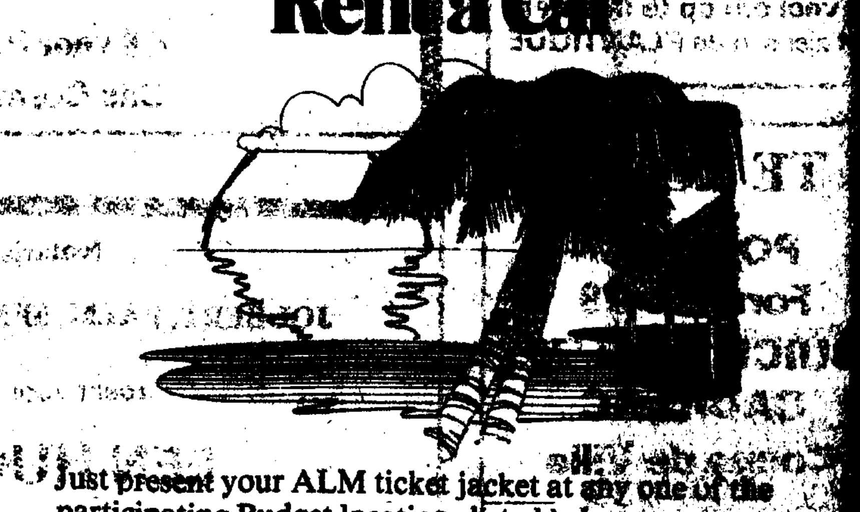
Beurs Amsterdam

Donderdag 8 november

7 pct ned	90,10	vdgrintcn
akzo	25,50	hagemeijer
heinbelbch	70,30	intermul
heinbier	75,00	konpcdpap
hoogovens	24,20	naarden
hva	45,50	ogem
philips	21,40f	pakhoed
unilever	113,40e	rijnsch
konolie	143,00	ems
klm	73,90	vmf
knsm	86,00	vnu
		wessanen
schoepvrtu	73,20	anbrou
abn	330,50	antverf
natned	111,40	arubaeloe
albheijn	79,30	surbrou
amro	66,70e	converto
bergoa	52,50	goldmines
vberkel	92,50	ikabelmij
bols	64,00	robeco
brodvero	232,10	rolinco
bourhmann	58,20	alcamel
bijenkorf	63,00	na 7 3/4 '71
calve	156,00	na 6 1/2 '67
curhandmij	173,00	na 5 '67
elsevier	241,00	na 4 1/2 '62
fokker	23,50	amb
vgelder	31,50	vandorp
gistbroc	34,00e	

Vrijdag 9 november

7 pct ned	89.80	vdgrintten
akzo	[illegible]	hagemeijer
heinbelber	71,60	intermul
heinbier	76,20	konpcdpap
hoogovens	24,60	naarden
hva	46,20	ogem
philips	21,50e	pakhoed
unilever	114,30	rijnsch
konolie	143,30	ems
klm	75,30	vmf
knsm	87,00	vnu
v ommeren	205,50	wereldhave
schoepvrtu	77,50	wessanen
abn	334,00	anbrou
natned	113,30	antverf
albheijn	79,30	arubaelec
amro	67,50e	surbrou
bergoa	52,50	converto
vberkel	95,50	goldmines
bols	64,50	ikabelmij
brodvero	[illegible]	robeco
bourhmann	58,20	rolinco
bijenkorf	64,00	alcatel
calve	[illegible]	na 7 3/4 '71
curhandmij	175,50	na 6 1/2 '67
elsevier	246,00	na 5 '67
fokker	24,00	na 4 1/2 '62
vgelder	31,00	amb
gistbroc	36,90	vandorp

ollectie Brenneker-Juliana in Curaçaos museum

Het stomme verleden heeft veel te vertellen

(Door Bernadette Baroud)

Pater Brenneker (links) en Elis Juliana: „Ons einddoel is in wezen een tentoonstelling die een volledig beeld geeft van het leven zoals zich dat vroeger hier af heeft gespeeld. Zover zijn we nog lang niet...."

"HOE HET VOLK LEEFDE, dàt is de geschiedenis van Curacao. Denken dat die werd geschreven door een handvol 'hoge heren' of zelfs een stel 'piraten' is een groot misverstand!" Aan het woord is pater Paul Brenneker; achter zijn rug een vitrine met oude muziekinstrumenten: triangels, een benta (muziekboog), een slaginstrument dat agan wordt genoemd. Instrumenten waarop werd gespeeld door het volk, 'gewone' Curacaoenaars - en dikwijls kwam dit speeltuig ook uit hùn handen voort, een werk waar veel fantasie en niet minder geduld bij te pas kwam.

Pater Brenneker praat er met verve over. Hij zit op een minuscuul krukje - 'half onder de grond' in het souterrain van het Curacaos Museum aan de Van Leeuwenhoekstraat.

Een schoonmaakster rammelt met emmers, buiten op straat raast een auto voorbij.

"Dat waarmee wij ons omringen, is over honderd jaar 'slechts' een herinnering aan een vervlogen tijd", zegt Elis Juliana, "en wat door ons als antiek wordt omschreven, is ooit ook modern geweest". Paul Brenneker knikt en gebaart met zijn handen als wil hij zo Elis' woorden beamen. Ze zijn op dít gebied 'twee handen op één buik' en geven samen uitleg over het project dat voortvloeide uit hun ideeen en de verzamelwoede, die daar de praktische uiting van was: een vaste expositie van voorwerpen-van-alle-dag zoals die vroeger hier, op 'Korsou' in gebruik zijn geweest.

"Het maken van zo'n meelstamper was een inmens karwei. Een boomstam werd daarvoor geleidelijk 'gebrand' en daarna uitgehold, een maandenlang proces".

Vooral interesse van de jeugd opwekken

Elis Juliana: "Wij willen de ensen -en dan vooral de jeugd- n beeld schetsen van dat erleden. Wie groot wordt in n tijd, waarin om het licht te ntsteken' een simpele druk op n knopje volstaat, is dikwijls chtvaardig geneigd om men- n van vroeger voor dom te erslijten. Terwijl ze juist verre an dom waren! Ze moesten ich behelpen, maar legden aarbij vaak een indingrijkheid aan de dag vaar je versteld van staat. Hier an zo'n kind van nu dat zien net eigen ogen. Belangstelling n meer begrip voor het oude Curacao, dàt is wat wij willen kweken en tevens -of liever gezegd: bovenal- een dieper besef van de waarde die al die 'domme' mensen voor òns hebben gehad"

ACHTERWERK

's Werelds beschaving begon niet met Starsky en Hutch of de chip, noch met de lichtgewicht strijkbout-met-stoomregelaar. Tientallen voorwerpen, stil achter glas, leveren daar het bewijs van. Ook vroeger werd wasgoed gestreken, al was het een heel wat omslachtiger werk dan nu. Aanvankelijk waren er zelfs geen ijzers voorhanden. Wèl gezond verstand, dus moeders plantte onvervaard haar achterwerk op pakweg een broek, waarin ze "de vouw" wil-de persen.

"En reken maar, dat ze die vouwen erin kreeg. Messcherp!" zegt Elis, "Ik kan het weten, heb het als kind mijn moeder nog dikwijls zien doen", Zo'n strijkijzer van vlees en bloed staat in de vitrine, gewijd aan 'labadera' trouwens niet uitgestald-om voor de hand liggende redenen. Wel te bezichtigen is een ander stuk primitief strijkgerei: een hoge, gladde kruik in de vorm van een cilinder, die goed werd geglazuurd opdat het hete water waarmee ze werd gevuld niet te snel af zou koelen. Voorzien van een stevige stop werd dan die warme kruik over de kleren gerold - todat de kreukels verdwenen.

Maar de vooruitgang schreed voort en het strijkijzer-tijdperk brak aan. Ter lering ende (ten dele) vermaeck kunnen de eerste, inmiddels klassieke modellen nu als museumstuk worden aanschouwd. Van het strijkijzer dat voor het gebruik in een vuurpot moest worden verhit (her'i komfo), via het model waarbij de hete kolen in de bout zelf gingen (her'i karbon) naar een tweetal typen gasoline-bout. Daarna volgden voorzichtig de 'echte' stroom-strijkijzers (her'i lus), de eerste nog log en loodzwaar, de latere alsmaar geavanceerder. Natuurlijk staan in de vitrine ook spullen die werden gebruikt bij de fase die meestal aan strijken vooraf gaat - de was.

En daar kwam indertijd nog geen volautomatisch 'masjien' aan te pas (milieuverpestend zeeppoeder trouwens al evenmin); wèl pal'i bati panja, slaghouten om de kleren mee door het water te slaan, een soort van 'wasstenen' (piedra di laba panja) en wasborden van hout, van glas of ijzerplaat.

Ze zijn bewaard gebleven, een brokje oude tijd, zichtbaar voor de mens van nu - die van 'druk op de knop en de wastrommel draait'.

Wat in de vitrine ontbreekt, is een tobbe, zo'n echte onderwetse. Die krijgt straks een plaats in het aangrenzende zaaltje, dat nu nog 'in inrichting' is en dat speciaal is bestemd voor het grotere werk. Daar komen ook planten te staan. Later. Nu is de expositie, volgens haar samenstellers, eigenlijk pas halfweg.

Niet dat het voorlopig 'niets voorstelt'. Integendeel zelfs! Wie het museum bezoekt, komt nu al haast ogen te kort. Maar er zijn grotere plannen, véél groter!

Paul Brenneker: "Ons einddoel is in wezen een tentoonstelling die een volledig beeld biedt van het leven zoals zich dat vroeger hier af heeft gespeeld. Zover zijn we nog lang niet....."

En wil het zover komen, dan zal het beide heren nog ettelijk hoofdbreken kosten. Zo kampen ze nu al met ruimtegebrek. Het Curacaos Museum heeft niet bepaald de zalen waarover bijvoorbeeld het Louvre beschikt.

Om te vermijden dat het souterrain de indruk van een pakhuis maakt, bergt het slechts een deel van wat ze in de loop der tijd bijeen hebben vergaard. Dit heeft ook voordelen. Nu kunnen de vitrines van tijd tot tijd worden vernieuwd, hetgeen de expositie ervoor zal behoeden niet alleen vast maar ook statisch te zijn. Elis Juliana steekt een sigaret op van het merk, dat associaties aan immense zandvlaktes oproept. De as tipt hij zorgvuldig in wat een 'bak'i galiña' genoemd wordt, een drinkbak voor vee, uit kalk- en koraalsteen gehouwen. "Een vondst" vind Elis, "Geen beest dat hem omkreeg" De drinkbakken staan op de grond, buiten de vitrines, net als de maalstenen. Het meest gebruikt op Curacao was de maalsteen, gehakt uit koraalsteen. Hiermee werd de mais tot funchi-meel bewerkt. Een prima methode, waaraan slechts één nadeeltje kleefde. Het kwam nogal eens voor dat iemand met de funchi ook steengruis binnenkreeg met als gevolg vaak fikse darmklachten. Nu werd dit euvel vroeger minder aan de maalsteen als wel aan een tweeling geweten. Die beschikten immers over de 'kwade macht' om iemand op te schepen met vreselijke buikpuin.

VUILNISBELT

Hoe kom je aan dat oude 'spul'? Brenneker lacht fijntjes als hem dat wordt gevraagd. "Er zijn mensen die denken dat het heel simpel is, een fluitje van een cent. Die komen naar ons toe en zeggen opgewekt: Geef mij óók een adres, dan rij ik er eventjes langs met de 'van'... Maar zo eenvoudig ligt het niet, geloof me, verre van. Eén ochtend in de week gaan Elis en ik erop uit, de knoek in, soms ook naar de stad. Dan gaan we langs bij mensen van wie we vermoeden of hebben gehoord dat zij in het bezit zijn van iets van onze gading. We praten met die mensen, nemen niets zomaar mee. Vaak voelen ze wat gêne, vinden het maar vreemd dat jij nou net belang stelt in hùn oude geldkist of stamper. Dan moet je uitleg geven....Soms ook heeft iemand iets wat echt de moeite waard is, maar waar hij vooralsnog geen afstand van kan doen. Dat laten we dan uiteraard nog een tijdje rusten. We zijn géén rovers, ontrukken niemand iets waaraan hij nog sterk is gehecht. Dat zou schandalig zijn".

Er zijn ook mensen bij wie het afstand doen van hun bezit met een heel wat minder bezwaarheid gepaard gaat; ze smijten het zelfs de vuilnisbelt op! "Op een vuilnisbelt vind je van alles", vervolgt Paul Brenneker, "En wij voelen ons niets te goed om daarin te gaan wroeten. Wie bang is voor zweet of een paar vuile handen, moet dit werk trouwens nooit gaan doen".

Ellis Juliana komt met een anekdote: "Een jaar of tien geleden kwam ik door Otrobanda en zag daar in een steegje een stokoud vrouwtje zitten met naast haar op de grond een oude bak vol 'troep'. Ze wachtte op de vuilnisman. Omdat ik mij voor die bak interesseerde, stapte ik op haar toe en zei: Weet je, machi, ik ben de sushiman, ik neem die bak wel mee voor jou... Ik heb het geheel in mijn auto geladen. Later bleek die bak een prachtige badkuip te zijn - van mahonie!"

Zè ontmoeten niet altijd begrip. Bij het verzamelen van oude nachtspiegels werden ze vreemd bekeken. Toch is het hen gelukt; een stel 'bejaarde' po's staat nu te prijken achter glas: 'castols', de hoge-hoeden-po's, gemaakt van aardewerk; nachtspiegels van emaille, of half van klei-half porcelein; de 'pannen' met een oor (wea di un orea).

BRUA

Het heden is niet uit de lucht komen vallen. De wortels van onze kultuur zijn in het verleden verankerd, en soms is wat vroeger bestond ook heden ten dage nog volop aanwezig.

De term 'brua' valt; aanleiding is een vitrine die bol staat van mysterie: een lila voodoo-sjaal, kleine zwarte popjes, portretten, een serie mini-tasjes van het soort dat een kind om zijn nek kreeg gehangen en waarvan de inhoud -ondermeer gemalen nageboorte-beschermend werd geacht: het zou het kind in kwestie voor ongeluk behoeden.

Vitrine vol mysterie: kelken en kaarsen, flesjes met duistere inhoud en zwarte voodoo-popjes. Brua! Bepaald geen fossiel fenomeen. Ook nu nog zijn deze praktijken springlevend.

Brua is trouwens bepaald geen fossiel fenomeen. Ook nu nog zijn deze praktijken springlevend. Brenneker en Juliana vertellen dat zij onlangs, bij het betreden van een grot ergens op Banda Bou, talrijke sporen troffen, die er duidelijk op wezen, dat daar kortgeleden een brua-bijeenkomst geweest was. Op de grond lagen kaarsen, sigaren en foto's....

Uit een meer 'alledaagse' religie stammen de heiligenbeelden. Ze hebben hun eigen vitrine, waarin ze stilletjes staan te dromen naast elkaar - heiligen van hout en gips, sommige afgebladderd, andere verminkt, maar stuk voor stuk ontroerend, niet in de laatste plaats om hun vaak kwijnende en primitieve aanblik. Een deel van hen werd hier gemaakt, zoals veel -zij het dan ook niet alles- op deze expositie.

Een heiligenbeeld was geen 'ding', je praatte ermee en het kon je gebeden verhoren. Zoiets smeet je niet weg wanneer het was versleten; dat was zoveel als de goden verzoeken. Dus werd het in een kistje begraven in de tuin of kreeg het, na vooraf goed te zijn ingepakt, een zeemansgraf in de Caribische golven.

"Het gaat ons om een tijdsbeeld", zegt Elis Juliana, "iets hoeft niet mooi te zijn om dat te kunnen bieden". Hij wijst op een vitrine waarvan de planken zijn gevuld met veelsoortige flessen. Het merendeel stamt uit de vorige eeuw: flesjes voor parfum en pillen, grotere exemplaren voor 'gin' en sodawater - niet, zoals nu het geval is, en masse in fabrieken vervaardigd, maar met de mond geblazen. Soms stevig aangevreten door de tand des tijds en vele asymmetrisch, staan ze hier uitgestald. "Ze lijken waardeloos", zegt de verzamelaar, "maar tóch....!".

TWEEMANSZAAK

Het opbouwen van de collectie is niet zonder moeite geschied; naast inspanning en tijd heeft het ook geld gekost.

Paul Brenneker: "Niet dat wij dingen kopen, maar soms moet je iets 'terugdoen'... En daar komt dan nog bij, dat veel van wat wij vinden in slechte staat verkeert, het moet gerepareerd worden.

Meestal is het Elis, die zich hiermee belast, maar ook materiaalkosten tellen".

Ze zeggen het jammer te vinden dat er van 'bovenaf' zo weinig begrip voor hun streven bestaat. "Eigenlijk zou de overheid subsidie moeten geven. Dan zouden we wellicht ook helpers kunnen coachen. Nu is het nog te sterk privé, teveel een tweemanszaak". Het karige budget is ten dele ook de reden, dat de expositie vooralsnog een vaste gids ontbeert. Het is wel de bedoeling dat die er later komt. Achtergrondinformatie verschaffen nu de boekjes over etymologie, die Elis heeft geschreven en de Sambumbu-serie van pater Brenneker.

"Het zou niet bij kijken alleen moeten blijven. Wij stellen ons zo voor, dat deze expositie straks ook een leidraad biedt voor pakweg een scriptie voor school, dat zij zich ontpopt als een studie-object".

Wie daarbij een voorkeur voor landleven heeft, treft in de vitrine, gewijd aan de knoek, een keur aan oud gereedschap.
En verder bullepezen, een 'bion' om vee op te drijven, een 'yuka' (ossejuk) en vele hoefijzers. Een serie 'her'i marka' staan er in een koker, als bloemen in een vaas. Over die 'merkstempels' zegt Elis Juliana: "Ook slaven zijn vroeger gebrandmerkt. Deze hebben waarschijnlijk alleen voor vee gediend.....Helemaal zeker is dat niet!"
De Christoffelbossen waren ooit rijk aan herten. Een paar trotse geweien getuigen daar nog van.

Met iets van heimwee wordt gezegd: "Toch was het leven in die tijd wel stukken collectiever. Mensen hielpen elkaar niet alleen op het land, maar ook als bijvoorbeeld een huis werd gebouwd".

Hoé zo'n woning werd gebouwd -althans de wand ervan- is straks ook te aanschouwen, als in de ruimte voor grote objecten een stuk van de muur van zo'n huisje komt staan.

ARMELUISLEPEL

Dit is een plastiek-tijd, maar vroeger leefden mensen nog dicht bij de natuur. En als ze dingen maakten, gebruikten ze daarvoor wat die natuur hen bood. "Pak nou zo'n kèlèmbe - een armeluislepel was dat. Die is gewoon gemaakt van een schijf kalebas. Er is een tijd geweest dat er op Curacao veel kalebassen groeiden, enorme grote ook. Daar werd van alles van gemaakt, tot schotels voor de keuken". Op de vitrine hangt, zoals op alle acht, een keurig etiketje; op dit exemplaar staat 'kushina' vermeld.

In de wea di tres pia, een gietijzeren pot, werd zoetigheid bereid; speciaal voor hoogtijdagen diende een aarden schaal, waarin kalkoen werd geserveerd. Om cactussoep te maken werd het groene cactusdeel, na eerst te zijn gedroogd, tot poeder fijngemaakt - met een aparte stamper. Aandacht trekt ook de 'lele', een soort van natuurlijke mixer, vervaardigd van een plant waarvan de takken zich bij de groei vanzelf in drieen splitsten.

Stampers en waterpotten hebben hun eigen kast, tegenover die waarop 'kushina' staat; de grote meelstampers zijn op de grond geplaatst.

"Het maken van zo'n stamper was een immens karwei. Een boomstam werd daarvoor geleidelijk 'gebrand' en daarna uitgehold, een maandenlang proces".

Aan een rek tegen de muur hangt een stel wandelstokken, sommige heel gewoon weer andere zeer deftig: versierd met haaienwervels of stukjes koeienhoorn.

"Er is ons vaak verweten", zegt pater Brenneker, "dat wij de mens van nu terug zouden willen voeren naar die 'vergane' tijd - met al zijn gruwelen. Dat is beslist niet zo. Wij keuren vooruitgang uiteraard niet af. Alleen, wat vroeger was, dat willen wij bewaren, omdat het hoe dan ook de basis heeft gevormd van wat hier nu gebeurt".

Hij haalt een voorbeeld aan: dat van Angel Salsbach, die voor zijn composities, die toch iedereen "modern en prachtig" vindt, heel dikwijls uitgaat van 'oude muziek'. "Het verleden weegt te zwaar om weggevaagd te worden. Daarom gaan wij ook door met dit verzamelwerk. Wij hopen dat de mensen die hier dit alles zien ons streven gaan begrijpen. Misschien hebben zij zelf thuis ook nog wel oude dingen, die zeldzaam of waardevol zijn. Wij zouden het toejuichen wanneer zij dit bezit aan het museum schonken, al was het maar in bruikleen. Want wat in onze tijd voor het praktische gebruik allang heeft afgedaan, kan in een ander opzicht juist nu van enorm belang zijn. Het biedt de mens van nu een brug naar het verleden - en zonder dat verleden zou het heden er niet zijn!"

Pele de "messias" van het Amerikaanse profvoetbal

Vooruitgang bij NASL dankzij de dollar

NEW YORK — Steeds meer Europese voetballers verlaten tijdelijk hun geboorteland om in de Verenigde Staten een berg dollars bij elkaar te spelen. En die mogelijkheden zijn er, want omdat de Amerikanen zelf nauwelijks weten hoe zij een bal moeten raken is er dringend behoefte aan Europese en Zuid-amerikaanse voetballers nu schatrijke Amerikanen het in hun hoofd hebben gehaald om Amerika op korte termijn op voetbalgebied op wereldniveau te brengen.

Edson Arantes di Nascimento bijgenaamd "Pele" de "messias" van de NASL.

Professioneel voetbal bestaat nog niet zo lang in Amerika. Het is immers pas dertien jaar geleden dat Phil Woosman de North American Soccer League oprichtte en pas toen deed voetbal tegen betaling zijn intrede in de Verenigde Staten omdat gefortuneerde zakenlieden brood zagen in die voor Amerika betrekkelijk nieuwe sport. Eerder leden pogingen om profvoetbal van de grond te krijgen hopeloos schipbreuk. Dat was in het begin van de zestiger jaren toen, overwegend, Engelsen en ook een enkele Nederlander o.a. Ger Lagendijk, Theo Laseroms, Co Prins en Piet de Groot zonder succes probeerden om in samenwerking met kapitaalkrachtige Amerikanen het voetbal in de VS op poten te zetten.

DE ASL

Merkwaardig genoeg, en in de wereld nauwelijks bekend, wordt er al vanaf het begin van deze eeuw in de Verenigde Staten gevoetbald. Al in 1917 werd de ASL (American Soccer League) opgericht, een organisatie die vanaf dat moment tevergeefs heeft geprobeerd het voetballen in de VS populair te maken. De ASL uit de grond gestampt door Europeanen die naar Amerika emigreerden, heeft die strijd met weinig succes gevoerd, want alhoewel deze voetbalbond inmiddels nog altijd bestaat is er nauwelijks enige belangstelling voor de gebeurtenissen in de competitie die de ASL jaarlijks organiseert.

In zekere zin is dat begrijpelijk, want in tegenstelling tot de NASL (de competitie waar alle buitenlanders in spelen) komen in de ASL vrijwel geen buitenlanders voor. Simpelweg omdat de ASL nog altijd een amateurorganisatie is, de spelers die in ASL-verband spelen ontvangen daardoor slechts een reiskostenvergoeding, en dat nog niet eens in alle gevallen. Oninteressant derhalve voor op dollars beluste buitenlanders. Vooral nu de pogingen van de NASL om het voetballen in de VS definitief van de grond te krijgen vooruitgang boeken dreigt de ASL steeds dieper het moeras ingedrukt te worden.

ONTWIKKELING

De sterke ontwikkeling bij de NASL zit de ASL uiteraard lelijk dwars, want al lang voordat Pele de "messias" werd van het Amerikaanse profvoetbal, probeerde de ASL om de VS warm te maken voor deze prachtige sport. Kapitaal was er bij de ASL nooit aanwezig, waardoor zij echt vanaf de grond moesten beginnen. Anders dus dan bij de NASL, waar inmiddels al miljoenen dollars ingepompt zijn. Door de kapitaalkracht dat aanwezig is bij de NASL krijgen zij natuurlijk veel meer aandacht dan de ASL en dit is natuurlijk onterecht, daar het bij de ASL zonder met dollars te zwaaien aan de vooruitgang van de sport gewerkt wordt en dit is werkelijk, "liefde voor de sport".

In de NASL is de situatie totaal anders. De mensen die er geld in steken doen dat alleen maar om er straks het drie dubbele eruit te halen. Het vuile werk is jarenlang gedaan door de ASL-vertegenwoordigers. Omdat er nauwelijks geldmiddelen aanwezig waren bleef het niveau van het voetballen op een bedenkelijk peil steken. Desondanks is het niveau bij de ASL vrij redelijk gestegen. Bewijs daarvan is wel dat diverse in de ASL groot geworden Amerikaanse voetballers nu voor de ASL uitkomen.

Natuurlijk moet men toegeven dat door toedoen van de NASL voetbal in de Verenigde Staten iets populairder is geworden. Maar de basis van de Amerikaanse voetbal ligt niet bij de NASL, maar bij de ASL. De VS kan niet tot in de lengte der dagen blijven teren op de Europese- en Zuidamerikaanse inbreng. Zij zullen ook moeten starten met het gericht opleiden van Amerikanen zelf, en dat moet bij de jongeren gebeuren, dus de ASL.

(enkele stukken genomen uit het Brabants dagblad).

BRIDGE

Hier is de bridgehand van vorige keer weer:

Gever Zuid
Allen Kwetsbaar

West		Oost
	Sch. A 9 Ha. Q 9 8 4 2 Ru J 10 6 3 Kl. K 8	
Sch. K J 6 5 Ha A J 5 Ru 9 5 2 Kl. 10 9 6		10 7 4 10 7 6 K 7 4 Q J 5 4
	Sch. Q 8 3 2 Ha K 3 Ru A Q 8 Kl A 7 3 2	

3 Sans atout was het contract waartegen Billy Eisenberg met kl 10 startte Ron Anderson, schrijver van veel bridgeboeken, speciaal over het Precisie systeem, nam met klaveren heer en sneed met Ru vrouw. Daarna een kleine hart en naar de dummy, die Billy dekte met de boer!!!

Let nu op het effect van deze speelwijze.

Ron won in dummy, sneed weer ruiten en kwam in de vijfde slag in de hand met Ruiten aas. Hij speelde harten heer voor Billy's aas.

Billy kwam terug met klaveren 9, die hij mocht houden, waarna zuid met klaveren aas aan slag kwam.

Nu ging Ron naar schoppen aas, speelde zijn laatste ruiten en een harten werd gespeeld vanuit de dummy.

Door het deblokkeren won oost de slag met harten tien, kon oost zijn hooggeworden klaveren vrouw maken en met een kleine schoppen naar West oversteken voor de doorsnede met schoppen boer.

Wanneer Billy niet had gedeblokkeerd, was Oost aan slag gebracht met schoppen 9 vanuit de dummy en zou Zuids schoppenvrouw de negende slag opgeleverd hebben.

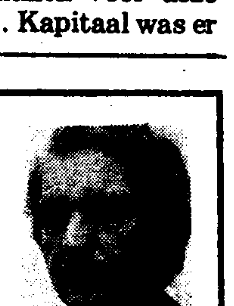
Wanneer U dit tegenspel niet gevonden zoudt hebben, krijgt dan geen m.w. complex want op de wereldkampioenschappen in New Orleans was er slechts één speler die dit vond.

Wanneer we nu letten op de Oosthand dan zoudt U, huiskamerbridger weer eens verontwaardigd in Uw kaarten kijken. Zes luizige punten, een belabberde verdeling, allemaal toestanden die de tegenpartij weer veel punten kunnen opleveren.

De wedstrijdbridger weet echter dat alle andere tafels dezelfde kaarten kregen en nu weten Billy Eisenberg en Eddie Kantar uit deze armzalige kaarten nog een positieve score te halen.

Ik denk dat zij, daarom wereldkampioen werden.

Uit dit spel volgt ook weer duidelijk het verschil tussen een paren wedstrijd en een viertallenwedstrijd.

Verzorgd door: H. Dorsman

Stel dat U in een viertallenwedtrijd dit 3 Sans atout contract thuisbrengt. U verdient dan 600 punten. Wanneer Uw tegenstanders down zouden gaan (dus minus 100 scoorden) zou Uw team 700 punten winnen en dat zijn 12 IMP's, wat erg veel is, en beslissend kan zijn voor de wedstrijd.

In een parenwedstrijd zullen er meerdere zijn die het wel zullen maken, ook meerdere die niet zo hoog zullen bieden en dus ook een positieve score halen, en ook wel, die door slecht afspelen het contract niet maken.

(Dus niet zozeer door brilliant tegenspel)

Al deze oorzaken zullen Uw score vervlakken, en ook al zoudt U aan de negatieve kant van de scores staan, het behoeft niet zo'n grote invloed op de hele wedstrijd te hebben.

We hebben hier op de Antillen jaarlijks z.g. paren kampioenschappen.

We hebben hier op de ertallenkampioenschappen.

Dit jaar vonden beide kampioenschappen plaats op Curacao onder auspicien van de Bridge Bond [illegible]derlandse Antillen.

PEON *

pa:
Omalio Meriën

Nos lès djawe ta bai trata e **KABAI** di e wega di Ajedres. Masha hopi Ajedresista stima e piesa aki ora nan ta hunga un partido, pasobra e ta un piesa ku por hasi bon uso di dje na tur momento den un wega. Si bo tambe studia e **KABAI** su moveshon bon, kasi sigur bo tambe ta bai stima e KABAI.

Ta dikon tin e piesa ku ta figurá un KABAI den ajedres? Ken sa esey?

Wel lagami konta bo. Manera ma splika den lèsnan promé, e piesanan di Ajedres ta figurá personahenan di siglonan pasá, manera REY, DAMA i ALFIL anto nan lugá di biba, ku tabata un kastiyo, figurá pa un parti importante kwal ta e TORE.

Awor e hendenan ey mester a biaha distanshanan grandi regularmente, ma tambe nan tabata bishita e hendenan ku no ta biba den kastiyo. Esakinan su distansha no tabata asina largu, pero tog nada ku por a bai na pia. Ademas un REY na pia no ta algu di konosí den e tempu ey. E REY i su DAMA tabata koré den sjèrs hala pa varios KABAI.

Tur Ayudante di e REY tambe tabata riba nan **KABAI**. Soldánan di e REY tabatin nan **KABAI**, i ta riba KABAI tur hende ku mester a move tabata bai, pasobra no tabatin otro manera di move riba distanshanan largu. Ta pesey tur hende tabata stima nan KABAI, nan ta soru pa su kuminda, su awa di bébé i pa e tin un bon stal pa e drumi aden. Pwes un **KABAI** tabata asina importante den bida di e otro figuranan, nos ta haña den ajedres KABAI komo piesa. **KABAI TA E DI SINKU PIESA** anto ku nos konosé.

Kasi sigur boso tur konosé e animal Kabai, ku ta un bestia masha bunita. Pero den Ajedres e KABAI ta figurá solamente pa un **kabes** di KABAI, manera bo ta miranan pintá aki:

DOS KABAI BLANKU **DOS KABAI PRETU**

KON UN KABAI TA MOVE?
UN KABAI TIN UN MOVESHON DOBEL. PROME E TA MOVE UN HOKI DEN KWALKIER DIREKSHON I DESPWES E TA BAI REGT OF SCHUIN DEN E SIGIYENTE HOKI KU TA DI UN OTRO KOLO FOR DI ESUN KU E TA PARA NE.

E moveshon di e KABAI sa bruwa hopi hende. Pero no tin nodi, pasobra en realidat e no ta asina difisil manera e ta parse. Naturalmente e ta un poko straño for di e otro piesanan ku nos a siña kaba, pero esey no ta rason pa ningun hende bruwa!

Laga nos ban wak ta na unda e kos straño dje KABAI ta sinta. Te ainda nos a kustumá ku e piesanan ta move seya règt of schuin. Si nos ta korda por ehempel e REY ta move un hòki den tur direkshon, tantu schuin komo règt. E DAMA ta move tur hòki den tur direkshon, e TORE ta move tur hoki den kwater direkshon pero règt. E ALFIL ta move tur hoki den kwater direkshon pero schuin.

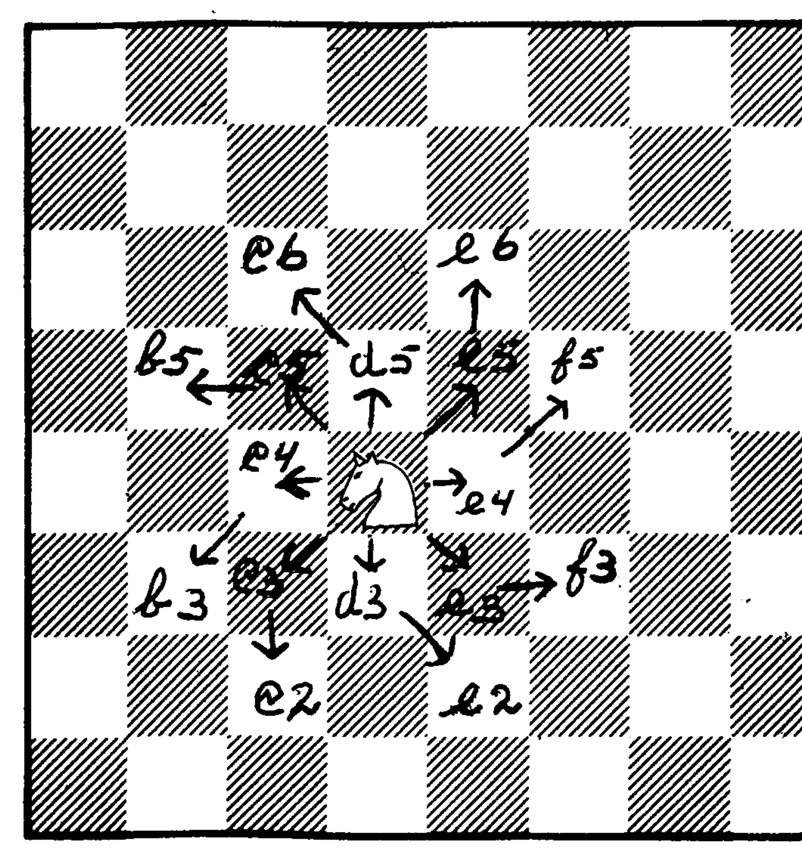
Tur e moveshonan aki ta ènkel, bo a ripara bon?

Awor nos ta haña e KABAI ku ta hasi promé un stap of hòki den tur direkshon anto **kambia** di direkshon despwes. Ta nifika ku e KABAI ta hasi dos diferente moveshon of **un moveshon dòbel**.

E di dos punto straño ku tin den e moveshon di e KABAI ta ku e **no por skohe** den kwal koló di hòki e ta bai para.

SI UN KABAI TA PARA DEN UN HOKI BLANKU, ORA E MOVE E MESTER BAI PARA DEN UN HOKI PRETU. SI UN KABAI TA PARA DEN UN HOKI PRETU, ORA E MOVE E MESTER BAI PARA DEN UN HOKI BLANKU.

Tur e puntonan aki ta indika ku e KABAI su moveshon ta kompletamente distinto for di tur otro piesa. Paga bon tino riba e diagrama aki bou!!!

Nos ta pone un KABAI na d4. Wak kon e ta move awor! d4 ta un hoki **pretu**!.................!

Korda riba e regla di moveshon: promé e ta move un hòki den kwalkier direkshon, i despwes e ta bai règt of schuin den e sigiyente hòki ku ta di un otro koló for di esun ku e ta pará ne!

a. e ta bai na e4, despwes schuin na f5, ku ta un hòki blanku;
b. e ta bai na e3, despwes règt na f3, ku ta un hòki blanku;
c. e ta bai na d3, despwes schuin na e2, ku ta un hòki blanku;
e. e ta bai na c3, despwes regt na c2, ku ta un hòki blanku;
f. e ta bai na c4, despwes schuin na b3, ku ta un hoki blanku;
f. e ta bai na c5, despwes règt na b5, ku ta un hòki blanku;
g. e ta bai na d5, despwes na c6, ku ta un hòki blanku;
h. e ta bai na e5, despwes règt na e6, ku ta un hòki blanku;

Studia e diagrama aki bon i purba move e KABAI riba bo tablero! Otro lès nos ta kontinua ku mas splikashon di e MOVESHON DI KABAI!

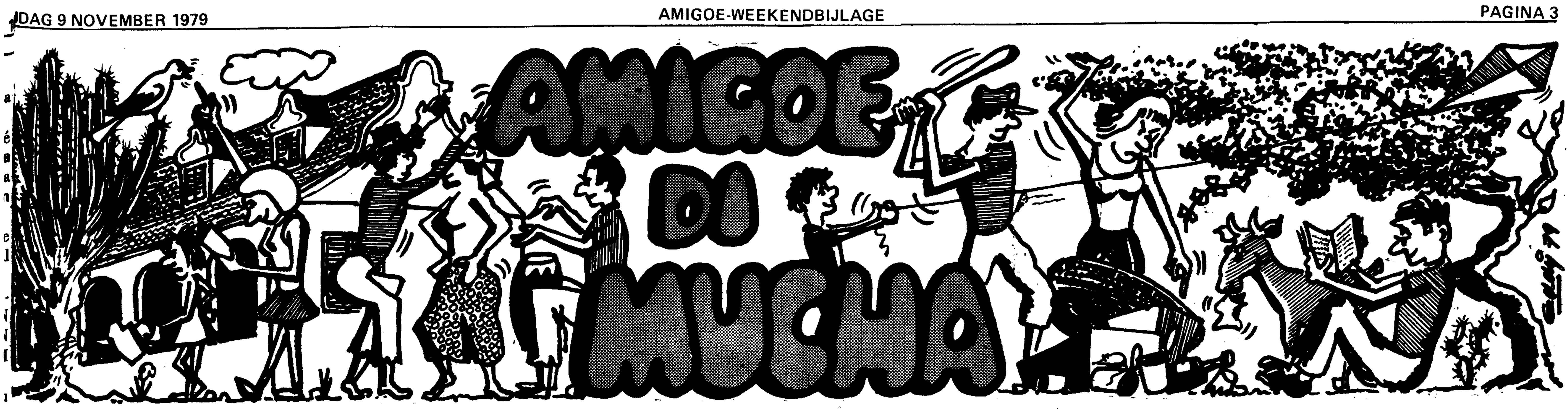
Awe nos ke sera boso konosí ku GERALDINE MERCELINA un Miembro fiel di Klup di Korant Peon.

Geraldine ta bibá na Rooi Santu nr. 677 i e tambe ta bai skol. For di kuminsamentu e la siña tur su lèsnan di ajedres den PEON i e ta gusta e Deporte Noble hopi.

Den su Bario Rooi Santu no tin hopi mucha ta hunga ajedres ainda, pero poko-poko nan ta haña smak. Ban mira kwantu lo skirbi karta pa bira MIEMBRO DI KLUP DI KORANT PEON!

Miembronan korda manda un potret aden, sino otro biaha nos no por presenta bo.

Bibi

door: Nel Basilio

BIBI, DE SPEELGOEDHOND van de kleine Marianneke, had er schoon genoeg van. Hij hield heus heel veel van Marianneke, maar nu had ze het toch te bont gemaakt. Dat hij een oor was kwijtgeraakt, omdat ze daar altijd op sabbelde, vond hij niet erg. En dat ze hem een van zijn glazen ogen uitgetrokken had, nam hij hij haar ook niet kwalijk. Maar dat ze hem met een schaar in zijn buik geprikt had, dat maakte hem vreselijk kwaad. Nu zat er een groot gat in. En overal, waar Marianneke met hem liep, liet hij een spoor van zaagsel achter. Op die manier zou er niets van hem overblijven! "Ik loop weg, voor het te laat is, nam hij zich voor. En toen Marianneke hem op het tuinpad gooide om op haar driewielertje te gaan fietsen, kroop hij vlug door een gat in de omheining en maakte dat hij weg kwam. Maar waar moest hij heen? Marianneke woonde in een huis vlak bij de mondi.

Nergens in de buurt stonden andere huizen. "Niets erg ", dacht Bibi dapper. "In de mondi wonen dieren. En ik ben toch ook een dier? Er is vast wel iemand, die met me wil spelen".

TOCH DUURDE HET nog een hele tijd, voor hij een speelkameraadje tegen kwam. Soms zag hij wel een konijntje of een paar muisjes. Maar die liepen hard weg, als ze hem in de gaten kregen, want ze hadden nooit eerder een speelgoedhond gezien. Alleen Teddy het hondje was niet bang. "Waf!" blafte hij' "Wat doe je hier! Dit pad is alleen voor honden, wist je dat niet?"Eh, nee", antwoordde Bibi, "Maarre, ik ben ook een hond". Verbaasd snuffelend liep Teddy om hem heen. "Jij", blafte hij, ' "Je ruikt anders helemaal niet honds. Je ruikt naar mensen". "Ik ben een speelgoedhond", legde Bibi verlegen uit.

Teddy vond het maar raar. "Je jokt", blafte hij woedend, "Speelgoedhonden bestaan niet": "Wel waar", zei Bibi verontwaardigd. "Nietes", gromde Teddy. "En alle andere honden hebben twee ogen en twee oren". "Ik ook schreeuwde Bibi kwaad. "Maar Marianneke heeft mijn oren opgegeten en.." "Je jokt!" riep Teddy weer. "Je houdt me voor de gek. Ik heb nog nooit van beesten gehoord, die Marianneke of speelgoedhond heten". "Ik jok niet!" gilde Bibi. "Welles blafte Teddy. "Nietes!".

EN HET VOLGENDE ogenblik vlogen ze elkaar in de haren. Bibi sloeg Teddy op zijn neus. En Teddy beet Bibi in zijn buik. Precies waar het gat zat. Het leek wel, of het zaagsel regende! H'e h'e h'E, wat is hier aan de hand? Houden jullie eens gauw op!" Dat was Poetsje, die net langs kwam. Beschaamd stoven de twee uit elkaar. "Hij zegt, dat ik jok", verdedigde Bibi zich. "En hij zegt, dat hij een hond is", blafte Teddy. "Ik wed, dat hij niet eens spoorzoeken kan als een echte hond". "Spoorzoeken? Wat bedoel je? Natuurlijk kan ik dat", ruziede Bibi. "Ik zal het je direct laten zien. Ik ben toch zeker een echte speelgoedhond!" Hij wist niet eens, wat spoorzoeken was! "Nou nou nou, rustig nu maar", suste Poetsje. "Ga eerst maar met me mee naar huis, zodat ik een lap op je buik kan zetten. En dan kan je Teddy laten zien, hoe goed je de weg naar huis kan vinden".

DE WEG NAAR HUIS vinden? Was dat spoorzoeken? Bibi werd er stil van. Hij wilde opeens dolgraag weer naar Marianneke toe. Maar hij had kris kras door de mondi gezworven en wist allang niet meer waar haar huis was. Gelukkig hielp Poetsje hem, zonder dat ze het zelf wist. "Er ligt nog een zak met zaagsel in het schuurtje", babbelde ze tegen de twee hondjes. "Dat zal ik in je buik doen, Bibi. Oei je bent een hele boel kwijtgeraakt, hoor. Kijk eens overal waar je gelopen hebt, ligt zaagsel". En dat bracht de slimme Bibi op een idee. Poetsje zette niet alleen een lapje op zijn buik, maar maakte ook nog een nieuw oor en naaide een knoop als tweede oog aan. "Nu lijk je tenminste een beetje meer op een hond", vond Teddy. "Maar of je spoorzoeken kan met die lapjesneus van je!" "Let maar eens op", zei Bibi. Hij snuffelde over de grond en deed net of hij iets rook. Maar intussen keek hij goed, waar het zaagsel lag, dat hij onder het lopen verloren was. En terwijl Teddy en Poetsje hem nieuwsgierig volgden, liep hij regelrecht terug naar het huis van Marianneke.

"Wel wel!" blafte Teddy verbaasd. Wie had dat kunnen denken. Je bent een heuse, echte hond, hoor. Ik eh.. neem me niet kwalijk, dat ik je in je buik gebeten heb. Zullen we vriendjes zijn?" "Graag". lachte Bibi, "Als jij niet in mijn buik gebeten had, had ik er misschien niet zo'n mooi lapje op gekregen". Toen gaf hij Poetsje een zoen op haar neus om haar te bedanken en glipte de tuin weer in. Marianneke had intussen tranen met tuiten gehuild omdat ze haar speelgoedhondje niet meer kon vinden. En ze was zo blij, dat hij weer terug was, nog wel met een lapje op zijn buik en een nieuw oor en oog, dat ze nooit meer op zijn oor sabbelde. En een oog uitrekken of een gat in zijn buik prikken, daar dacht ze zelfs niet aan. Gelukkig maar, he?

Puzzel en win een prijs

De winnaar van de puzzel van vorige keer is GIOVANNI FARRELL, Rosemarie Lane 3C, Oranjestad, St. Eustatius. Zijn prijs zal hem toegestuurd worden.

Oplossing:

K I [illegible] R
I R [illegible] A
[illegible] M M A
R A A R

PUZZEL VAN DEZE WEEK:

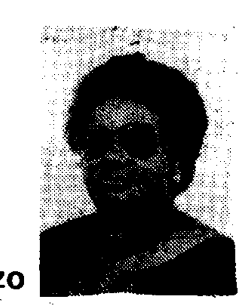
Hieronder volgt een kruiswoordpuzzel, die iedereen kan oplossen:

1. Als je niet goed kan lopen, ben je.....
2. De broer van Kain
3. Hondenaam
4. Je kan er op zien hoe laat het is.

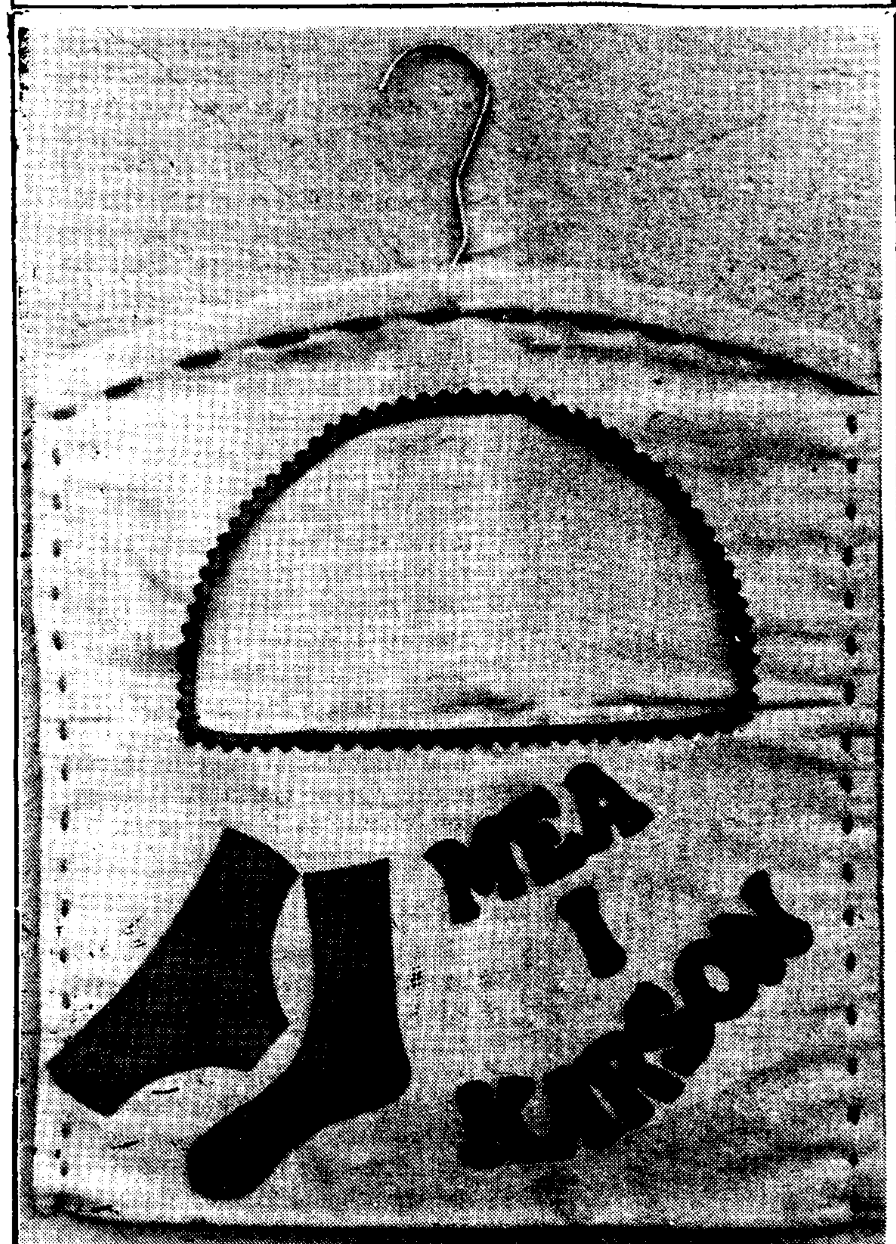
1	2	3	4
2			
3			
4			

Kinderen die de puzzel hebben opgelost kunnen die vóór 21 november 1979 opsturen naar de: Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n. Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Onder de goede oplossingen zullen we dan een waardebon van vijftien gulden van Augustinus verloten. De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 23 november 1979 bekend worden gemaakt.

Coordinashon: Pòpi Muzo

Nos mes ta traha

SAKU PA WARDA KARSON OF MEA LIMPI ADEN

E obra aki ta poko difisil, pidi un hende grandi pa yudabo.

Pidi bo mama si e por buska mei yarda di paña di pruga of trevira pa bo. Lo bo por usa paña di jeans tambe.

Si bo no tin paña nobo lo bo por usa un saya bieu tambe. Tòrnu e prome. Despues bo ta dobla e paña na dos i bo ta pone un hènger sea di heru of di palu kasi te ariba. Mester laga un pida pa nat, di moda ku nos por kosele. Dor ku ba dobla e paña e abou ta sera i e parti ariba a keda habri. Prome ku bo bai kose e ariba sera bo ta kòrta un rònchi of drihuk for di e parti padilanti meskos ku bo ta mira riba e pòrtrèt. Awor bo ta kose e saku sera na man, laga ariba meimei si un pida chikitu habri pa e hènger su hak pasa aden.

Awor bo tin e saku su banda robes den bo man. Bòltu e awor via e buraku i bo ta mira su banda drechi. Awor nos ta ban dòrnele.

E rònchi of e drihuk bo ta bai akaba bunita asina ku hilu di lana.

Bo por akabele tambe ku pida belès di kolo of ku bant di kolo.

Si bo ke bo por pasa un stek grandi na rant dje saku ku hilu diki. Ku un pòtlot bo ta pinta awor un mea i un karson riba pida felpa of kualke paña bunita. Plak esaki awor riba bo saku. Si bo ke bo ta akabele tambe ku un stek di fèstòn of kualke stek otro bunita ku bo sa. Awor bo ta hinka e hènger aden dor di e buraku.

Nos saku di warda paña ta kla. Un nèchi kos pa bo kologa den bo kamber.

AMIGUITONAN CON TA

Siman pasá a tuma luga na Aruba un festival di kanto organisá pa C.O.V.I.A.

E festival aki tabata pa premia e mehor bos, kier men e muchanan por a kanta kua kantika ku nan tabata kier.

Partisipantenan a bin for di tur e seis islanan di Antias.

Pa Korsou a bai Bettina Rous, ganadora di un di e festivalnan di aki un par di aña pasá; Carol Pieters i Valesca Gressman, tur dos bos nan hopi konosi pa boso.

E hurado ku a saka e tres premionan, esta prome i di dos i e kantante di mas popular, a skohe komo ganadora Sandra Croes, kende tabata ganadora di e delaster festival di kanto na Aruba. Sandra a sali e kantante mas popular tambe.

I komo numero tres nan a skohe Valesca Gressman di Kòrsou.

Un pabien nos ta manda na tur e partisipantenan, sea ku nan a gana o no. Nan tur a hasi un gran trabou.

Dushi di chukulati i pinda

Nos mester di:

3 repi di chukulati sea di lechi of esun marga.
1 kuchara i mei di manteka
1 kuchara di rasenchi hel grandi
2 kuchara di pinda (tota òf di bleki) pero sin salu.

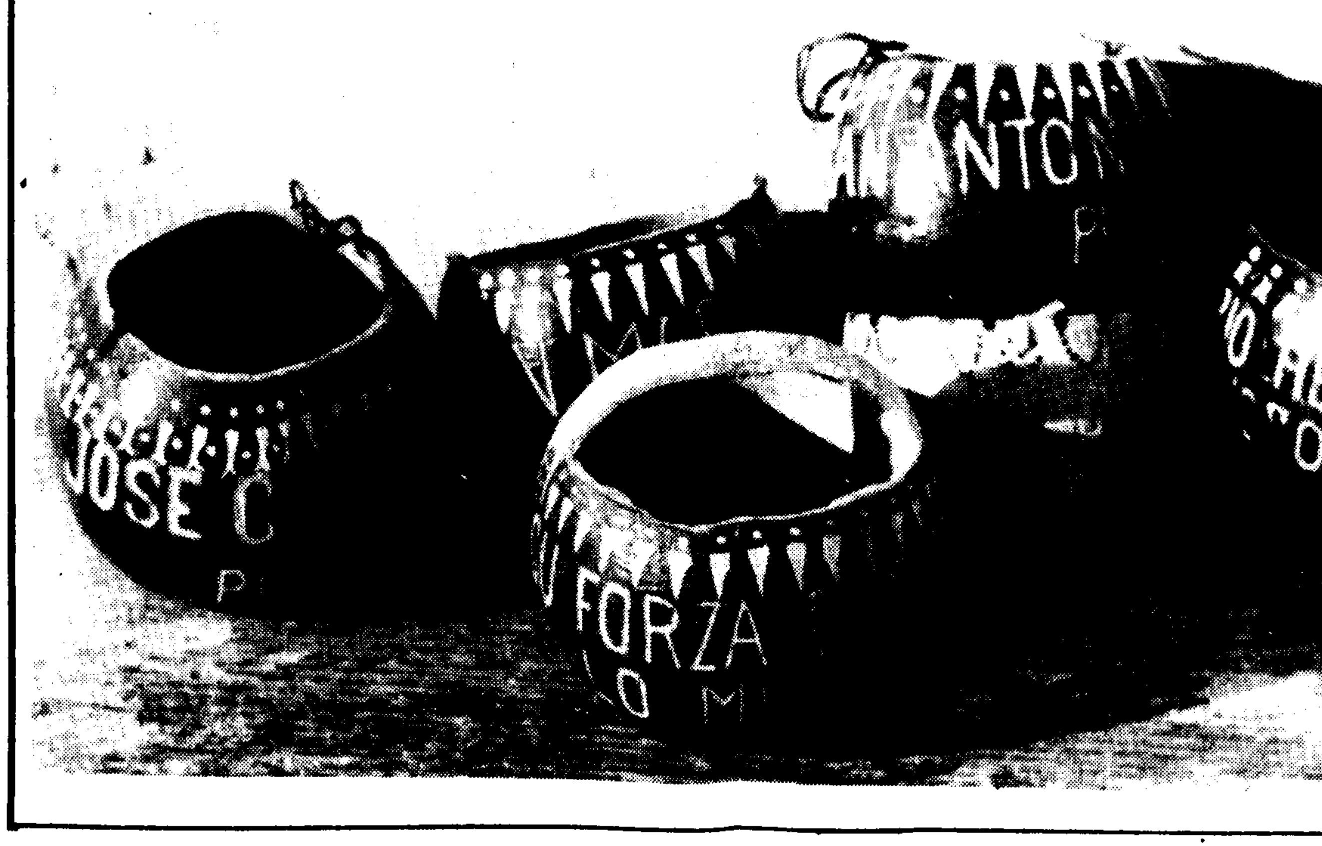
Pone kla:

1 wea chiki
1 konchi grandi
1 kuchara di palu
2 kuchara pareu
pida aluminium fòli.

1. Kibra e chukulatinan na pida pida.
2. Pone e pidanan den e wea i pone e wea aki den e kònchi grandi ku bo ta yena ku awa herebe. (Sòru si pa e awa no lèk den e chukulati).
3. Drei ku bo kuchara di palu te ora e chukulati dirti, despues brua e manteka den dje.
4. Pone e rasenchi i e pindanan aden i brua tur kos bon.
5. Pone riba mesa di kushina un pida aluminium fòli.
6. Ku e dos kucharanan bo ta saka bola di e meskla pone riba e papel.
7. Laga e bolanan aki fria i bira duru i pone nan despues pa mas o menos un ora den frizer. Nan ta delisioso!

Weet je wat een.....is?

Ze groeien veel in de mondi's.
Men gebruikt de vruchten voor velerlei doeleinden, zowel als gebruiksvoorwerpen en ook hechtte men er geneeskrachtige waarde aan.
Bij de voorwerpen die we hier zien werden de vruchten ingesneden als ze vers waren.
Men gebruikte ze als sieradendoosjes.
Men versierde ze met teksten die heel vaak van religieuse aard waren.
We hebben het hier over de KALBAS DI MONDI en wel over de zogenoemde KALBAS FLORIA.

Clown of koning?

Jongens en meisjes,

Het zou geen echt „Jaar van het Kind" zijn, als er dit jaar geen kindertoneelstuk in de schouwburg zou worden gespeeld. Dus dat wordt dan wèl gedaan en wel door de toneelvereniging „Studio".

Misschien herinneren jullie je nog „1 + 1 = dubbel" van ongeveer 2 jaar geleden. Nou, net zo iets komt er nu weer. Het stuk heet „Clown of koning?". Het gaat natuurlijk over een clown en een koning. Maar het grappige is dat die twee dezelfde man zijn. Het is een koning die vroeger in een circus voor clown speelde en die het koning-zijn maar niks vindt. Daarom wil hij weer clown zijn.

Maar ja...... als er geen circus is, kun je niet voor clown gaan spelen. Totdat er op een goede dag toch een circus langs het paleis komt. Zal de koning er gaan kijken? Zal de koning er misschien zelfs voor clown gaan spelen? Dat zal niet zo gemakkelijk gaan, want de koning heeft een heel strenge nicht. Ze heet Eulalia en ze zal er wel voor zorgen dat dat allemaal niet zo gemakkelijk gaat.

Alle spelers — en dat zijn er heel wat — hopen dat je kunt komen kijken op 17, 18, 24 of 25 november, want dan spelen zij dit leuke toneelstuk. O ja, er wordt ook gezongen en gedanst. En misschien kom je wel in een circusvoorstelling terecht. Je weet het maar nooit.

Alle centen die de spelers verdienen met de voorstellingen gaan naar kinderen die het thuis niet zo rijk hebben of naar kinderen die niet eens een thuis hebben.

In ieder geval nodigen de koning, de clown, de circusdirecteur, de minister, de prinses en alle andere spelers jullie uit om te komen kijken naar „Clown of Koning?"

Pa motibu di polushón, preis haltu, falta di un waf espesial i bon transporte

Korsou su turismo di krusero ta move den direkshon negativo

(Skirbi pa Philip Rademaker)

E popularidad di e topico asina kontroversial di turismo di krusero ku aktualmente ta lanta kabes kontinuamente den kombersashon na Korsow - no solamente entre esunnan ku pa via di nan trabow tin konekshon ku e tipo di turismo aki, sino tambe entre e parti di publiko ku konose solamente for di artikulo i notisia - a ponemi skirbi e artikulito aki. E ta basá riba palabranan di Roderick McLeod, Vice-president Sales and Marketing di Royal Caribbean Line, ku nos konose miho aki na Korsow pa su bapornan Sun Viking i Nordic Prince, ku sa bishita nos haf ku gran regularidad. Dunando informashon tokante routa pa un cruise, Senyor McLeod a bisa: "Koordinashon di e routa ku aktividat na bordo ta determina e ambiente i e marcha di e cruise, i pa un cruise bira un eksito, e mester tin e marcha adekwá, un sierto ritmo agradable. Ora un travel agent por evalua e ritmo aki di un cruise, e por usa esei komo konsiderashon pa balotá na ki tipo di kliente di dje e por rekomendé".

Entre otro falta di bon transporte i tarifanan hopi haltu ku taxinan ta kobra, ta pone nos turismo di krusero move den direkshon negativo.

E ta sigi splikando ku un routa eksitoso ta unu ku ta inkorpora sierto variedat di eksperiensia, manera kumpramentu, bida nocturno, kasino, playa i puntonan di balor históriko. Un kos ku ta masha importante tambe, asina ela remarka, ta atrakshonnan tipiko uniko, sitando komo ejmepel e arkitektura hulandes kolonial di Willemstad i e saltonan di awa na Ocho Rios.

Pueronan di komprá ta wordu evalua riba kon nan preisnan ta kompara ku otro areanan, i ku si e negoshantenan ta dispuesto di para tras di kalidat di nan produktonan. Dos puerto di kompra importante den Caribe ta St. Thomas i Korsow, pero planeadónan di routa sá masha bon tambe ku pasaheronan ta sinti nan atraé pa oportunidatnan di kompra uniko den otro hafnan, mabera ambar na Puerto Plata i perfume ku skarf di seda na Martinique. Hopi linea di cruise, asina McLeod a bisa, tin routa ku ta varia. Pero Royal Caribbean ta sinti ku pa stablese un programma eksitoso, mester elabora un routa basiko i adheri na dje. Pa cruisenan di shete dia por bende bon, e puertonan mester ta bon konosi, pasobra mayoria di e biaheronan, por lo menos segun Royal Caribbean su eksperiensia, ta hende ku ta bai cruise pa prome biaha.

EXPLORA

Routanan mas largu por inklui puertonan menos konosi pasobra pasaheronan veterano ta gusta eksplora un loga nobo pa promé biaha. Naturalmente pa un puerto wordu konsidera pa inkluyé den un routa asina ela sigi, e mester por kumpli ku reglanan masha strikto di seguridat den nabegashon. Esun ku ta enkarga ku valuashon di puerto nan na Royal Caribbean ta Kapitan Aage Lindstad, vice-president Marine Operations. E faktornan ku e ta konsidera, ta p.e. kapasidat di e haf pa akomoda e cruise-ship durante tur tempu di anya, profundidat i anchura di e kanal, tamaya di e "turning basin", fasilidat di dok, fasilidat di maramentu na pier, e kondishonnan djesei, tipo di gangway i presensia di awa potabel. Lindstad a mustra tambe ku: "Un dje kondishonnan importante pa nos ta si por mara e barku na waf, na loga di pafo riba anker. Komodidat i seguridat dje pasaheronan den e puerto tambe ta un dje puntonan ku kompanianan di cruise ta tene kwenta ku ne. Tin un staff ta check e posibel puertonan pa sigura sufisiente servisio di emergensia manera dokter, dentista, hospital i presensia di ambulans. E kalidat dje ekskurshionnan na tera ta otro kos ku mester tene debido kwenta kune, sigun McLeod pasobra ku nan un cruise por para of kai.

Faktornan ku e planeadonan di cruise ta usa pa disidi e routa ta inklui puntonan di interes, kantidat di parada pa sosega, i e kombinashon di sightseeing, kumpramentu i loganan di interes historiko.

Nan ta mira tambe si tin diferente tipo di vehikolu pa transporte i si tin kos manera asosiashon di tour guide i programma di training pa guide. Tournan na tera ku mayor parti di cruise operator ta ofrese, inkluyendo Royal Caribbean, ta wordu opera door di kompanianan lokal independiente, i pesei mester paga masha tinu pa skohe esunnan di mas konfiansa i miho ekipa. Ora un puerto ta kumpli ku tur e eksihensianan menshona, ta evalua den termino di posishon geografiko, i mira si e ta pas den e routa kompleto. Por ehempel e distansha di puerto pa puerto mester permiti e barku nabega ku un velosidat komfortabel, usando na mes un tempu koriente di laman i bientu mas benefisioso posibel. E puertonan mester tin distansha adekwá tambe pa duna e pasaheronan chens di sosega riba laman prome nan yega e siguiente brote di aktividat na tera.

Sigun McLeod, "E programma tantu na tera komo na bordo mester ta koordina pa komfort dje pasahero," i ela mustra por ehempel ku e prinsipal aktividatnan nokturno na bordo no ta planeá pa tuma luga despues di dianan yen di kansansio na tera, sino komo klimaks eksitante despues di dianan di sosiegu riba laman grandi.

McLeod a hala atenshon ariba ku un factor importante pa un agente di biaha konsidera prome ke rekomenda un cruise ta si nan tin puerto alternativo prepara pa si akaso mester tin kambio di repente den e itinerario. "Ta solamente ora un agente sa ku un linea ta paga tinu kon e ta evalua su puerto nan i traha su itinerario, e por rekomenda e linea ei ku konfiansa", asina McLeod a mustra.

Un ruta eksitoso pa un bapor di turista mester inkorpora sierto variedad di experiensia; tambe un bida nocturno.

KORSOW

Ku nos konsidera ku na Korsow aki nos tin praktikamente tur loke ta wordu menshona komo prerekisito pa ta un haf preferi, lo no tin motibu pa nos turismo di krusero ta move den direkshon negativo. Tog t'asina ku den ultimo anyanan e tipo di turismo aki, kontrali na otro tiponan di turismo ku nos ta risibi aki a bai atras persiptibelmente. Kiko lo por t'a motibunan? Pa kuminsa mester konstata ku turismo di krusero den nos region generalmente a bai atras. Esei ta debi na faktornan manera e krisis di energia, introdukshon di buelonan barata entre Merka i Europa, i subida fromal di preis di konbustibel, ku na nan turno a kowsa ku hopi barku di turista a wordu saka for di sirkulashon i diferente kompania di cruise a bai fayit. Tambe motibunan mas spesifiko manera e hecho ku durante '78 La Guiara no por a akomoda bapor di turista, lokwal a pone ku esunnan ku no por a bai aya mas no tabata bini Korsow mas tampoko.

Tabatin kosnan ku a wordu remedia, manera p.e. e gastunan di haf relativamente haltu ku nos tabata kobra aki, pero ku mientras tantu a wordu baha door di gobiernu komo atrakshon special p'e barkunan di turista. Efekto dje media positivo aki lo nos no sinti ta aki un dos anya asina, pasobra e routanan ta wordu traha hopi padilanti.

POLUSHON

A keda sinembargo basta punto negativo ku te ainda no por a wordu solusiona, i ku tog tin gran influensia riba e kantidat di bapor di turista ku nos por hanya aki. Lagami menshona porehempel e polushon formal ku tin den nos haf, ku ta kowsa barkunan ku drenta aki blanku-blanku pa sali tur sushi di zeta, i e falta di un waf especial pa barku di turista, riba kwa tin tur e fasilidatnan necesario. Awor aki turistanan mester pasa mei-mei di sushi, kaha, loader i container ora nan baha for di nan barku.

Tambe e falta di transp[illegible] bon i no muchu karu den [illegible] nan ku airkondeshen, e ta[illegible] nan hopi haltu pa kareda [illegible] tiku ku taxinan mester kob[illegible] e falta di sightseeing tour [illegible] organisa i interesante ta t[illegible] den nos desventaha. Mas [illegible] belma ta p.e. e hecho ku pre[illegible] artikulonan turistiko den [illegible] pakusnan ya no por kompet[illegible] preisnan na otro islanan [illegible] Karibe. I pa korona obra [illegible] hende por mira kon deskw[illegible] nos siudat ta parse ku tur[illegible] ruinanan, i kon dia pa dia [illegible] isla ta bira mas sushi. Ta be[illegible] ku Korsow tin hopi atraks[illegible] pa barkunan di turista. Ma t[illegible] ten ku no remedia tambe e p[illegible] tonan ku ta kowsanan di k[illegible] sin bin, nos lo no por spera[illegible] kompanianan di cruise lo [illegible] bishita nos ketu bai sin pu[illegible] buska otro luga miho. After[illegible] pa planea ruta di cruise-ship, no por bai tras di mapa so.

Tert di galiña

Recept van Bunchi Römer

Benodigd:

Oven: 350 en 375
Tijd: 30 min.-350
15 min.-375
Voor: 6 à 8 personen.

A. VOOR DE KORST:
- 2 cups bloem
- 1 theelepel bakpoeder
- ong. 1 theelepel zout
- 2/3 cup ijskoude boter of margarine
- 5 à 6 eetlepels ijskoude melk.

B. VOOR HET VULSEL:
- gesmoorde kip (1 pond), aan stukjes gesneden
- 1/2 cup saus, waarin de kip gesmoord is
- 1 klein blik mixed vegetables
- 1/2 eetlepel rozijntjes
- 1/2 eetlepel kapertjes
- 1/2 eetlepel aan schijven gesneden, gevulde olijven
- 1/2 eetlepel picallilli

BEREIDINGSWIJZE:

1. Vermeng de ingredienten genoemd onder A., met uitzondering van de margarine en de melk.
2. Met twee messen, of met een speciaal daartoe bestemde "pie cutter" de boter of margarine in het A.-mengsel snijden, totdat de bloem, vermengd met het vet op kleine doperwtjes lijkt. Ga hierbij heel vlug te werk. Het vet mag niet smelten.
3. Voeg de ijskoude melk, al roerende met een vork, aan dit mengsel toe.
4. Met DE VINGERTOPPEN het deeg heel vlug kneden, op een met bloem bestoven plank. Raak het deeg niet teveel aan, daar de lichaamswarmte het deeg vettig maakt.
   Verdeel het deeg in tweeën en voor minstens ongeveer een half uur in de koelkast wegzetten.
   Na verloop van de koeltijd wordt de ene helft van het deeg tussen twee vellen met bloem bestoven boterhampapier uitgerold en wordt een "tèrt" vorm (vuurvast) van 9 inch ermee gevoerd. Indien het vulsel nog niet klaar is, wordt deze vorm weer in de koelkast weggezet.
5. De ingredienten onder B. genoemd worden met elkaar vermengd en in de gevoerde vorm gedaan.
6. De andere deeghelft wordt eveneens uitgerold en wordt gebruikt als deksel voor de "tèrt". Alvorens de tèrt te bedekken worden er spleten of gaten in het deeg gemaakt om de stoom tijdens het bakken te laten ontsnappen. De beide deegranden stevig op elkaar drukken en een mooie rand voor de tèrt rollen. Om een glanzende korst te maken, moet men de bovenkant met wat melk bestrijken.

REMITIDO

Kaweta a pasa niskir.....

Den un di su kuentanan-pa-mucha, ku ta figurá den su kolekshon "Ora solo baha", Pierre Lauffer ta uza e palabra KAWETA den un nifikashon un poko straño, alo menos straño pa ami. E frase di Lauffer tá: "E otro páranan, ku tábata mashá kaweta pa tende kon e kos ta kaba, a hinka nan tras (1)". Es desir, e páranan KER A SA kon ta (bay) para.

Ta parsemi ku den e kaso akí e palabra propiá lo meste tá: NI(W)SKIR, derivá di ulandés: NIEUWSGIERIG i no KAWETA, derivá di spañó: alcahueta (árabe: alkauwad=rufián).

Pero no ta Pierre Lauffer so ta uza kaweta den e sentido ey. Tin mas hende, tambe algún periodista, ku ta den e mes eror. Ban analisá un par di detaye i sirkunstansha relashoná ku uzu (i abuzu) di e sustantibo KAWETA na papiamentu.

Komo m'a menta periodístanan, lo mi ke kuminsá ku bisa ku tábatin un periodísta ku sí a uza e palabra kaweta den su nifikashon original i présis na papiamentu. E periodista akí tábata publiká un sekshon jamá: "Klabu Kayente" ku é tábatin firma ku seudónimo KAWETA (2). I é tábatin rasón pasobra, DESPUES di a hasi ko'i ni(w)skir kana buska notisia, é tábata pasa e notisia ey, ku su komentario, komo KAWETA. E tábata NI(W)SKIR BUSKANDO pa sâ; é tábata KAWETA KONTANDO loke é sâ.

Un ehèmpel kla di uzu (korekto) di KAWETA a keda dokumentá den un poema di mi (dediká na) "Fòrnu di Kalki", publiká den mi kolekshon KU AWA NA WOWO (3). E pasashi ku mi ta referí n'é ta esaki (4):

....."Kinikintèr pa n' kaba
rosea sémpr nobo 'i bjentu
— no pa KAWETA so, ma tambe
pasó' é sâ loke m'a sinti —
TA BATI BLEKI baj
i t'aj kontami kuchi-kuchi
kón nan a ultrahabo, Fòrnu,
te nan a lagabo morto un día,
durante mi owsènsja"....

Awendía e dos konseptonan akí ta perdiendo forsa; nan ta bay hañando un otro nifikashon, un otro kontenido, pasobra un eror di prinsipio no a ser koregí i hopi hende a kere ku KAWETA ta nifiká "nieuwsgierig" es desir deseoso pa sâ kos. Nó; kaweta ta nifiká hende ku ta gusta bisa kos, gusta reda kos, pasa waya.

Ta natural ku e palabra kaweta, na papiamentu, tin e nifikashon ey pasobra é ta derivá di e palabra spañó alcahueta ku, na su bes, ta derivá di árabe: AL-KAUWAD ku ta nifiká: rufián, hende di mala entraña, ku bo no por konfia.

Pa e palabra "alcahueta" (alcahuete) spañó tin un otro ku ta bisa mas kla kiko hende ta men, esta CORRE-VEDILE (tambe: correveidile) pa un hende ku ta "hiba i trese" redu, notisia, waya; un chismoso!

Talbés e komentario kòrtiku akí lo por sirbi pa hala atenshon riba e mal-uzu di kaweta den nos mes lenga espesialmente den sírkulo di esnán yamá pa skirbi nos lenga konstantemente (i ku mas puresa i propiedat): periodista, eskritor i dosentenan di papiamentu.

Si nos no rekohé bela na tempu, nos barku ta kana derechitu asina subi tera, bay pega....

LUIS H. DAAL

Den Haag, òktober di 1979

1. Ora solo baha, pag. 14 — regel 4. (Publiká pa Librería Salas, 1968-Kòrsou).
2. Den semanario La Unión tábata sali e tempu ey un seri di komentario firmá pa "K.Weta"(=kaweta); tábata, mi amigu defuntu Siro J. Cardoze kende, komo K.WETA, tábata konta i komentá (sin miedu) tur kos den nos komunidat.
3. Luis H. Daal: KU AWA NA WOWO (Poesía); Editorjal "Lusafè", Kòrsou, 1971.
4. Den su ortografía original di e tempu ey (1971).

Aklarashon

Ora den kurso di tempu, un hende kambia di pareser, ta hustu, si é ta serio i honradu, pa é splika kuá ta e motibu o e sirkunstanshanan ku a indusié na kambia di opinion o di pareser.

P'esei awe mi ke deklará ku, kontrali na loke m'a bisa hopi añ' pasá — esta ku lo mi sigui uza e ortografía ku e komishon "Fo'i hopi, un so" ku mi tábatin e previlegio, e responsabilidat i honor di presidí na 1960/1961 a presentá (embanu) na Gobièrnu di Antíanan Nerlandés —, di awó padilanti lo mi uza pa tur mi publikashonnan na papiamentu e ortografía konosí komo ortografía Romer/Maduro (1972) manera ela keda modifiká pa komishón Jonis (1975).

Mi desishón tá, alabés, un akto di umildat sientífiko, no di rastrería polítiko ni kloudikashon oportunista. Tuma nota.

Anke linguístikamente mi por defendé perfektamente e sistema ortografía (basá riba fonología i fonétika REAL di papiamentu) ku mi mes a 'boga p'é durante tur e añanan ku a pasa desde 1961 te awe, mi ta oasa awó pa ortografía Romer/Maduro pasobra: a) *Gobièrnu no tin fin di disidí seriamente i b) e konseshonnan ku e ortografía akí ta hasi na etimología i na algún otro konsiderashon práktiko, no ta representá ningún opstákulo linguístikamente inaseptable pa mi ni no tá ningun violashon di realidat linguístiko di nos lenga.*

Mi ta konfia, enfin, ku Gobièrnu antiyanu — maske ta awó den lat ku por fin nos ke tuma medídanan impopular sin nos man tembla — lo por tin e kai-kai di atmití funkshonalidat práktiko i base sosio-linguístiko di ortografía Romer/Maduro/Jonis i ku lo é disidí ku man firme optando pa loke ta bai ser mas benefisioso pa nos pueblo, sin servilismo siegu na un ínfula di grandesa trasnochá, pa puru interés polítiko partidista.

I awó mi ta pidi atenshón pa un artíkulo relashoná ku nos lenga, ku, pa promé biaha, mi ta skirbi uzando ortografía Romer/Maduro/Jonis ku m'a resolbé di respaldá,sin drei mira atrás.

LUIS H. DAAL

ıffrouw Marie Leckie:

:k heb meer kinderen dan welke moeder ook

LLEMSTAD — Er zijn verschillende manieren waarop iemand beroep kan opvatten. Als regel is het een onderdeel in iemands n, maar soms gebeurt het dat men zijn werk buitenshuis centraal en alles ombuigt naar dat ene punt. Zo iemand is juffrouw kie. Officieel heet deze nu 70-jarige onderwijzeres Julia Marie kie. Maar toen ze onlangs een reunie van oud-leerlingen organide, deed ze dat simpelweg onder de naam juffrouw Leckie, wat n maar kon omdat deze naam in de loop der jaren een begrip eworden in onze gemeenschap. In haar eenvoudige huis aan de ijestraat lacht ze breeduit vanuit een gemakkelijke stoel: „Ik voel me gelukkig.... als ik weer op de wereld kwam, zou ik weer voor onderwijzeres kiezen. Ik geloof dat dat komt omdat ik altijd heb geprobeerd tevreden te zijn met wat ik heb. Een man heb ik nooit gehad en ook nooit kinderen helemaal alleen van mij. Maar daar staat tegenover dat waar de meeste moeders maar een paar kinderen hebben, ik er op zijn minst een paar honderd van heb. Op straat word ik aldoor gegroet, ze bellen me thuis, soms nemen ze me mee uit; ik krijg zoveel warmte en hartelijkheid van mijn oud-leerlingen.... daarom ach nee meid, ik voel me nooit alleen, net zoals ik ook nooit het gevoel heb dat anderen meer in het leven hebben gehad dan ik."

ar deze spontane attenties haar leerlingen zijn niet aar uit de hemel komen val- Juffrouw Leckie was méér simpelweg onderwijzeres. -leerlingen vertellen: „ze wel streng, in sommige dinzelfs overdreven. Zo mocht bij haar geen sieraden draterwijl ze duidelijk haar uring liet blijken als kleding haar zin niet degelijk ge- was. Make-up was uiter- uit den boze. Maar daar d weer tegenover dat ze als e juffrouw van de hele ol in de vakanties met de klas ging kamperen; hele- l op eigen initiatief en heaal door haarzelf georganird. Soms nodigde ze ook de klas uit om bij haar thuis komen slapen. Oergezellig, alkamers lagen dan vol met malsen. Onder haar leiding kook- we dan allemaal samen. ns organiseerde ze ook wanmarsen om het Schottegat n. Kijk, dat zijn hoogtepunten, dingen die je op de een andere manier je hele leven t meer vergeet."

IJZEN

en andere leerling weet zich herinneren: „Wat op mij te indruk maakte was het feit in haar klas prijzen werden geven aan de kinderen die het dat hadden gewerkt. Dus niet r de beste cijfers, niet voor knapste kinderen, maar voor genen die alles op alles hadden zeten zetten om het te halen. ze legde dit alles uit aan de e klas op een manier dat het or iedereen begrijpelijk was, dat er geen onderlinge wedr en jaloezie zou onstaan." Veer een andere leerling haalt nnikend op: „Als ze woedend rd in de klas, en dat gebeurde gal eens, kregen we strafwerk niet weinig ook. Hele boeken besten we overschrijven. Aln niemand deed het, want je st dat ze er nooit om zou vran."

uffrouw Leckie houdt van nderen, op haar hele eigen mar dus. Op het eerste gezicht mt ze vaak bars en streng er, maar dat is alleen maar buitenkant. Zelf zegt ze hierer: „Ik ging door voor een le strenge juffrouw, maar dat k alleen maar zo. Zo nu en n. Ze zegt ook niet voor niets t ze weer voor onderwijzeres u kiezen als ze weer op de reld kwam. Ook kinderen uit buurt werden en worden nog or haar opgevangen. Haar hele en heeft ze bijlessen gegeven. regel vroeg ze daar vijf guln per maand voor waarbij het d iedere dag les kreeg. Heel k ook wilde ze niet van taling weten. Juffrouw Lec: „dat is allemaal voor mij oit een punt geweest omdat d in mijn leven een heel dergeschikte rol speelt. Zoje ziet is mijn huis heel eenudig, eigenlijk zonder enige ke. Sieraden draag ik nooit van mijn kleren heeft men er dan eens gezegd dat ik enlijk evengoed meelzaken u kunnen dragen omdat al jn jurken recht toe recht n zijn. Het enige waar ik geld n uitgeef is reizen. Maar dat d ik een zinvolle manier om d te besteden. Je groeit ervan je iedere keer opnieuw dere landen en mensen met ak totaal andere leefwijzen mentaliteiten leert kennen. t helpt je ook om beter les te nnen geven, vooral wat betreft rdrijkskunde en geschiedenis". Behalve talloze kleinere reizen eft juffrouw Leckie een wedreis van vijf maanden geaakt. Nu, op 70-jarige leeftijd erweegt ze, net terug van een aand New York, een tweede ereldreis. Vermoeiend? Welnee, ben nooit ziek. Zolang ik leef l ik actief zijn. Ze hebben me atst ook gevraagd om weer or de klas te gaan staan. En loof als het echt moet durf ik t weer aan."

Dolle pret bij het ophalen van oude schoolherinneringen en het zingen van vroegere liedjes op de reunie, die door velen werd aangegrepen om weer even terug te gaan naar de onbezorgde schooltijd van toen.

MENTALITEITS-VERANDERING

Het grootste probleem van onderwijzeres Marie Leckie op de scholen anno 1979 is niet het lesgeven op zich als wel de mentaliteitsveranderingen die hebben plaatsgevonden en die ze zich niet meer eigen kan maken. Voor de manier waarop de onderwijzer van nu zijn taak opvat kan ze niet altijd waardering opbrengen. Men maakt er zich te gemakkelijk vanaf, vindt ze, men geeft niet genoeg het goede voorbeeld, men realiseert zich niet voldoende dat de leerkracht naast het bijbrengen van leerstof ook nog een opvoedende taak heeft. Ook het invoeren van Papiaments in het onderwijs kan haar goedkeuring niet wegdragen, maar kritisch als ze is, ook ten opzichte van zichzelf houdt ze terdege rekening met de mogelijkheid dat met het ouder worden haar souplesse en aanpassingsvermogen aan de snel veranderende wereld om haar heen afneemt. Reden waarom ze eigenlijk van mening is, dat tenzij haar hulp zeer dringend nodig is, ze nu het liefst de rol van zwijgende toeschouwer in zou willen nemen. Want hoewel ze een enorme dosis energie bezit, heeft het leven niet nagelaten daar ook ruimschoots aanspraak op te maken.

TELEURSTELLINGEN

Net zoals de meeste mensen zijn ook haar teleurstellingen niet bespaard gebleven. Een van de moeilijkste te verteren was misschien wel dat Suriname, haar vaderland, het haar onmogelijk heeft gemaakt haar diensten in te zetten voor het Surinaamse kind wat haar oorspronkelijke bedoeling was. Toen ze in 1934 naar Suriname terugkeerde na haar hoofdakte in Nederland te hebben gehaald, ging ze vol enthousiasme voor de klas staan. Blij dat ze aan de slag kon, blij dat ze haar akte had gehaald, want zoals ze zelf zegt: knap ben ik niet, wel ijverig. Ik heb altijd geweldig veel moeten studeren".

Het duurde overigens drie maanden voordat ze werk kreeg aan de Sybesteinschool in Paramaribo. In de 5 jaar Suriname die toen volgden zou ze worden geconfronteerd met kleinburgerlijke jalouzie, kwaadsprekerij en anonieme brieven, die haar uiteindelijk deden beslissen om verder te kijken wat de wereld te bieden had. Een vakantie op Curaçao leerde haar dat de sfeer hier beter was.

„Ik wil Suriname niet afbreken", legt juffrouw Leckie ernstig uit, „misschien had ik pech, misschien lag het ook een beetje aan mij, dat ik niet genoeg water in de wijn kon doen, maar mijn mentaliteit van een zakelijke verantwoorde benadering van het onderwijs kwam in die tijd op Curaçao beter aan zijn trekken dan in Suriname."

Zo begon juffrouw Leckie haar Curaçao-carriére in 1940 aan de Willem de Zwijgerschool. Maar het langst heeft ze toch gestaan (23 jaar) aan de Wilhelminaschool. Van die school kwamen ook de meeste oud-leerlingen die haar reunie van een paar maanden terug bijwoonden. Maar ook aan de BLO Blenchieschool heeft ze na haar pensioen 5 jaar gewerkt.

KRITIEK

En nu, met haar 70 jaar, begint ze zich heel voorzichtig terug te trekken. Zo nu en dan doet ze een uitspraak die duidelijk maakt dat het haar niet allemaal even gemakkelijk afgaat.

Een reunie van oud-leerlingen, een paar maanden terug door juffrouw Leckie georganiseerd werd een groot succes. Liedjes uit de oude doos werden vol enthousiasme gezongen. Helemaal links op de foto oud-leerlinge Maria Liberia-Peters en uiterst rechts Rudy Plaate. In het midden met bloemetjesjurk juffrouw Leckie.

Eigenlijk wil ze geen kritiek meer leveren, maar het is er toch als ze weifelend zegt: „Ik heb me altijd zo ingezet voor mijn kinderen, ook na school... en als je ziet wat ze nu voor bijlessen vragen, ...en ik voel dat ik niet meer pas bij de tegenwoordige mentaliteit... en ik vind dat ouders meer aandacht aan hun kinderen moeten besteden. Kineren worden veel meer dan vroeger aan hun lot overgelaten.... maar ach, misschien ben ik te oud geworden om het allemaal te kunnen volgen."

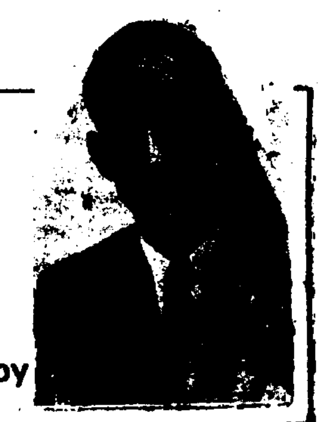
Moeder bijt tijger

KOEWEIT — Een moeder in Koeweit heeft haar 10-jarig dochtertje uit de klauwen van een tijger gered door het beest te bijten. Dit heeft het Koeweitse dagblad Al-Qabas gemeld.

Toen het meisje dicht bij de tijgerkooi in de dierentuin speelde, haalde het dier uit en nam haar hoofd tussen zijn poten. De moeder beet toen de tijger en griste het kind weg. Het kind verloor een grote pluk haar daar de tijger een klauw in haar paardestaart had vastgezet.

Moeder en kind moesten behandeld worden wegens een shock.

Verworpen Vaderland

door René de Rooy

In "Verworpen vaderland" beschrijft de Surinaams/Antilliaanse auteur René de Rooy (1917-'74) zijn leven. In het eerste deel behandelt hij zijn jeugd in Suriname, in het tweede deel de gelukkige Curacaose jaren en in het slot zijn teleurstellende terugkeer naar Suriname. "Verworpen vaderland" verschijnt bij Uitgeverij Meulenhoff. Exclusief voor de Amigoe vandaag een fragment uit het derde deel.

De ene vingerwijzing volgt op de andere.

Dokter Valvliet heeft zich in zijn kliniek vergrepen aan een jong meisje. Hij wordt door een woedende moeder aangeklaagd en moet twee jaar brommen. Als hij vrij komt, wordt hij op grootse wijze ingehaald. De wachtkamer van zijn kliniek zit vol bloemen: zo rehabiliteert men hier de man die zijn ambtseed schond.

En de nieuwsmakers gaan voort.

Notaris Boorman heeft de gemeente voor een half miljoen of meer opgelicht: vijf jaar later is hij direkteur van het volkshuisvestingsplan.

Krantebericht:

Een Chinese winkelier schiet een vrouw te hulp die op de hoek van zijn donkere straat wordt aangerand. Met een eind hout brengt hij haar belager een slag toe op de arm, die breekt. De winkelier wordt tot drie maanden hechtenis veroordeeld, maar de aanrander die zijn doel nog niet had bereikt, gaat vrijuit.

Enkele weken later wordt een meisje door een zestal schooiers gegrepen en in een leegstaand huis tot bloedens toe verkracht.

Een goede ziel die zich over een dakloze zwerver ontfermt, wordt door deze van zijn platenspeler beroofd.

Een onderwijzer die het hoofd van zijn school aanbrengt wegens fraude bij de examens ten gunste van een leerlinge die inging op zijn perverse uitnodiging in ruil voor een voldoend cijfer, wordt op nonactief gesteld: het schoolhoofd blijft gehandhaafd.

Een minister van handel importeert en exporteert produkten in transakties die op hoogst verdachte wijze worden gefinancieerd. De redakteur van het blaadje "De rode stem" die deze dingen aan het licht brengt, wordt voor het gerecht gedaagd wegens belediging van de gezagsdrager. Na enkele weken in een ongure cel gezeten te hebben, gaat de redakteur vrij uit. Zijn in beslag genomen stencilmachine wordt hem zelfs teruggegeven, maar doet het jammer genoeg niet meer.

Een regeringsgezind dagblad weigert pertinent een vals en lasterlijk bericht te herroepen, omdat het in dit land niet de usance is.

Een direkteur van een departement wordt uit zijn funktie ontslagen, omdat hij weigert mee te spelen met zijn minister die bezig is zich te verrijken op kosten van de belastingbetalers.

Ik heb niet gezegd dat deze opsomming lang zou zijn, maar zij is het, en dit is slechts een greep uit de vele gebeurtenissen die de vaderlandse pers vervuilen, het is slechts een monster zonder waarde van een land zonder burgers.

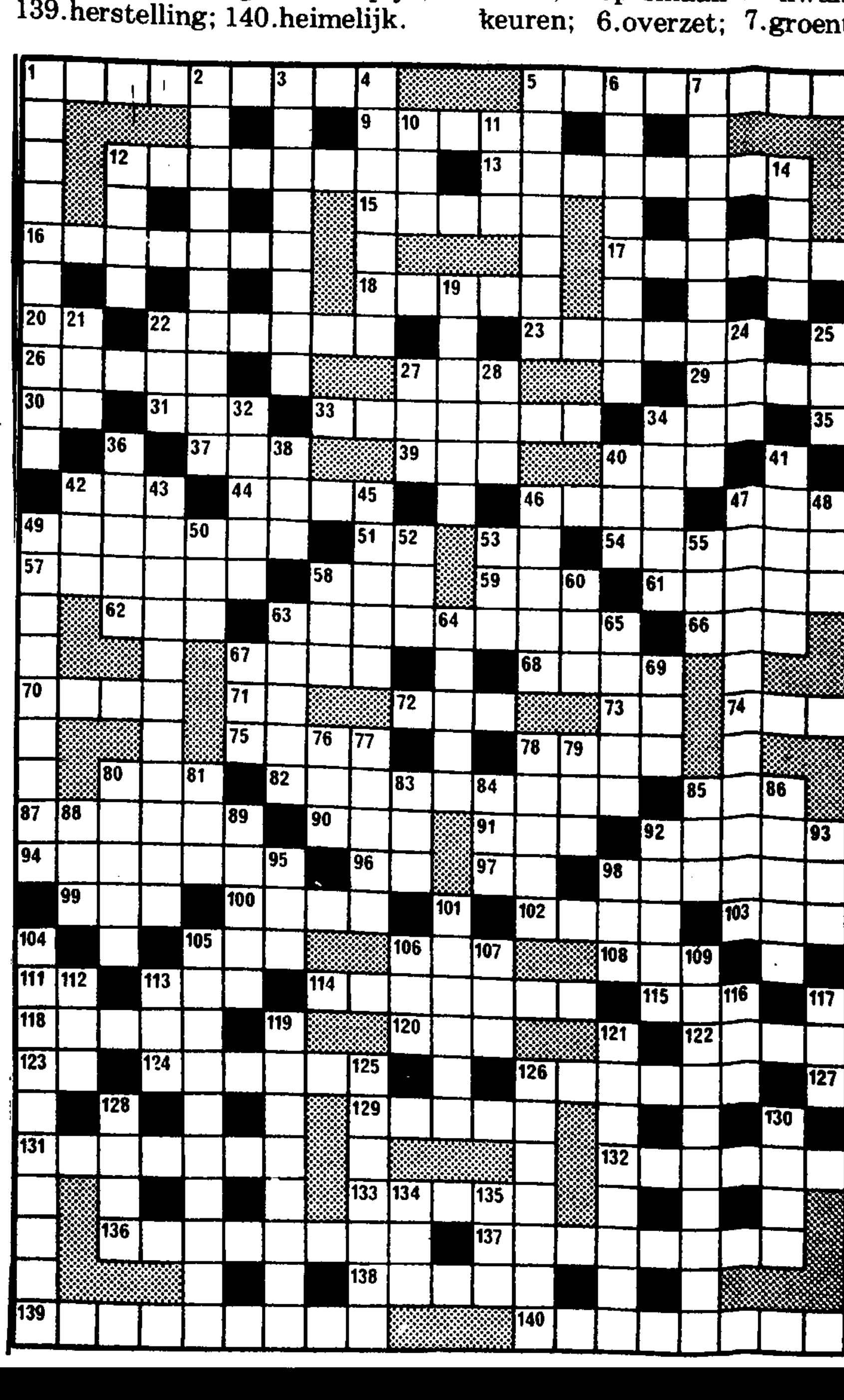
Geen burgers, neen, slechts een samenveegsel, een ratjetoe van afval, reeds aangevreten door de verrotting. En wat nog onbedorven wil voortbestaan wordt bedreigd met vergiftiging en verrotting en dood.

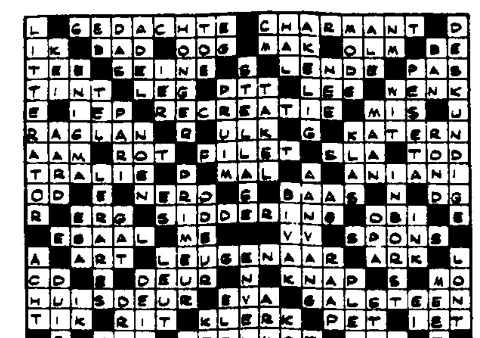
"Verworpen Vaderland" werd voor de Amigoe bewerkt door B. Jos de Roo.

Amigoe kruiswoord puzzel

HORIZONTAAL: 1.bak voor oud papier; 5.papierklem; 9.herfstbloem; 12.vermeerdering; 13.middagmaal; 15.familielid; 16.wisselgeld, pasmunt; 17.bewaarplaats v. vis; 18.uitgelezen deel; 20.klein kind; 22.plat, alledaags; 23.deel v.e. breuk; 25.deel v.d. bijbel; 26.grond; 27.familielid; 29.biersoort; 30.waterstand; 31.scheepsvloer; 33.geldhandelaar; 34.belemmering; 35.rondhout; 37.houten kom; 39.Soc. Ec. Raad (afk.); 40.boom; 42.sterke drank; 44.vaartuig; 46.afval v. verbrande steenkool; 47.por, stoot; 49.verlegen, benauwd; 51.oude lengtemaat; 53.reeds; 54.elk geluid hoorbaar; 57.schets, artikel; 58.vr. munt; 59.klein vertrek; 61.leerbereider; 62.deel v.e. boom; 63.bergplaats v. vaartuigen; 66.bar, zeer; 67.steenmassa; 68.soort etagewoning; 70.zak; 71.deel v.d. bijbel; 72.familielid; 73.muzieknoot; 74.natuur; 75.muziekteken in de psalmen; 78.gang; 80.pl. in Drente; 82.soort bloementuin; 85.ongeluksgodin; 87.onwaarheid; 90.royaal; 91.houding; 92.ruimtelijk; 94.legerafdeling; 96.bolgewas; 97.pers. voornaamwoord; 98.heraut van Troje; 99.Ind. Chinees; 100.waterplas; 102.stuurinrichting; 103.opschik; 105.Ned. rivier; 106.atmosfeer (afk.); 108.teugje; 111.gereed; 113.kledingstuk; 114.vis; 115.voertuig; 117.voedsel; 118.vr. roofdier; 120.vruchtennat; 122.wereld; 123.oude lengtemaat; 124.pl. in N-Holland; 126.gesar, geplaag; 127.maanstand; 129.elk; 131.schoolonderricht; 132.afkeer; 133.gesponnen draad; 136.gelagkamer; 137.leiding v.e. onderneming; 138.napijn; 139.herstelling; 140.heimelijk.

VERTICAAL: 1.bergruimte voor regenscherm; 2.laatste toets naar kennis; 3.steekvlieg; 4.slot; 5.op smaak en kwaliteit keuren; 6.overzet; 7.groenten; 8.vroeger stadsvervoer; 10.bevel; 11.stek; 12.grote bijl; 14.niet vroeg; 19.bijenhouder; 21.drinkgerei; 22.slaapplaats; 24.mann. dier; 25.ijzerhoudende grond; 27.gewicht; 28.houding; 32.dik touw; 34.mann. dier; 36.onverplichte goedheid; 38.nachtgewaad; 40.deel v.d. week; 41.heftig, hartstochtelijk; 42.opstootje; 43.leer v.d. ertsen; 45.interval; 46.geul, groef; 47.flink, krachtig aanpakkend; 48.vragend voornaamwoord; 49.scheepsbeeld; 50.zwarte, kleverige stof; 52.watering; 53.uitroep; 55.voegwoord; 56.werktuig voor bodemonderzoek; 58.wilde haver; 60.gestold vleesnat; 63.zuivelprodukt; 64.pl. in Belgie; 65.ontvangkamer; 67.viervoeter; 69.kraan; 76.zwaar, dik; 77.kleur; 78.kinderdoek; 79.nageslacht; 80 mankement; 81.snijwerktuig; 83.bijb. figuur; 84.mak; 85.Noorse godin; 86.aanduiding "erbij behoren"; 88.boom; 89.pl. in Frankrijk; 92.lus; 93.godin v.d. dageraad; 95.eikeschors; 98.vr. munt; 101.kuststrook; 104.uitgestorven roofdier met slagtanden; 105.iemand die laat wakker wordt; 106.grote bijl; 107.klap, slag; 109.dierenverblijf; 110.hospitaal; 112.hevig; 113.aanw. voornaamwoord; 116.spinneweb; 117.pl. in Gelderland; 119.onbeweeglijk, onwrikbaar; 121.waterbekken; 125.aanw. voornaamwoord; 126.hard gesteente; 128.afwas; 130.werelddeel; 134.papegaai; 135.pl. in Gelderland.

WINNAAR van de Kruiswoordpuzzel van vrijdag 2 november 1979:

E. Boye, Groot Sta. Martha 85, Soto, Curacao.

Hij/Zij kan zijn/haar prijs ophalen bij de Redaktie van de Amigoe, Scherpenheuvel z/n, alhier.

Oplossingen van deze week dienen vóór donderdag 15 november 1979 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of POB 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire en de Bovenwinden dienen hun oplossing vóór woensdag 14 november 1979 in te dienen: Aruba-Nassaustraat 110, Bonaire-NOTIBON, Terra Corra z/n en op St Maarten-Yolanda Croes.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Slangendiefstal

JOHANNESBURG — In een slangenpark in de buurt van Johannesburg zijn circa veertig slangen, waaronder dodelijke pofadders, pythons, boaconstrictors en anaconda's gestolen. De dieren vertegenwoordigen een waarde van 3.400 rand (ca. 8.000 gulden). De directeur van het park denkt dat ze meegenomen zijn door slangenliefhebbers, mensen die genoeg van slangen afweten om te beseffen wat zij begonnen zijn'.

Er is een beloning van 500 rand uitgeloofd voor degene die een aanwijzing geeft die leidt tot het levend terugvinden van de slangen.

ZUID—AFRIKA EN RHODESIE SPINNEN EEN WEB

Zambia vrijwel in de klem

NAIROBI — Als een machtige spin in een stalen net van spoorwegen kapselt Zuid-Afrika — met behulp van Rhodesie — het geheel door land omringde Zambia verder in. In feite hebben de Zuid-afrikanen, gesteund door hun bondgenoten in Zimbabwe-Rhodesie, nu vrijwel alle Zambiaanse verbindingen naar open zee afgesloten, behalve die ene uitweg: de spoorlijn die via Zimbabwe-Rhodesie naar de Zuidafrikaanse havens loopt.

Met alle gevolgen vandien voor een land als Zambia dat zich een frontlijnstaat noemt aan de noordgrens van het door blanken gedomineerde Zuidelijk Afrika, en dat de guerrillaleider Joshua Nkomo gelegenheid biedt vanuit Zambia in Zimbabwe te opereren.

De laatste inkapselingsmanoeuvre vond plaats, toen Rhodesische commando's de belangrijke spoorbrug over de Chambeshi-rivier op zevenhonderd kilometer ten noorden van de Zambiaanse hoofdstad Lusaka opbliezen. Dat was de grootste brug in de door Chinezen aangelegde Tazaraspoorlijn die Lusaka met de Tanzaniaanse haven Dar-es-Salaam verbindt. Omdat de aangrenzende wegbrug ook werd vernield is Zambia nu voor geruime tijd effectief afgesloten van bevoorrading vanuit Tanzania.

De gebrekkige wijze waarop deze verbinding vaak functioneerde leidden in het verleden weliswaar tot veel teleurstelling en zelfs tot Tanzaniaans-Zambiaanse wrijvingen, maar niettemin liep nog altijd zo'n veertig procent van de Zambiaanse buitenlandse handel via deze spoorlijn.

Alternatieven zijn er nauwelijks of niet meer. De spoorlijn naar het Mozambicaanse Beira aan de Indische Oceaan is na een aantal Rhodesische sabotage-acties afgesloten, terwijl de lijn naar het noordelijker gelegen Nacala ook Malawi moet bedienen en al overbezet is. Tegelijkertijd wordt de Benguela-spoorlijn die Zambia met de Angolese Lobito aan de Atlantische Oceaan verbindt onbruikbaar gemaakt door de guerrillastrijders van Jonas Savimbi's UNITA, die met Zuidafrikaanse steun in zuidelijk Angola opereren.

VEERPONT

Tot voor kort vormde de wegverbinding vanuit Zambia via de Kazangula-veerpont over de Zambesi-rivier — op het drielandenpunt Zimbabwe, Botswana, Zambia — een belangrijke doorlaat in het verkeer van en naar het zuiden. Begin dit jaar passeerden hier nog [illegible] vrachtwagens per maand, terwijl er plannen in de maak waren om de capaciteit op te voeren tot 2000 wagens. Maar afgelopen april bliezen Rhodesische commando's deze veerpont op en werd deze verbindingsweg afgesloten. In juli van dit jaar brachten de Zambianen een nieuwe veerpont naar Kazangula. Maar de Rhodesiers dreigden ook deze pont te zullen aanvallen als Zambia niet vooraf schriftelijk zou beloven dat het de pont niet zou gebruiken voor wapentransporten ten behoeve van de guerrilla's. Volgens Zuidafrikaanse wegtransporteurs die vroeger op Lusaka reden, heeft Zambia zo'n schriftelijke garantie gegeven. Maar daarna kwam Salisbury met de aanvullende eis dat Zambiaanse troepen uit de omgeving van Kazangula moesten worden teruggetrokken. Maar Zambia ontkent dat het hier troepen heeft gelegerd en zodoende bleef de veerpont buiten bedrijf. Een recent Zambiaans verzoek om gebruik te mogen maken van de veerpont bij Katima-Mulilo in Namibie, op zestig kilometer ten westen van Kazangula is inmiddels door Zuid-Afrika afgewezen.

LEVENSADER

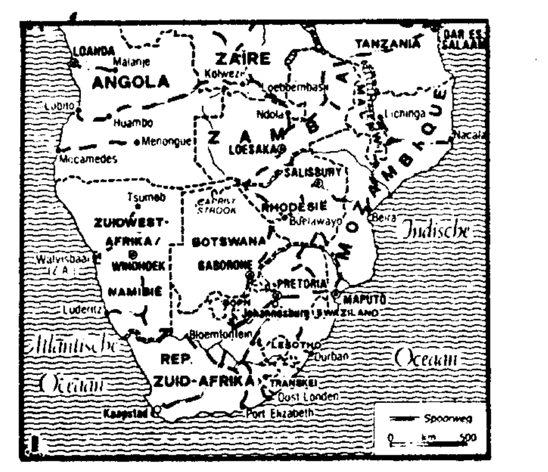
En zo is de inkapseling van Zambia — zeker na de actie tegen de Zambiaans-Tanzaniaanse Tazara-spoorlijn — nagenoeg compleet en is de spoorlijn van Zambia via Victoria Falls naar Zimbabwe-Rhodesie en Zuid-Afrika voorlopig de enige Zambiaanse levensader van betekenis met de buitenwereld geworden. Langs deze lijn moeten nu vrijwel alle mineralen uit Zambia, maar ook uit de Zairese mijnprovincie Shaba worden afgevoerd naar Zuid-Afrika. Tegelijkertijd zijn Zambia en de provincie Shaba ook voor hun 'dagelijks voedsel' grotendeels afhankelijk geworden van deze spoorlijn. Tot op heden kwamen regelmatig grote voedseltransporten vanuit Zuid-Afrika via deze spoorlijn Zambia binnen.

Deze situatie is voor Zuid-Afrika natuurlijk in tal van opzichten voordelig. Niet alleen economisch, maar ook politiek. Zo wordt een eventuele internationale boycot van Zuid-Afrika moeilijker omdat zoiets tegelijk een verwurging van Zambia en het Zairese Shaba zou betekenen, met alle onvoorzienbare gevolgen vandien voor de stabiliteit in Centraal-Afrika. Ook is het duidelijk dat de Zambiaanse politieke mogelijkheden — zoals bijvoorbeeld een toenadering tot Cuba of Rusland — worden ingeperkt.

Ook voor Salisbury kleven er zonder enige twijfel grote voordelen aan de nu ontstane situatie. Zambia is voor de aanvoer van producten afhankelijk van een spoorlijn die door Zimbabwe Rhodesie loopt. Hiermee heeft de regering van bisschop Muzorewa een enorm machtsmiddel in handen. Enige tijd geleden reeds dreigde Salisbury met economische sancties tegen Zambia, omdat het zich, naar zijn zeggen, bedreigd voelde door de infiltraties vanuit Zambia van leden van de guerrilla-beweging van Joshua Nkomo. Afgelopen maandag maakte de regering van Muzorewa bekend, dat zij daadwerkelijk de doorvoer van mais vanuit Zuid-Afrika naar Zambia, gaat stopzetten. (De mais zou ook worden gegeten door leden van het Patriottisch Front) Omdat mais het hoofdvoedsel is van de naar schatting vijf en een half miljoen Zambianen, betekent dit niet minder dan dat het land regelrecht met hongersnood wordt bedreigd.

De aanwezigheid van Joshua Nkomo op Zambiaans grondgebied wordt voor Lusaka nu wel een zeer riskante zaak. Het ligt voor de hand, dat de regering Muzorewa in de naaste toekomst opnieuw zal proberen Zambia te dwingen tot heropening van de landroute Lusaka-Salisbury via Chirundu. Zo'n heropening zou namelijk leiden tot een demilitarisering van deze route met alle militaire voordelen vandien voor het regime in Salisbury. Afgelopen juli was al tevergeefs geprobeerd Zambia tot een dergelijke heropening te dwingen. Nu het Zambiaanse isolement door de blokkade van de Tazara-spoorlijn is gecompleteerd en de Rhodesische autoriteiten het dreigen met sancties gaan omzetten in daden, begint de toestand er voor Zambia uiterst somber uit te zien. Het land zit 'in de klem', letterlijk en figuurlijk!

(Dit artikel werd overgenomen uit het Brabants Dagblad)

Alle grote levensaders afgesneden

De spoorlijn die Zambia een uitweg verschafte naar Tanzania. Een levensader die door Rhodesische commando's werd afgesneden.

Wet tegen luiheid ontoereikend

Cuba geplaatst voor tweede klassestrijd

HAVANNA — Twintig jaar na de overwinning van Castro's revolutie staan de Cubanen voor een tweede ronde in de klassenstrijd, ditmaal tegen de bureaucratie en de bevoorrechte groepen die onder het socialistisch bewind zijn ontstaan. Die verwachting is althans gewekt door recente uitspraken van leidende politici, die de "nieuwe klasse" verantwoordelijk stellen voor althans een deel van de tekortkomingen van het socialistische Cuba.

Raul Castro, minister van Defensie en "**tweede man**" op Cuba, haalde vorige week ongewoon fel uit naar leiders die zich meer bekommeren om het behoud van hun positie dan om het dienen van het volk. Die uitspraak is aanleiding geweest tot een zeer levendige discussie over de talrijke falende kaderfunctionarissen, zowel op politiek als op bestuurlijk niveau.

Castro stelde in onverbloemde taal de "onverantwoordelijkheid, de tolerantie, het gebrek aan discipline, de weekheid, de vriendjespolitiek, en de matheid van sommige vakbonden" aan de kaak. Hij kondigde aan dat maatregelen in studie zijn om te komen tot een doeltreffender bestuur van partij, staatsorganen, de arbeidersbeweging en de communistische jeugd.

President Fidel Castro had al in juli zijn ongenoegen laten blijken over de laksheid, met name in de dienstensector. Niet alleen "objectieve oorzaken" als de internationale economische crisis, de Amerikaanse blokkade of het slechte weer zijn verantwoordelijk voor de problemen waarmee Cuba kampt bij de verwerkelijking van het vijfjarenplan 1976-1980, zo betoogde Fidel Castro.

Veel ondernemingen lijden onder een plaag van absenteisme, restauranthouders leggen een minachting aan de dag voor hun klanten, zodat er lange rijen staan, terwijl er nog tafels onbezet zijn, de autobussen rijden niet op schema en de spoorwegen waren "onder het kapitalisme" efficienter, terwijl de landbouw wordt geteisterd door een bureaucratische overdaad, die sommige boerderijen met meer witte-boordwerkers dan boerenarbeiders heeft opgescheept. Dergelijke litanieen van klachten zijn gemeen goed in de pers, en worden ook herhaaldelijk door politieke leiders op de korrel genomen. "We kunnen ons niet de luxe permitteren dergelijke ontsporingen als onvermijdelijk te beschouwen", beklemtoonde Raul Castro.

Een jaar of tien geleden is een wet tegen luiheid uitgevaardigd, en de euvelen van luiheid vormen ook de moraal van het verhaal van Pinokkio, dat het marionettentheater van Havanna dezer dagen opvoert voor de Cubaanse jeugd. Maar te oordelen naar de ongezouten kritiek van Raul, broer van president Castro, is het verhoopte resultaat tot dusver uitgebleven. Hij keerde zich tegen die landgenoten die "de bevrijding van de uitbuiting hebben uitgelegd als een bevrijding van de arbeid, en die op hun kind... de zucht naar de overbo... **produkten van de kapital**... sche consumptiemaatscha... overbrengen".

Teneinde het produktieniv... te verhogen heeft Cuba de a... lopen jaren geprobeerd ... beginsel van "loon naar w... ken" in te voeren. Bedrijfs... ders werden aangespoord ... arbeiders te belonen naar e... redigheid met hun prestat...

Maar deze maatregel is ... niet meer dan cenv... van de Cubaanse bevolking gepast. Dat is op zichzelf ... blijk te meer van de "starh... bij staats- en partijkaders, w... Raul Castro op doelde. ... "concrete actie", die hij in ... vooruitzicht stelt, is kenne... nodig om het revolution... elan, met name ook in de ho... regionen van staat en pa... gaande te houden.

Twintig jaar geleden ma... de revolutie op Cuba een ... aan de scheve sociale en ... beidsverhoudingen. Niet lan... waren er 'slovers' aan de ... kant en op hun lauweren ... tende 'bazen' aan de and... Toch is ook nu nog niet elke ... baan van werken gecharme... Leiders Fidel en Raul Ca... halen bij tijd en wijle fors ... naar 'lakse kameraden'. Uit... ten mag - zelfs de presid... gunt zichzelf dat genoege... maar dan wel nadat de arbei... gedaan!

DE WERELD VANDAAG

Vervalste crisis

DE HUIDIGE generaties kennen géen wereldvrede. Het behoud van de zogenaamde vrede is in werkelijk de handhaving van het machtsevenwicht tussen de Ver Staten en de Sovjet-Unie. Maar de huidige generaties hebben ook dit machtsevenwicht nooit gekend. Gedurig spande een van beide zich in om machtiger dan de andere te worden. Omwille van het evenwicht week men uit naar een paradox: de wedloop in bewapening.

Het is een marathonloop zonder finale. Beiden worden gedreven door de vrees, dat een aanzienlijke voorsprong van een hunner tot een grote oorlog zou kunnen leiden. Zij vertrouwen elkander niet. Als men de strategische denkers van het Westen mag geloven, is het Westen momenteel de mindere van de Sovjet-Unie. ,,De NAVO zou de tijd om het evenwicht in stand te houden, verslapen hebben". Daarentegen heeft de Sovjet-Unie hiervan een welbedacht gebruik gemaakt.

Twintig jaar geleden namen de Ver. Staten een voorsprong. Zij brachten in Engeland raketten van middellange afstand in stelling, de Thor-raket. Haar reikwijdte strekte tot de omgeving van Moskou. Een intercontinentale Amerikaanse kernmacht bestond toen nog evenmin als een Russische.

Na een verbetering van de Thor-raket stationeerde de Ver. Staten in Italie en Turkije de Jupiter-raket. Als antwoord hierop probeerde de Sovjet-Unie op Cuba raketten te plaatsen, die de Ver. Staten konden treffen. De oorlog stak zijn kop op. Maar Kennedy en Chroestsjow wisten hem te ontwijken door de aanvaarding van een formule, die het stationeren van ballistische projectielen buiten de grenzen van hun eigen land uitsloot. Chroestsjow haalde zijn installatie uit Cuba terug en Kennedy ontmantelde in Engeland, Italie en Turkije de Thor- en Jupiter-raketten.

Sedertdien, zeggen de strategische denkers van het Westen, heeft de NAVO geslapen. Terwijl de vernoemde Amerikaanse systemen verouderden en niet aan een modernisering werd gedacht, legde de Sovjet-Unie zich des te bewuster toe op het perfectioneren van de raketten van middelbare afstand. Tenslotte ontwierp zij de SS-20, die geheel West-Europa kan bereiken. Daarenboven stationeerde zij dit wapen op het grondgebied van de DDR. Hiermee lapte zij de formule, die zij na de Cuba-crisis had aanvaard, aan haar laars.

OM DEZE voorsprong van de Sovjet-Unie eindelijk te neutraliseren, stemden de politieke en militaire commissies van de NAVO onlangs in Ottowa met de grote meerderheid in met de modernisering en plaatsing van raketten van middellange afstand op het Europees NAVO-gebied. Zij namen een resolutie aan, waarin zij de regeringen van de vijftien NAVO-landen adviseren om dit plan te aanvaarden. Zij betwijfelden nl. de vredelievendheid van Leonid Brezjnev, die de terugtrekking van o.a. de SS-20 raketten uit de DDR in uitzicht had gesteld indien de NAVO van dit plan zou afzien. Deed zij dit niet, dan...., ,,dan zal de Sovjet-Unie een hard en overtuigend antwoord geven", dreigde de Sovjet-Russische minister van defensie, maarschalk Ustinov.

Dit antwoord zou o.m. kunnen bestaan uit het stationeren van Russische raketten op Cuba. Om deze mogelijkheid de pas af te snijden, ontdekte het Pentagon een voorwendsel, dat feitelijk al jaren geen geheim meer was, de aanwezigheid van 'n paar duizend Russische soldaten op Cuba. Guantanamo, de Amerikaanse basis op Cuba, werd met 2100 Amerikaanse mariniers versterkt. Ook in West-Europa liet het Pentagon de tanden zien. Zonder kennisgeving werd een Amerikaans tankbataljon van Texas overgevlogen naar West-Duitsland. 20.000 vliegeniers en soldaten hielden op de luchtmachtbasis Eglin in Florida een spoedmanoeuvre om paraat te zijn voor de verdediging van een bondgenoot, die door de Sovjet-Unie was aangevallen. In de Indische Oceaan kregen zeven Amerikaan se oorlogsbodems versterking van vijf schepen van de oorlogsvloot in het Midden-Oosten. Een Amerikaanse vliegdekschip stevende dichter naar de kust van Korea. In Zuid-Korea zelf werden de 38000 Amerikaanse soldaten in een hoger niveau dan de normale alarmtoestand gebracht.

Machtsvertoon is weer aan de orde van de dag. Ook gaan er weer stemmen op om de Sovjet-Unie onder druk te zetten, zij het slechts economische druk zoals een embargo op graan-stansacties met Moskou. ,,Maar de gehele wereld weet, waarschuwde Brezjnev, dat het leger en de marine van de Sovjet-Unie paraat staan om een aanval af te slaan van welke agressor ook, welke middelen en oorlogsmethoden hij ook aanwendt. De bestraffing zal niet te ontwijken zijn. Dit zeggen wij zonder te aarzelen".

IN HET LICHT van dit alles zouden de betrekkingen tussen Oost en West weer verdwalen in een ernstige crisis. Onder de strategische denkers van het Westen zijn er pessimisten, die zelfs veronderstellen, dat de Sovjet-Unie in de eerste helft van de jaren tachtig gebruik zou kunnen maken van haar militaire voorsprong om de wereldheerschappij te bemachtigen. Deze schrikaanjagers hebben het in werkelijkheid gemunt op een enorme versterking van de westerse bewapening, op een nieuwe monsterachtige wedloop.

Dit geschiedtniet de eerste keer. De ervaring heeft nochtans aangetoond, dat een dergelijke opdrijving van het oorlogsgevaar slecht dienstig bleek voor de militaire instanties van Oost en West. Zij willen in wedstrijd steeds sterker worden. Maar hun streven werd, althans in het Westen, steeds doorkruist door politici, die feitelijk het tegendeel beogen: ontwapening en ontspanning. Dezen weten dondersgoed dat politieke ontspanning de noodzakelijk basis mist zolang de wapenwedloop zijn gang gaat.

De crisis, die de betrekkingen tussen Oost- en West weer eens bedreigt, is in haar diepste kern een toespitsing van de permanente onenigheid tussen verantwoordelijke politici en machthebbende militairen. Alle dikdoenerij van Brezjnev en de gehele drukte van Carter doen niet teniet, dat beiden politici zijn met een groot verantwoordelijkheidsbesef. Ook nu nog voert de politiek het woord. De militaire voorstelling van de crisis is een vervalsing van de werkelijkheid. Niemand van de politieke leiders waagt een kernoorlog.